

Ο ΠΛΟΙΑΡΧΟΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΗΣ ΚΑΘ' ΕΞΕΛΙΞΕΩΣ ΔΕ ΝΑΝΤΕΥΙΛ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΝ ΑΙΜΙΛΙΟΥ ΒΙΜΑΡΜΕΝΟΥ
[Συνέχεια · 18α σελίδα 81]

Κινέζοι περί τούς εκατόν, εκατόν εικοσιν ἴσως, εἶχον ἐν τῷ μέσῳ τούς αἰχμαλώτους· τὸ μέρος εἰς ὃ εὗρισκοντο ἦτο χώρος περικυκλωμένος πανταχόθεν ὑπὸ ὑψηλῶν βράχων. Οἱ αἰχμάλωτοι ἀνά δύο δεδεμένοι, καὶ τὰς χεῖρας ἐπὶ τῶν γονάτων ἔχοντες προσηλωμένας, ἔμενον ἀκίνητοι, ἐν ᾧ οἱ Κινέζοι στρατιῶται, ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν ἀξιωματικοῦ, τινος ἐχώρευον καὶ ὠρῦνοντο περὶ αὐτῶν, ῥίπτοντες ἄμμον καὶ λιθάρια κατὰ τῶν δυστυχῶν, οἵτινες δὲν ἠδύναντο νὰ ὑπερασπίσωσιν ἑαυτοὺς. Ἐν τινι γωνίᾳ τινὲς ἐκ τῶν ἀθλίων ἐκείνων κατέσκεδάζον σταυροὺς ἐξ ἰνδοκαλάμου, ἐπὶ τῶν σταυρῶν δ' ἐκείνων ἐμελλον νὰ δέσωσι τοὺς αἰχμαλώτους καὶ νὰ τοὺς βασανίσωσι μέχρι μαρτυρίου.

Ἐν διαστήματι ὀλίγων δευτερολέκτων ὁ Ἰωσίκης ὑπελόγησε τὰς ἐλπίδας τῆς ἐπιτυχίας καὶ τοὺς κινδύνους.

« Ἀκούσατέ με καλὰ, εἶπε πρὸς τοὺς συντρόφους του μὲ σιγανὴν φωνήν· θὰ πυροβολήσετε ἅμα διατάξω πῦρ ἢ ὁ καθεὶς θὰ πυροβολήσῃ δύο φορές, ὅσον τὸ δυνατόν γρηγορώτερον· δὲν πρέπει νὰ ἐξαντλήσωμεν τὰ πολεμφοῦδιά μας. Ἐπειτα θὰ ὀρμησωμεν εἰς τὰ σκυλιά, καὶ ἄς γίνη πλέον τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ. Ἄς παλῆσωμεν ἀκριβὰ τὴν ζωὴν μας ἂν δὲν κατορθώσωμεν νὰ ἐλευθερώσωμεν τοὺς φίλους μας, καὶ πρὸ πάντων προσοχή, νὰ μὴ πυροβολήσωμεν ἐπάνω τῶν !... Ἐκαταλάβετε... ἐμπρός... πῦρ !... »

Ὅλοι ὀρθοῦνται διὰ μεῶς καὶ πυροβολοῦν. Οἱ Κινέζοι τὰ γάνουν ἐκ τῆς αἰφνιδίας καὶ ἀπροσδοκίτου προσβολῆς. Ὁ Ἰωσίκης καὶ οἱ σύντροφοί του ἐφορμῶσι τότε. Ὁ Πλοίαρχος τρέχει ἐμπρός, χύνεται ἐπὶ τῶν Κινέζων δαγκάνων, ξεσχίζων, ἀνατρέπων αὐτούς. Ὁ κύων ἐμπνέει τρόμον ἀπερίγραπτον εἰς τοὺς ἀθλίους·

Ἔτος 12^{ον}. — Τεύχος 19^{ον}.

Τόμος 18^{ος} — 7

« Ο ΙΩΣΙΚΗΣ ΚΑΙ ΟΙ ΣΥΝΤΡΟΦΟΙ ΤΟΥ ΩΡΜΗΣΑΝ
ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΤΡΑΠΟΝ ΕΚΕΙΝΗΝ » (Σελ.82)

τόν έκλαμβάνουν ως τίγριν ή ως λέοντα' και τρέπονται εἰς ἀτακτον φυγήν, ἀναρριχώμενοι εἰς τοὺς βράχους, ἐν ᾧ τὰ βεβόλλερα τοῦ Ἰωσίκη και τῶν συντρόφων πυροβολοῦσιν...

Περὶ τοὺς εἰκοσι ἑξήκον ἐμειναν ἐκεῖ, ὑπὸ τὰς διαταγὰς ἀρχηγοῦ τινος ἡ μανδαρίνου, διακρινομένου τῶν ἄλλων ἐκ τοῦ καλύμματος τῆς κεφαλῆς του ὁ μανδαρίνος οὗτος προσεπάθει δι' ἀπειλῶν και ὕβρεων νὰ συγκρατήσῃ τοὺς στρατιώτας του.

Τώρα ἡ πάλῃ ἤρχιζεν ἐκ τοῦ συστάδην ὁ Ἰωσίκης ὁρμῆ κατά τοῦ μανδαρίνου, ὅστις εἶνε γιγαντιαῖος και ῥωμαλέος ἄνθρωπος ὁ κίνδυνος εἶνε μέγας ἀλλ' ὁ Ἰωσίκης εἶνε γενναῖος ἀποφυγῶν δι' ἐκτάκτου ἐπιδεξιότητος τραῦμα τοῦ ἐχθροῦ τὸ ὁποῖον θὰ τὸν ἐθανάτωνε, βυθίζει τὴν ξιφολόγην του εἰς τὸ στήθος αὐτοῦ και τὸν καταρρίπτει χαμαὶ ψυχορραγοῦντα ταῦτα συνέβησαν ἐν διαστήματι ὀλίγων λεπτῶν Ὁ Πλοίαρχος ὁρμήσας ἀπετελείωσε διὰ τῶν ὀδόντων τὸν μανδαρίνον. Οἱ ἄλλοι Κινέζοι εἶνε νεκροὶ ἢ ἀγωνιῶσι.

Ὁ Ὑβὼν φέρει μικρὸν τραῦμα, ἀνε σπουδαιότητος, οὐδ' ἐκ τῶν ἄλλων τις ἐτραυματίσθη βαρῶς, ἀλλὰ πάντες εἶνε καταβεβλημένοι, ἐξηνητημένοι ἐκ τοῦ κοπιώδους δρόμου, ἐκ τῆς πάλῃς μετὰ τῶν ἐχθρῶν.

Ἐν τούτοις οὐδὲ στιγμὴν ἔπρεπε ν' ἀργοπορήσωσι, διὰτι οἱ ἐχθροὶ ἠδύνατο νὰ ἐπιστρέψωσι, πολυαριθμότεροι.

— Ἐμπρός! λέγει ὁ Ὑβὼν ἄς λάβωμεν τοὺς φίλους μας και ἄς προσπαθῆσωμεν νὰ τοὺς ἀναθάσωμεν ἐπάνω εἰς τὸν βράχον ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἐπηδήσαμεν ἐκεῖ δὲν φοδοῦμεθα νὰ ἐπιπέσουν ἐξαφνα ἐναντίον μας ἀλλὰ πρῶτα πρέπει ν' ἀδιάσωμεν τὰ ὄπλα των ἀφ' οὗ δὲν ἠμποροῦμεν νὰ τὰ πάρωμεν μαζί μας, ἄς ἀφαιρέσωμεν τὰ φυσίγγια των χωρὶς θύρον ὅμως.

Ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ αἱ διαταγαὶ τοῦ Ἰωσίκη ἐξετελέσθησαν· οἱ ἑπτὰ αἰχμάλωτοι ἠλευθερώθησαν δύο μόνον ἐξ αὐτῶν ἦσαν εἰς κατάστασιν νὰ βαδίσωσι μόνον των. Ἐν γένει ἡ κατάστασις τῶν δυστυχῶν ἦτο ἀπερίγραπτος. Δύο δὲν ἔξω πλεόν, ἔσπαιρον ἀκόμη ὅτε ἔλυσαν τὰ δεσμά των. Αἱ προσπάθειαι τὰς ὁποίας κατέβαλεν ὁ Ὑβὼν και οἱ σύντροφοὶ του ἀπέβησαν ἀναφελεῖς· οἱ ταλαιπωροὶ μάρτυρες παρέδωκαν τὸ πνεῦμα ἢ κεφαλὴ των ἀπετέλει φρικῶδες τραῦμα.

Ὁ Ὑβὼν παρεθῆρι με πόνον ἀλλὰ και με φρικῶδη ἀνησυχίαν τὸν Λάραν, τοῦ ὁποῖου τὸ πρόσωπον εἶχε νεκρικὴν ὠχρότητα· ὁ Ὑβὼν μολονότι τὸ αἶμα ἔτρεχεν ἐκ τῆς πληγῆς του, ἐφορτώθη τὸν φίλον του ἐπ' ὤμων, ἀφ' οὗ ἔρριπεν ἐκ τοῦ ὀπλισμοῦ του πᾶν ὅ,τι ἠδύνατο νὰ ἐμποδίσῃ τὸν δρόμον του. Ὁ ἀξιωματικὸς Δυβᾶς και δύο ἄλλοι, μολονότι τε-

τραυματισμένοι, ἠδύνατο νὰ βαδίζωσιν, ἀν τοὺς ὑπεσθίζον καθ' ὁδόν. Οἱ γενναῖοι ἐκεῖνοι ἄνδρες ἤθελον νὰ παραλάβωσι μεθ' ἑαυτῶν και τοὺς δύο νεκρούς.

— Ναι, θὰ τοὺς κουβαλήσωμεν εἰς τὴν βράχιν μας, δὲν θ' ἀφήσωμε τοὺς σκύλους αὐτοὺς νὰ ὕβρουν τοὺς πεθαμένους ἀδελφούς μας.

Τὸ μικρὸν ἀπόσπασμα ἐπέστρεψε διὰ τῆς βραχίωδους ἀτραποῦ, εἰς τὴν ὁποίαν εἶχεν ἀναρριχηθῆ πρό τινων ὠρῶν.

Δυσκολωτάτη και κοπιώδης ἦτο ἡ κατάβασις και πολλακίς οἱ φέροντες τοὺς νεκρούς ναῦται ἐξηνητημένοι και ἀσθμαίνοντες παρ' ὀλίγον νὰ ἐγκαταλίπωσιν αὐτούς ἀλλ' ἡ συνείδησις των δὲν τὸ ἐπέτρεπε, πρὸ πάντων δὲ ἐνέπνευσεν εἰς αὐτοὺς καρτερίαν τὸ παράδειγμα τοῦ Ὑβόνος. Οὗτος ἀπαξ μόνον κατέθηκε τὸ ἀγαπητὸν φορτίον του, ἀφ' οὗ δ' ἐνέπνευσεν ὀλίγον τὸ φορτωθῆ ἀμέσως πάλιν. Ἐπιτέλους μετὰ τὴν πετρώδη και δύσβατον ἀτραπὸν ἔφθασαν εἰς δρόμον ὁμαλωτέρον, ὅστις ὀλίγον κατ' ὀλίγον γίνεται εὐρύτερος. Ἐφαίνεται ἤδη ἡ θάλασσα.

Ἦτο καιρός. Πάντες ἦσαν ἐξηνητημένοι ἐκ τοῦ κόπου, εἶχεν ἤδη νυκτώσῃ και μακρὰν ἠκούοντο αἱ κραυγαὶ τῶν Κινέζων, οἱ ὁποῖοι εἶχον ἐπιστρέψῃ, φαίνεται, πολλοὶ και εὐρον νεκρούς τοὺς συντρόφους των.

Ἰδοὺ ὁ ὄρμος. Τὸ σκότος εἶνε βαθύ, τὸ δ' ἀπόσπασμα καταβαίνει τὴν κλιτὴν τὴν ὁποίαν τὰ ἀποδοτικὰ ἀγγήματα εἶχον ἀναβῆ τὴν ἰδίαν ἐκείνην πρῶταν. Ὁ Ὑβὼν ἐν τούτοις νομίζει· ὅτι μὴν ὀλοκλήρος παρήλθεν ἀπὸ τῆς πρῶτης ταύτης, τὸσον πολλὰς συγκινήσεις ἠσθάνθη ἐν διαστήματι ὀλίγων ὠρῶν!

Μία ἀτμάκατος διήρχετο ὄχι μακρὰν τῆς ἀκτῆς· ὁ Ὑβὼν ἐφώνησεν ἐπανειλημμένως, πρὸς μεγάλην του δὲ χαρὰν τὴν εἶδε διευθυνομένην πρὸς τὴν ξηρὰν. Μετ' ὀλίγον ἔφθασεν ἔτοιμα ἔχουσα τὰ τηλεβόλα της ἐν περιπτώσει ἐπιθέσεως ἀλλ' αἱ κραυγαὶ τῶν ἐχθρῶν ἠκούοντο ἀκόμη μακρόθεν· ἐν τούτοις ὄλονεν ἐπλησίαζον.

Ἐπιβίβασθησαν εἰς τὴν ἀτμάκατον, εὐτυχῶς δὲ ἡ θάλασσα ἦτο ἡσυχος τώρα. Τραυματία και νεκροὶ ἐτοποθετήθησαν εἰς τὸν θάλαμον. Οἱ σωτήρες οὐδὲ λέξιν ἠδύνατο ν' ἀπαντήσωσιν εἰς τὰς ἐρωτήσεις τοῦ κυβερνήτου τῆς ἀτμάκατον δοκίμου. Τὸσον ἐξηνητημένοι ἦσαν ἐκ τοῦ κόπου, ἐκ τῆς πείνης και τῆς δίψης, διὰτι οὔτε ἔφαγον οὔτε ἔπιον ἀπὸ τῆς πρῶτης, τὸ δὲ ἔργον τὸ ὁποῖον ἐξετέλεσαν ἦτο ἀληθῶς γιγάντιον. Ἡ κεφαλὴ τοῦ Λάρα ἀνεπαύετο ἐπὶ τῶν γονάτων τοῦ φίλου του, ὅστις ἠσθάνετο ὅτι ἡ δυστυχῆς ἐκείνη κεφαλὴ ἦτο ψυχρὰ ὡς νεκροῦ.

Ἐπιτέλους ἡ ἀτμάκατος ἐπλησίασεν εἰς τὸν

Ἀστέρου, ἕκαστος δὲ ἀνέλαβεν ὀλίγην δύναμιν ὅπως ἀναβῆ ἐπὶ τοῦ πλοίου. Οἱ κυβερνήται, οἱ ἀξιωματικοί, κατέβησαν κάτω εἰς τὴν κλίμακα και ἐδοθήθησαν τοὺς τραυματίας και τοὺς ναῦτας.

Μετὰ τὴν ἐπιστροφήν των ἀποδοτικῶν ἀγγήματων τὸν κ. Λεστούρην ἐβασάνιζε φεβρὰ ἀνησυχία ἦτο βαρῶς τεθλιμμένος διὰ τὴν ἀποτυχίαν τῆς ἐκστρατίας, πρὸ πάντων δὲ διὰ τὸν κίνδυνον εἰς τὸν ὁποῖον εὕρισκοντο οἱ ἀπόντες, περὶ τῶν ὁποίων κατὰ πᾶσαν πιθανότητα δὲν ὑπῆρχεν ἐλπίς σωτηρίας.

Οὐδέποτε ὁ κ. Λεστούρης θὰ λησμονῆσῃ τὰς ἀγωνιώδεις ὥρας τὰς ὁποίας διῆλθεν ἐπὶ τοῦ πλοίου τὴν ἡμέραν ἐκείνην. Τότε ἐνόησε πῶσον ἡγάπα τὸν Ὑβόνου. Ἀλλὰ και ὁ Δουρῆκος περιεπάτει ἐπὶ τῆς γεφύρας ὡς λέων ἐντὸς κλωδοῦ, δίδων τὰς ἀναγκαίας διαταγὰς, ἀλλὰ τραχῶς και ἀποτόμως, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον συνέβαινε τότε πρῶτον εἰς τὴν ζωὴν του.

Εὐνόητος λοιπὸν ἦτο ἡ συγκίνησις ἐπὶ τοῦ Ἀστέρου ὅτε ἔφθασεν ἡ ἀτμάκατος μεγάλη ἦτο ἡ χαρὰ των διὰτι ἐπέστρεψαν ζῶντες· ἐκείνοι τοὺς ὁποίους ἐθεώρουν νεκρούς ἤδη ἀλλ' ἡ χαρὰ ἐκείνη ἦτο ἀναμειγμένη με λύπην, διὰτι μετὰ τῶν ἐπιστρεψάντων ἦσαν και νεκροὶ και τραυματία· τούτους μετεκόμισαν εἰς τὸ θεραπευτήριον, πλὴν τοῦ ἀξιωματικοῦ Δυβᾶ, ὅστις μὴ ὦν βαρῶς τετραυματισμένος ἔμεινε εἰς τὸν μεσόδομον.

Ὁ Λάρας δὲν ἐδείκνυε σχεδὸν σημεῖα ζωῆς. Ὁ Ὑβὼν τὸν ἐξέδυσεν, ἔπλυσε τὰ τραύματα αὐτοῦ και τὰ ἐπέδεσε, κατὰ τὰς ὁδηγίας τοῦ ἱατροῦ, τότε δὲ μόλις συνῆλθε και εἶπεν ἡσυχῶς:

— Εὐχαριστῶ, Ὑβὼν, πῆγαινε ν' ἀναπαυθῆς και νὰ φάγῃς· μοῦ φαίνεται ὅτι εἶσαι πολὺ ὠχρὸς.

Πραγματικῶς ὁ Ἰωσίκης ἦτο ὠχρὸς, ἦτο δὲ θαῦμα πῶς ἴστατο εἰς τοὺς πόδας του. Ἀλλ' ὁ Ὑβὼν δὲν εἶχε καιρὸν νὰ συλλογισθῇ τὸν ἑαυτὸν του!...

Ὁ κ. Λεστούρης ἠνάγκασεν αὐτὸν νὰ φάγῃ ὅ,τι εὐρέθη πρόχειρον ἐκείνην τὴν στιγμὴν και τὸν διέταξε νὰ ὑπάγῃ νὰ κοιμηθῆ, ὑποσχεθεὶς νὰ ἐπιβλέπῃ αὐτὸς τὸν τραυματίαν.

Ὁ Ὑβὼν ἐκοιμήθη δέκα ὥρας κατὰ συνέχειαν, οὐδεὶς δὲ κρότος ἠδυνήθη νὰ τὸν ἀφυπνίσῃ. Ὁ Ἀστὴρ εἶχε λάβῃ διαταγὴν νὰ πλεύσῃ εἰς Κελοῦγγην και νὰ ἐνωθῆ μετὰ τοῦ ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ ναυάρχου Κουρμπέ στόλου. Ὅτε δ' ἐξύπνησεν ὁ Ὑβὼν, ὁ Ἀστὴρ εἶχεν ἤδη ἀγκυροβολήσῃ πρὸ τῆς Κελοῦγγης, ἐν μέσῳ τῶν πλοίων τῆς μεγάλης μοίρας.

Ὁ κ. Λεστούρης ἔσπευσε νὰ χαιρετίσῃ τὸν ἀρχιναύαρχον. Διηγήθη δὲ εἰς αὐτὸν τὰ περὶ τῆς δυστυχῆς τοῦ Ταμσοῦ ἐκστρατίας, ἐφ' ὅσον ἔσχετιζοντο πρὸς τὸ ἀγγίμα τοῦ Ἀστέρου. Ὁ Κουρ-

μπέ ἦτο ἐν πλήρει γνώσει τῶν συμβάντων, ἐγνώριζε δὲ και τὸν ἡρωϊσμόν τοῦ κλευστοῦ Ἰωσίκη και τὴν γενναϊότητα τῶν συντρόφων του. Ὁ ναύαρχος Λεσπές εἶχε στείλῃ αὐτὸν τὴν νύκτα ἤδη λεπτομερῆ ἐκθεσίαν.

Ὁ ἀρχιναύαρχος εἶχε λυπηθῆ τὰ μέγιστα διὰ τὴν ἀποτυχίαν ἐκείνην, ἀλλ' ἀτάραχος πάντοτε και φιλόφρων δὲν ἐδείκνυε τὴν λύπην του, ἐζήτησε δὲ λεπτομερεῖς πληροφορίας περὶ τοῦ ἡρωϊκοῦ κατορθώματος τοῦ Ὑβόνου και τῶν μετ' αὐτοῦ.

— Δύνασθε νὰ θεωρῆτε ἤδη τὸν κλευστὸν Ἰωσίκην ὡς ἀξιωματικόν, εἶπε ἀναθέσαστε εἰς αὐτὸν ὑπηρεσίαν σηματοφόρου, ἀφ' οὗ εἰς τῶν σηματοφόρων σας εἶνε βαρῶς τετραυματισμένος. Οὐδὲ τοὺς ἄλλους ναῦτας θὰ λησμονῆσῃ. Θὰ μοὶ τοὺς φέρετε ὅλους. Ἰδιαιτέρων εὐχαριστήσεων θὰ αἰσθανθῶ νὰ σφίξω τὴν χεῖρα τοῦ κλευστοῦ σας. Πρέπει νὰ ὑπερηφανεύεται κανεὶς διοικῶν τοιούτους ἄνδρας...»

Ἐἶχον παρέλθῃ ἡμέραι τινές. Οἱ ἀξιωματικοὶ τοῦ Ἀστέρου συνθηροισμένοι ἐπὶ τῆς γεφύρας τοῦ πλοίου ἀνέμενον τὸν κυβερνήτην, ὅστις εἶχε προσκληθῆ εἰς τὴν ναυαρχίδα. Εὐθὺς δ' ὡς ἐπαυλήθη ἤρχισεν ἡ γενικὴ ἐπιθεώρησις.

Καθ' ἣν στιγμὴν ἐπρόκειτο νὰ διαλυθῶσιν αἱ τάξεις, ὁ κυβερνήτης ἀνέβη ἐπὶ τῆς γεφύρας, κρατῶν χαρτίον.

— Ἐχω ἐντολὴν ν' ἀνακοινώσω τι εἰς τὸ πλῆρωμα τοῦ Ἀστέρου, εἶπε

Και ἀνέγνωσε:

«Ὁ ὑπουργὸς τῶν ναυτικῶν και τῶν ἀποικιῶν, διὰ τηλεγραφήματος ληρθέντος χθές, ἐγνωστοποίησεν εἰς τὸν γενικὸν διοικητὴν τοῦ στόλου, τοῦ εὐρισκομένου ἐν ταῖς Σικκιαῖς θαλάσσαις, ὅτι, ἐπὶ τῇ αἰτήσει του, και ἀφ' οὗ ἔλαβε γνώσιν τῶν προτάσεων του περὶ τοῦ ἐνδόξου κατορθώματος τὸ ὁποῖον ἐξετέλεσαν κλευσταί, διοποί, και πυροβοληταὶ τοῦ Ἀστέρου, ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ἠδδοκῆσε νὰ υπογράψῃ τὰ ἐπόμενα διατάγματα. Προβιβάζονται:

«Ὁ ἀρχικλευστής Ἰωσίκης Ὑβὼν εἰς σηματοφόρον»

«Ὁ ὑποκλευστής Δουράνδος Φραγκίσκος εἰς κλευστὴν»

«Εἰς τὸν διοικὸν Κεργρίσην Ἰωσήφ ἀπονέμεται τὸ στρατιωτικὸν μετάλλιον, καθώς και εἰς τὸν διοικὸν Χονδρογιάννην Ἰωάννην»

«Ὁ ἀρχιναύαρχος, ἐξηκολούθησεν ὁ κ. Λεστούρης, μοὶ ἀνέθηκε προσέτι νὰ σᾶς ἀναγγείλω ὅτι ἔθεσεν εἰς τὴν διαταγὴν τῆς ἡμέρας τῆς μοίρας του τὸν σηματοφόρον Ἰωσίκην, τὸν κλευστὴν Δουράνδον τοὺς διοίκους Κεργρίσην και Χονδρογιάννην και τοὺς πυροβολητάς ὧν ἔπονται τὰ ὀνόματα.»

Ὁ δὲ κυβερνήτης ἀνέγνωσε τὰ ὀνόματα τῶν

έννεα ναυτών, οι οποίοι έλαβον μέρος εις τὸ τολμηρὸν κατόρθωμα: ἔπειτα δὲ προσέθηκα:

«Μετὰ τὸ γεῦμα τοῦ πληρώματος θὰ λάβω τὴν τιμὴν νὰ ὀδηγήσω εἰς τὴν ναυαρχίδα ἐκείνουσ ἂν ἀνέφερα τὰ ὀνόματα ὁ ναύαρχος ἐπιθυμῆ νὰ τοῖς ἐγγχειρίσῃ ὁ ἴδιος τὰ διατάγματα τοῦ προβιδαμοῦ των καὶ τὰ στρατιωτικὰ μετάλλια των, καὶ νὰ σφίξῃ τὴν χεῖρα τῶν ἀνδρείων, τῶν ὁποίων ὑπερφηανεύεται ὅτι εἶνε ἀρχηγός.»

Ἐπιφωνήσεις χαρᾶς, ζητωκραυγαὶ βροντώδεις ἠκούσθησαν τότε ἀπὸ τοῦ ἐνὸς ἄκρου τοῦ πλοίου μέχρι τοῦ ἐτέρου.

Ὁ κ. Λεστούρης ἐσφίξε τὴν χεῖρα τῶν πυροβολητῶν καὶ ἐφίλησε τὸν Ἰθόνα, ὁστις ὠχρὸς, τρέμων, δὲν ἠδύνατο ν' ἀρθρώσῃ λέξιν. Οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ ἦσαν πλήρεις δακρύων ἄλλὰ διατὶ, ἐν ᾧ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἐξεπληροῦτο ὁ ἱερώτερος πόθος τῆς ζωῆς του, τὸ γλυκύτερον θυμιόν του, διατὶ ἐφαίνετο λυπημένος ὁ Ἰθὼν; ὦ, ποῖαν ἀγαλλίασιν θὰ ἠσθάνετο ἂν ὁ φίλος του ὁ Λάρας δὲν ἔκειτο κάτω εἰς τὸ θεραπευτήριον, παλαιῶν μὲ τὸν θάνατον!

Ἀλλὰ φεῖ! τοιαύτη εἶνε ἡ ζωὴ ἡ εὐτυχία ἐρχεται πολλάκις ἀναμειγμένη μὲ τὴν λύπην...

Ὁ Δουᾶς δὲν ἦτο ἀκόμη εἰς θέσιν ν' ἀναλάβῃ ὑπηρεσίαν καὶ ἐκάθητο ἐπὶ τοῦ ἐπιστέγου, δεδεμένην ἔχων τὴν μίαν τῶν χειρῶν του. Ἰθὼν δὲ τὸν Ἰθόνα ἔτρεξε καὶ τὸν ἐνηγκαλίσθη καὶ τῷ ἐπανελάβεν ὅ,τι εἰκοσάκις ἤδη τῷ εἶχεν εἶπη:

— Ἄν ζῶ, Ἰωσίκη, τὴν ζωὴν μου τὴν χρεωστώ εἰς σέ. Ἄν δὲν ἐπρόφθανες μὲ τοὺς ἀνδρας, εἰς τοὺς ὁποίους ἐνέπνευσε θάρρος τὸ παράδειγμά σου, αὐτὴν τὴν στιγμὴν θὰ ἐπλεα εἰς κανένα ποτάμι, δεμένος εἰς σταυρὸν ἐξ ἰνδοκαλάμου. Τὰ ἔγραψα ὅλα εἰς τὸν πατέρα μου, διὰ νὰ σ' ἐγνώμωνῃ καὶ κείνος ὅπως καὶ ἐγώ.

Ναί, πολὺ εὐτυχὴς ἦτο τὴν ἡμέραν ἐκείνην ὁ Ἰθὼν, ἀλλὰ πόσον μεγαλύτερα θὰ ἦτο ἡ εὐτυχία του, ἂν ἐκείνος, τὸν ὁποῖον ἐσυλλογιζέτο, ἦτο πλοῖον του. Ἀλλ' ὁ δυστυχὴς Λάρας ἔκειτο κάτω ἐξηπλωμένος εἰς τὴν κλίνην του ἰσχνός, ὠχρὸς ὡς νεκρός.

Ὁ Ἰθὼν ἀφ' οὗ ἀπήντησε, μὲ τὴν γνωστὴν αὐτοῦ μετριοπροσῆνη ἥτις καθυπεχρέωνεν ὅλους, εἰς τοὺς συγχαρέντας αὐτὸν, ἐπλησίασεν εἰς τὸν κυβερνήτην καὶ τῷ εἶπε:

— Μοὶ ἐπιτρέπετε νὰ καταβῶ; ὁ Λάρας θ' ἀπορῆ πῶθεν προέρχεται αὐτός ὁ θόρυβος.

— Ναί, ἀπεκρίθη ὁ κ. Λεστούρης, πῆγαινε παιδί μου! εἶμαι τόσο εὐτυχὴς, ὥστε ἐκ τῆς χαρᾶς μου τὸν ἐλησμόνησα ἐπ' ὀλίγας στιγμάς. Ἐν τούτοις ὁ Θεὸς ἤξευρε τί θὰ ἔδωκε διὰ νὰ εἰμφορέσῃ νὰ σωθῇ ὁ δυστυχὴς μάρτυς.

Ταῦτα δὲ λέγων ὁ κ. Λεστούρης ἐστέναζε βαθέως.

Ὁ κυβερνήτης ἀληθοῦς πατὴρ στοργῆν καὶ ἀφοσίωσιν δεκτικῶν πρὸς τὸν τραυματιῶν, εἶχε παραχωρήσῃ εἰς αὐτὸν τὸν καιτῶνά του καὶ τὴν αἰθουσάν του ὅπως μὴ τὸν ταρατίτῃ κανεὶς.

Ὁ Ἰθὼν κατέβη, ὠθήσας δὲ τὴν θύραν τῆς αἰθουσῆς εἰσῆλθεν ἡσυχῶς χωρὶς νὰ προξενήσῃ θόρυβον.

Ὁ Λάρας εἶχεν ἀνοικτοὺς τοὺς ὀφθαλμοὺς του.

Τί συμβαίνει; ἠρώτησε διατὶ ὅλος αὐτός ὁ θόρυβος; μήπως ἐνίκησαμεν εἰς τὸ Τογκίνον;

Ὁ Ἰθὼν ἐπλησίασε καὶ γονατίσας πλησίον τοῦ προσκεφαλαίου διηγήθη τὰ πάντα. Τότε ζωηρὰ χαρὰ ἐφώτισε τὸ πρόσωπον τοῦ ἀσθενοῦς καὶ ἔδωκεν εἰς αὐτὸ ἐπὶ στιγμὴν ἐκφρασιν ὑγείας.

— Φίλησέ με, Ἰθὼν, εἶμαι τόσο εὐτυχὴς, φίλε μου, ὡς τόσο εὐτυχὴς!

Ἡ κατάσταση τοῦ Λάρα ἦτο, ὡς εἶπομεν, δεινὴ, ἀπελπιστικὴ. Ἐπειδὴ εἶχε πολεμήσῃ ὡς ἀληθῆς ἥρωας, ἐπειδὴ ὅτε περικυκλώθη ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ ἐνόησε νὰ παραδοθῇ ἀλλ' ἀντίστη μέχρις ἐσχάτων διασπείρων τὸν θάνατον δεξιὰ καὶ ἀριστερά, διὰ τοῦτο καὶ ἐβασανίσθη περισσότερο ὄλων. Συνηθάνετο ὅτι αἱ προσπάθειαι τῶν ἰατρῶν ἦσαν ἀνωφελεῖς, ἀλλ' ἐν μέσῳ τῶν φοβερῶν του πόνων ἠσθάνετο ἐγνώμωνσύνην εἰς τὸν Ἰωσίκην καὶ τὸν κυβερνήτην διὰ τὴν πρὸς αὐτὸν ἀφοσίωσίν των.

[Ἔπεται συνέχεια]

ΑΙΜΙΛΙΟΣ ΒΙΜΑΡΜΕΝΟΣ
κατὰ παράκλησιν ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ
ἔργοῦ Καὶ DE NANTOUIL

Η ΦΙΛΟΣΤΟΡΓΟΣ ΚΟΡΗ

ΔΡΑΜΑΤΙΟΝ ΜΟΝΟΠΡΑΚΤΟΝ

ΠΡΟΣΩΠΑ

ΕΛΕΝΗ, 11 ἐτῶν
ΑΝΝΑ, μήτηρ τῆς Ἑλένης

ΕΛΠΙΝΙΚΗ ΣΑΡΒΙΤΟΥ, 12 ἐτῶν
ΚΥΡΙΑ ΣΑΡΒΙΤΟΥ, μήτηρ τῆς Ἑλπινίκης
ΜΑΡΙΑ, παιδαγωγὸς τῆς Ἑλπινίκης.

Ἡ σκηνὴ ἐν Ἀθήναις.

[Ἡ σκηνὴ καριστῆ πτωχικῶν δωμάτων, ἐντὸς τοῦ ὁποίου κλινὴ ἐκ σανίδων, μία ξυλινὴ καλαὴ τράπεζα, ἄνωθεν τῆς ὁποίας κρέμαται ἡ εἰκὼν τῆς Παναγίας καὶ παρ' αὐτήν, ἐντὸς μικρᾶς θήκης, στέφανο τοῦ γάμου. Ὅλιγα πάθια καθίσματα. Εἰς τὸ βάθος θύρα.]

ΣΚΗΝΗ Α'

ΑΝΝΑ, καθήμενὴ παρὰ τὸ παράθυρον, ἐργάζεται.

ΑΝΝΑ. Ἐπὶ τέλους! πάει καὶ ἡ τελευταία βελονιά... (Ἐγείρεται). Τὸ κέντημα εἶνε ἔτοιμον γιὰ νὰ δοθῇ... Δόξα σοὶ ὁ Θεός... Ἡ κυρία Ἑλπινίκη θὰ ἔλθῃ ἀφέντως νὰ τὸ ζητήσῃ τὸ ἀπόγευμα. Καὶ θὰ με πληρώσῃ ἀναμφιβόλως. Ἀχ! Θεὸ μου!.. ἂν δὲν ἔλθῃ!.. Τρέμω πού τὸ συλλογιζομαι, γιὰτὶ δὲν μοῦ ἔμεινε τίποτε πλέον: ἡ Ἑλενίτσα μου σήμερα τὸ πρῶτ' ἐπῆρε καὶ τὸ τελευταῖον κομμάτι τοῦ φωμιοῦ. Τὸ καίμενο μου τὸ παιδάκι! πῶς τὸ ἐμάντευε ὅτι ἐπροσπαθοῦσα νὰ μὴ τὸ νοιώσῃ... Δὲν ἠμποροῦσε νὰ κοιμηθῇ ὅλη νύκτα πού μ' ἐβλεπε νὰ ἐργάζομαι ἐσῆκωνε σιγὰ σιγὰ τὸ κεφαλάκι τῆς καὶ μ' ἐκύτταζε... Μητέρα, μοῦ ἔλεγε, ἔχεις ἀκόμη πολὺ; θὰ κουρασθῆς, μητερούλα μου. Νομίζω μάλιστα πῶς ἐκλαιγε κηρύλας. Τί λυπημένη πού ἦτο σήμερα τὸ πρῶτ' ὅταν ἐφευγε διὰ τὸ σχολεῖον!.. Γιὰτὶ δὲν τρώγεις, μητέρα μου; μοῦ εἶπε: μήπως δὲν ἠμπορεῖς; — Ὅχι, παιδάκι μου, δὲν πεινώ... Καὶ ὅμως εἶπα ψέμματα, γιὰτὶ ἀρχίζω νὰ ὑποφέρω φρικτὰ! (Θέτει τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ στήθους τῆς). Εἶνε μεσημέρι καὶ αἰσθάνομαι τόσο ἀδυναμίαν, ὥστε ἔρχονται

στιγμαὶ πού σκοτεινιάζει τὸ φῶς μου... Ἐμπρός, θάρρος! σὲ μιὰ ὥρα ἡ Κυρία Ἑλπινίκη θὰ εἶνε ἐδῶ καὶ μὲ τὰς δέκα πέντε δραχμάς πού θὰ πάρω ἀπὸ τὸ κέντημα. θὰ ἠμπορέσω τοῦλάχιστον ν' ἀναλάβω δυνάμεις... Ἄς προσπαθήσωμεν τώρα νὰ λησμονήσωμεν τὴν πείναν... Ἀχ! εἶνε πολὺ δύσκολον... ὁ στομάχος δὲν λησμονεῖ... (Γελῶσα βεβιασμένως). Τί καλὰ νὰ μὴ ἦτο ἀνάγκη νὰ τρώμε! (Μετὰ τινα σιωπὴν). Ἀχ! πότε θὰ κατοικήσω αὐτὸν τὸν ὠραῖον καὶ φωτεινὸν τόπον, ὅπου δὲν ἔχει κανεὶς τὰ βάσανα τῆς ζωῆς!.. ὅπου ὑπάρχει ἀφοβὸς ἀγάπη καὶ ἀτελείωτος ἀπόλαυσις! (Μετὰ τινα σιωπὴν). Ἀχ! κατὰ τὰ ἀπὸ τὸ χρυσὸ σου σύννεφο, πτωχὴ ἐργάτις, καὶ ζήτησε ταπεινῶς ἀπὸ τὸν Θεὸν τὸ θάρρος καὶ τὴν ὑπομονήν... (Καλύπτει τὸ πρόσωπον μὲ τὰς χεῖρας τῆς, ἀλλ' αἰφνης ἐγείρει τὴν κεφαλὴν τῆς ἀκούουσα τὴν θύραν ἀνοιγομένην).

ΣΚΗΝΗ Β'

ΑΝΝΑ, ΕΛΕΝΗ

Ἡ Ἑλένη εἰσέρχεται κρατοῦσα μαθητικὸν σάκκον.

ΕΛΕΝΗ (Προσποιουμένη τὴν εὐθυμον). Καλὴ μέρα, μητερούλα! (Φιλεῖ τὴν Ἄνναν).

"Α! έτελειώσας επί τέλους αυτό τό παληοκέντημα; Τόσον τό καλλίτερον! "Αν ήξευρες πόσον ύπεφερα πού σ' έβλεπα όλην νύκτα νά εργάζεσαι! δέν έκομήθηκα σχεδόν καθόλου, νά... "Όταν έξυπνούσα και έβλεπα τά καίμένα σου τά δακτυλάκια νά τραβούν άκατάπαυστα τήν βελόνα, έννοιωθα τά δάκρυα 'ς τά μάτια μου και παρακαλούσα τόν Θεόν γιά σένα.

ΑΝΝΑ. Χρυσό μου παιδί!... μά πάει, τέλειωσε, μή συλλογίζεσαι πλέον αύτήν τήν κατηραμένη νύκτα (*Φιλεί τήν Έλένη*). Φίλησέ με, αγάπη μου!... άκόμη!... άκόμη!... "Αχ! άν ήξευρες πόσον μ' έλαφρόνουν αυτά τά φιλιά!... Νά, παιδί μου, πάρε αύτή τή δεκάρα και τρέξε ν' αγοράσης λίγο φωμί γιά νά φάγης.

ΕΛΕΝΗ. Δέν πεινώ, μητέρα μου... μά έσύ έφαγες;

ΑΝΝΑ. Ναι, παιδί μου... μά πήγαινε λοιπόν... πήγαινε, αγάπη μου, τό άπαιτώ.

ΕΛΕΝΗ (*Δαμβάνουσα τήν δεκάρα*). "Αφού καλά και σώνει τό άπαιτείς, θά πάγω, μητερούλα μου, αλλά θάλλω γρήγορα, γρήγορα. Δέν έχεις ανάγκη νά σε βοηθήσω, ε; "Ω! πόσον είμαι εύχαριστημένη πού ή δασκάλισά μου μ' άφίνει έλεύθερη τό άπόγευμα. Τούλάχιστον έμπορώ νά σε ανακουφίσω όλίγον μέ τήν εργασία μου. Λέγεις ότι κεντώ πολύ καλά γιά τήν ηλικία μου... ε; δέν είνε αλήθεια;

ΑΝΝΑ. Ναι, μικρούλα μου, και θαυμάζω μάλιστα μέ τās προόδους σου. Μά πήγαινε λοιπόν, κακό παιδί.

ΕΛΕΝΗ. Πηγαίνω (*Ανοίγει τήν θύραν*). Νά, έφυγα (*Κλείει τήν θύραν πολύ δυνατά*).

ΑΝΝΑ. "Α! φτωχό μου παιδάκι! άν είξευρε πώς τής έδωκα τήν τελευταία μου δεκάρα!

"Αλλ' άς τακτοποιήσω λίγο τό δωμάτιον ή Κυρία αύτή όπου και άν είνε θά έλθη τώρα και πρό παντός άλλου πρέπει νά κρύβη, κάνεις τήν αθλιότητα του. (*Τακτοποιεί*). Είνε περίεργον πόση αδυναμία ανισθάνομαι... (*Κάθεται*). Μού είνε λοιπόν αδύνατον νά νηστεύσω μίαν ήμέραν; (*Σηκώνεται πάλιν*). Ένόμιζα ότι θά είχα τήν δύναμιν νά άνθέξω περισσότερο είνε τήν πείναν... (*Κρούεται ή θύρα*).

"Α! επί τέλους! αύτή θά είνε, ή κυρία Έλπινίκη.

ΣΚΗΝΗ Γ'

ΑΝΝΑ, ΕΛΠΙΝΙΚΗ, ΜΑΡΙΑ.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ. Ούφ! τί κούρασις!... Υποθέτω ότι θά είνε έτοιμον τό κέντημά μου, ε; Ζητείτε όμως πολύ ακριβά δέκα πέντε δραχμάς, κυρία "Αννα. Μία φίλη μου μού έλεγε ότι τής έκαμαν τήν ιδίαν ακριβώς εργασίαν μέ μόνον δώδεκα δραχμάς· δέν είν' αλήθειαι, Μαρία;

ΜΑΡΙΑ. Ναι, δεσποινίς, και ήτο μάλιστα θαυμάσιον κέντημα.

ΑΝΝΑ. Υποθέτω, κυρία Έλπινίκη, ότι θά μείνετε πολύ εύχαριστημένη και από τό ιδιόν μου. (*Παρουσιάζει τό κέντημα*). "Αν θέλετε νά τό παρατηρήσετε...

ΕΛΠΙΝΙΚΗ (*Δαμβάνουσα τό κέντημα*). Ναι, αλλά και αυτό πού σās λέγω, τής φίλης μου, είνε επίσης ωραϊόν... Για κύτταξε, Μαρία.

ΜΑΡΙΑ. Απαραλλάκτον, και μάλιστα αύτή τό παρέλαβε πλυμένον.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ. "Αλήθεια... "Αλλ' αφού επί τέλους έσυμφωνήσαμεν δέκα πέντε δραχμάς, θά τās λάβετε.

ΑΝΝΑ. "Αν θέλετε, κυρία, νά σās λογαριάσω τήν εργασίαν... έμπορώ νά σās βεβαιώσω ότι ειργάσθην έπτά ήμέρας και χθές μάλιστα όλην τήν νύκτα.

ΜΑΡΙΑ (*Ξηρώς*). "Ω! δέν πρόκειται νά σās εξομολογήσωμεν.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ. Δέν εργάζεσθε ίσως πολύ γρήγορα.

ΑΝΝΑ. "Απ' εναντίας, δεσποινίς, εργάζομαι μάλιστα πολύ γρήγορα. (*Παρατηρούσα είνε τήν θύραν τήν Έλένη*) Χαιρέτισε, κόρη μου, τήν κυρίαν Έλπινίκην.

ΣΚΗΝΗ Δ'

ΑΙ ΑΥΤΑΙ, ΕΛΕΝΗ

ΕΛΕΝΗ (*Χαιρετίζουσα ευγενώς*). Εσκόπευα νά χαιρετίσω, μητέρα μου.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ. Μαρία, δόσε τά μαντήλια είνε τήν κυρίαν "Ανναν (*Η Μαρία ανοίγει εν δέμα*). "Ιδού μίαν δωδεκάδα νά κάμετε, σās παρακαλώ, διαφορετικές μάρκες· αύται αι τευταίαι ήσαν πολύ άπλάϊ.

ΑΝΝΑ. Έλένη, φέρε τά δείγματα είνε τήν κυρίαν. (*Η Έλένη παρουσιάζει τά δείγματα*) Αύται έδώ πού βλέπετε είνε αι νεώτεραι.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ (*Εξετάζουσα τά σχέδια*). Τά

δύο αυτά γράμματα μού άρέσουν... θέλω νά είνε έτοιμα τήν... σταθήτε... τήν δευτέραν.

ΑΝΝΑ. Μετά εξ ήμέρας λοιπόν; θά προσπαθήσω.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ (*Απαιτητικώς*). "Ω! τά θέλω ακριβώς εκείνην τήν ήμέραν... ακουτέ;

ΑΝΝΑ. Μείνατε ήσυχος, δεσποινίς, θά τά έχετε. (*Στηρίζεται επί τής τραπέζης εξητλημένη*).

ΕΛΠΙΝΙΚΗ. Πολύ καλά· πάμε, Μαρία.

ΑΝΝΑ (*Προχωρούσα μετά κόπου προς τήν Έλπινίκην*). Συγγνώμην, δεσποινίς, τās δέκα πέντε δραχμάς...

ΕΛΠΙΝΙΚΗ (*Υπερηφάνως*). Και ποίος σās λέγει τό εναντίον; αφού έσυμφωνήσαμεν.

ΑΝΝΑ (*"Ετοιμος νά λιποθυμήσῃ*). Σήμερον, ξεύρετε... έκαμα μίαν προμήθειαν από κλωστής και βελόνες, και επειδή έχρειάσθη νά εξοφλήσω τόν λογαριασμόν... εύρισκομαι (*Διακόπτεται πριγομένη. Κατ' ιδίαν*). "Επρεπε νά ψευσθώ.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ. "Α! έννοώ! θέλετε χρήματα; Δέν κρατώ επάνω μου, θά σās τά πληρώσω όλα μετά εξ ήμέρας.

ΑΝΝΑ (*Τρέμουσα*). Θεέ μου! δέν σās ζητώ, δεσποινίς, παρά μίαν μικράν προπληρωμήν... ό τι θέλετε... δύο ή τρείς δραχμάς μόνον.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ. "Εχεις μαζί σου χρήματα, Μαρία; ΜΑΡΙΑ. Δύο μόνον δραχμάς.

ΑΝΝΑ (*Περιχαρής*). "Ω! δώσατέ μου τας άρχούν.

ΜΑΡΙΑ. Αησμονείτε, κυρία Έλπινίκη, ότι πρέπει νά υπάγωμεν είνε τό ζαχαροπλαστεϊόν μέ τήν "Αγλαϊαν και μέ τήν Ειρήνην, αι ή ποίαι μās προσμένουν είνε τήν άμαζαν.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ. "Α! ναι, έχεις δικαίον· απ' εκεί πρέπει νά πάμε ν' ανταμώσωμεν τή μαμά είνε τά έμπορικά· βλέπετε λοιπόν, κυρία "Αννα, ότι μέ όλην μου τήν καλήν θέλησιν δέν ήμπορώ νά σās δώσω αυτές τās δύο δραχμάς... θά σās φέρω όμως τά χρήματά σας όλα μετά εξ ήμέρας. Χαιρέτε, κυρία "Αννα.

ΑΝΝΑ (*Αποκαρτωμένη*). Χαιρέτε, δεσποινίς... Έλένη, συνόδευσε ώς έξω τήν κυρίαν Έλπινίκην. (*Κάθεται επί τινος καθίσματος εν δωμ ή Έλένη είνε έξω του δωματίου*). "Ω! τί φρικτόν πράγμα πού είνε ή πείνα!...

ΕΛΕΝΗ (*Επιστρέφουσα*). Και πάνε είνε τό ζαχαροπλαστεϊόν!... άνθ' έσύ πεθαίνεις από τήν πείνα!... (*Η μητηρ της της νεύει ότι δέν πεινά*) "Οχι, όχι, δέν είμπορείς νά μού τό κρύψης... "Αχ! αυτοί οι πλούσιοι τί κακοί πού είνε!

ΑΝΝΑ (*Αύστηρώς*). Έλένη, μιλείς σαν παιδί... Είνε εύτύχημα ότι υπάρχουν πλούσιοι. Αύτοι, αυτοί μόνον ζούν και τούς πτωχούς.

ΕΛΕΝΗ. Τότε λοιπόν έπρεπε όλοι νά ήσαν πλούσιοι.

ΑΝΝΑ. "Ανόητη! άν ήταν έτσι, κανείς δέν θά ήθελε νά εργασθῃ.

ΕΛΕΝΗ. Αί! δέν ξέρω πλέον τί νά συλλογισθώ. (*Κλαιουσα*) Μά δέν θέλω νά σε βλέπω νά υποφέρης έτσι... Τί λαίμαργη πού είμαι!... "Όταν συλλογίζομαι ότι εγώ έφαγα όλο τό φωμί μόνη μου!... Μού έρχεται νά σκάσω... Τί χλωμή πού είσαι! (*Με θυμόν*) Και πάνε νά φάγουν γλυκίσματα!... "Ω! αυτό είνε άνυπόφορον!

ΑΝΝΑ. "Ολίγο νερό!...

ΕΛΕΝΗ (*Φέρουσα ποτήριον ύδατος*). Νά, μητερούλα μου, πίνε λιγάκι (*Η "Αννα πίνει*).

ΑΝΝΑ. Ευχαριστώ, παιδί μου (*Πίνει άκόμη*).

ΕΛΕΝΗ (*Κατ' ιδίαν*). "Α! ξέρω τώρα τί θά κάνω. (*Μεγαλοφώνως*) Μητέρα, θέλω νά παίξω λίγο 'ς τήν αυλή μέ τήν "Ασπασία· νά πάω;

ΑΝΝΑ. Ναι, πουλάκι μου, πήγαινε. (*Η Έλένη εξέρχεται*) Είμαι σαν καλλίτερα τώρα... τό νερό πάντοτε κατευνάζει τήν πείνα γιά μιά στιγμή... Πλησιάζει είνε τήν κληνην και εξετάζει τού έράπ.λαμα). Αυτό τό πάπλωμα έμπορώ, μού φαίνεται, νά τό βάλω ενέχυρον. (*Τό διπλώνει*). Θά μού δώσουν πολύ 'λίγα, τό ξέρω, άλλ' όπως δήποτε θά είμπορέσω μ' αυτά τά 'λίγα νά περιμείνω άκόμη εξ ήμέρας. (*Σιωπῃ εξητλημένη*) "Αχ! ξανάρχεται πάλιν ή λιποθυμία... (*Κάθεται και άκουμβῃ επί τής τραπέζης*). Θεέ μου, βοήθησέ με, τή φτωγή, τήν άποδιωγμένη... (*Κτυποῦν είνε τήν θύραν*) "Εμπρός! (*Προσπαθεί νά εγερθῃ και επαναλπίζει*).

[Έπεται τό τέλος]

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΟΛΕΜΗΣ
Κατά παράφρασιν εν τού Γαλλικού
της Emille Mathieu.

ΟΙ ΔΥΟ ΜΕΛΙΣΣΟΦΑΓΟΙ

(ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΔΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ)

Μήπως συνηθίζετε να μαλώνετε, μικροί μου φίλοι; Ακούσατε να σας διηγηθώ μικράν ιστορίαν:

Μίαν φοράν και ένα καιρόν ἦσαν δύο ἀδελφάκια, ὁ Κίμων και ὁ Ἀλέκος, και αὐτὰ τὰ δύο ἀδελφάκια μίαν ἡμέραν ἐμάλωσαν εἰς τὰ σωστά των. Ἦρχισαν νὰ ὑβρίζωνται, νὰ φοβερίζη ὁ εἰς τὸν ἄλλον, νὰ σφίγγουν τοὺς γρόνθους των και ἦσαν ἔτοιμοι νὰ τῆς παίζων.

Ἀλλὰ τίς ἦτο ἡ αἰτία τῆς φιλονικίας των; Τί εἶχον νὰ μῦράσουν; Ὁ Κίμων ἐκράτει ἐν γλύκισμα και ὁ Ἀλέκος ἤθελε νὰ τοῦ το ἀρπάσῃ και νὰ το φάγῃ αὐτός.

Ἐκείνην δὲ τὴν στιγμήν νὰ σου και πετᾷ πλησίον τῶν δυο μικρῶν φίλων μας ὠραῖος μελισσοφάγος με γαλαζίαν κεφαλὴν, και εὐθὺς με τὸ βράμπος του συνέλαβε μίον κάμπην παχυτάτην. Ἦθελε νὰ τὴν φέρῃ εἰς τὴν φωλεάν, ὅπου τον ἐπερίμενον τὰ μικρά του νὰ τοὺς δώσῃ νὰ φάγουν.

Ἀλλὰ πρὶν νὰ προσθάσῃ νὰ φύγῃ, πετᾷ με ὄρμην ἄλλος μελισσοφάγος και θέλει νὰ το ἀρπάσῃ τὴν κάμπην. Τότε οἱ δύο μελισσοφάγοι ὤρμησαν ὁ εἰς ἐναντίον τοῦ ἄλλου και με τὸ βράμπος των κατεμάδῃσαν τὰ πτερά των τὰ γαλάζια, τὰ ὅποια ἐσκορπίζοντο ἐδῶ κ' ἐκεῖ εἰς τὸν ἀέρα.

Ὁ Κίμων και ὁ Νίκος ἐπαυσαν τὴν φιλονικίαν των, και ἐστάθησαν και ἐβλεπον τὰ δύο μικρά πτηνά, τὰ ὅποια ἐμάλωνον με ὄλην των τὴν δύναμιν.

Τὸ δεύτερον πτηνὸν κατώρῃωσε νὰ ἀρπάσῃ τὴν κάμπην, και ἠτοιμάζετο νὰ πετᾷ με χαρὰν μεγάλην ἄλλὰ ὁ κύρ Γάτος πηδᾷ ἀπὸ ἐν παράθυρον, δίδει ἐν βράπισμα εἰς τὸν νικητὴν και τον κάμνει μίαν χαψιάν. Τὸ ἄλλον πτηνὸν κατέφυγεν εἰς τὸν κλάδον ἐνὸς δένδρου και ἐκεῖ ἔτρεμεν ἀπὸ τὸν φόβον του.

«ὦ! Νίκο, ἀνεφώνησεν ὁ Κίμων συγκεκινημένος, θὰ ἐπαθαίναμε και ἡμεῖς τὸ ἴδιο ἂν μας ἐπρόσθανε κανένας λέων τὴν ὥραν που ἐμαλώναμε.

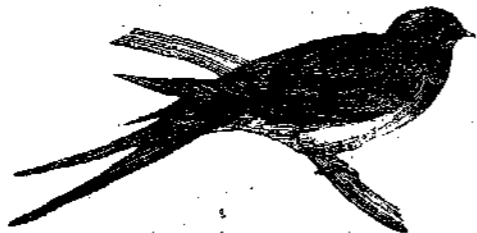
—Ναί, Κίμων μου, ἄλλα δὲν θὰ ἔτρωγεν ἐσένα: ἐμένα θὰ ἔτρωγε, διότι ἐγὼ πρῶτος ἄρχισα τὴν φιλονικίαν και ἤθελα νὰ σου ἀρπάσω τὸ γλύκισμά σου. Ἐγὼ πταίω.

—Και ἐγὼ ὅμως πταίω, διότι δὲν ἠθέλησα νὰ σου δώσω τὸ μισό. Ἄλλη φορά, Νικό μου, νὰ μὴ κάμωμεν ὡς τοὺς δύο αὐτοὺς μελισσοφάγους, και ὅταν μας δίδῃ ἡ μητέρα τίποτε καλόν, νὰ το μοιράζωμεν ὡς καλὰ και ἀγαπημένα ἀδελφάκια.»

Και εὐθὺς ὁ Κίμων ἐκοψε τὸ ἡμισυ γλύκισμά του και το ἔδωκεν εἰς τὸν Νίκον.

Ἐχαμεν ὁ τι πρέπει νὰ κάμουν τὰ καλὰ και φρόνιμα παιδία.

ΝΙΝΑ

Ἄν ὁ γάιδαρος δὲν τρέχῃ ὅσον τᾶλλα ζῶα τρέχουν,
Ἄν δὲν ἔχῃ ἐξυπνάδα ὅσων τᾶλλα ζῶα ἔχουν,
Ἐχει ὅμως ὁ καίμενος τόση τόση ὑπομονή,
Ὅστε χρῆσιμος κ' ἐκεῖνος κατορθώνει νὰ φανῇ.

1.

Η ΜΙΚΡΟΥΛΑ ΜΕΛΠΟΜΕΝΗ

Ἡ μικρούλα Μελομένη
Πόσον εἶνε προκομμένη
Και καλὴ νοικοκυρά!
Τώρα πλύνει, τῶρ' ἀπλώνει
Μαγειρεύει και ζυμώνει
Και σκουπίζει μὰ χαρά.

Καθισμένη 'ς τὸ σκαμνάκι
Μὲ βελόνα 'ς τὸ χεράκι
Ῥάπτει ὅσον εἰμπορεῖ,
Τὴν ποδιά της διορθώνει
Και ὠραία τὴν μπαλάνει
Ἐάν γρηούλα σοβαρή.

Ἐχει πάντα 'ς τὸ πλευρό της
Τὸ ἀλφάβητάριό της
Ποῦ πολὺ τὸ ἀγαπᾷ,
Και ὡς ἔλθῃ ὦρ' ἀρχίζει
Βῆ α βὰ, νὰ συλλαβίσῃ
Ζῆ ε ζὲ και πῆ α πᾶ.

Ἡ μαμὰ 'ς τὴν ἀγκαλιά της
Τὴν ἀρπάζει με χαρὰ της,
Τὴν χαδεύει, τὴν φιλεῖ,
Και τῆς λέγει: «Μελομένη,
Κόρη μου χαριτωμένη,
Σ' ἀγαπῶ πολὺ, πολὺ.»

ΔΔ. ΚΑΤΑΚΟΥΖΗΝΟΣ

ΠΩΣ ΟΙΚΟΝΟΜΕΙΤΑΙ Ο ΧΡΟΝΟΣ

[Συνέχεια και τέλος · ίδε σελ. 91]

*Άλλη καλή μέθοδος προς εξοικονόμηση χρόνου είναι τὸ νὰ μάθῃ κανεὶς νὰ κινήται γρηγορά, χωρὶς μολαταῦτα νὰ λησμονῇ τὸ «σπεῦδε βραδέως». Προσπάθησε λοιπὸν, παιδί μου, ν' ἀποκτήσης ἐπιδεξιότητα εἰς τὸ νὰ κάμνῃς εὐκόλα ὅλα ἐκεῖνα τὰ καθημερινὰ ἔργα, τὰ ὁποῖα εἴμεθα ἡναγκασμένοι νὰ ἐπανλαμβάνωμεν τόσον συχνὰ ἐν τῷ βίῳ. Παραδείγματός χάριν ὄλοι εἴμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ ἐνδύωμεθα τόσας φορές τὸ ἔτος. Ἐν τούτοις μερικοὶ ἄνθρωποι ἐνδύονται καὶ εἶνε πάντοτε ἔτοιμοι τὴν προσδιορισμένην ὥραν, ἐνῶ ἄλλοι ἐνασχολοῦνται μὲν εἰς τὰ τῆς ἐνδυμασίας των κατὰ τὸ αὐτὸ χρονικὸν διάστημα, εὐρίσκονται ἄμως πάντοτε ἀνέτοιμοι, διότι ἔχουν τὴν συνήθειαν νὰ χρο-νίζουσι εἰς χασομερήματα.

— Μὰ καὶ ἐκεῖνοι ποῦ βιάζονται, μητέρα, ὠραῖο ν' ἰδῆσαι κάμνουν· πότε λησμονοῦν νὰ δέσουν καρμύϊαν κορδέλαν καὶ τὴν ἀφίνουσι νὰ σῦρεται, πότε κομβόβουν ἕνα κομβὶ εἰς τὴν θηλειὰ ποῦ δὲν πρέπει. Δὲν τὸ κάμνουν;

— Ὡ αὐτὸ μάλιστα. Ἀλλὰ διὰ τὰ τοιαῦτα δὲν πταίει ἡ γρηγοράδα, πταίει μόνον ἡ ἐπιπολαιότης, ἡ ἀπροσεξία. Θέλεις νὰ μὴ σοῦ συμβῇ ποτε αὐτὸ ποῦ φοβῆσαι;

— Θέλω καὶ πολὺ μάλιστα.

— Ἐ λοιπὸν ἄκουσε. Ὅτι καὶ ἂν ἔχῃς νὰ κάμῃς πρόσεχε πρῶτα νὰ μάθῃς νὰ τὸ κάμνῃς ὅσον τὸ δυνατὸν τελειότερον καὶ ἀφροῦ τὸ κατορθώσης τούτο, τότε νὰ μάθῃς νὰ ἐξοδεύῃς εἰς τὴν ἐκτέλεσίν του τόσον ὀλίγας στιγμὰς ὅσας ἀρκοῦν εἰς τὸ νὰ γίνῃ ἡ ἐργασία σου καθὼς πρέπει. Τοιουτοτρόπως τὰ ἔργα σου θὰ εἶνε ἀμεμπτα.

Μερικοὶ ἄνθρωποι κρατοῦν μεγάλην ἀλληλογραφίαν γράφοντες τὰς ἐπιστολάς εἰς τὰς στιγμὰς αὐτῶν τὰς ἐλευθέρας. Ἐνῶ ἄλλοι εὐρίσκονται πάντοτε φορτωμένοι μὲ γράμματα, τὰ ὁποῖα περιμένουν τὴν ἀπάντησίν των· ὅταν δὲ ἀποφασίσουν νὰ ἀπαντήσουν εἰς κανὲν ἐξ αὐτῶν, χωρὶς ἄλλο θὰ γράψουν εἰς μίαν ὥραν ἢ ὁποῖα τοὺς ἀναγκάζει νὰ παραμελήσουν ἄλλο τι σπουδαιότερον καθήκόν των.

Μία ἄλλη καλὴ μέθοδος προς εξοικονόμηση χρόνου εἶνε τὸ νὰ μὴ ζητῇ κανεὶς νὰ κάμῃ διὰ

μίας παρὰ πολλὰ πράγματα. Λογία ἀγγλίσ, ἡ κ. Τάυλορ ἔγραψεν ὠραίαν περὶ τούτου ἱστορίαν, τὴν «Πολυάσχολον ἀπραξίαν». Ἦσαν δηλαδὴ δύο ἀδελφαὶ αἱ ὁποῖαι ἐβάλλησαν νὰ δουλεύουν ἐπὶ δύο ἐβδομάδας. Ἡ μία λοιπὸν ἐξ αὐτῶν ἐδούλευε καὶ ἐδούλευε νυχθημερόν, κοπιάζουσα τόσον πολὺ ὥστε ἤρχισε ν' ἀνησυχῇ ἡ μητέρα τῆς μὴ τυχόν ἀρρωστήσει. Ἡ ἄλλη ἐδούλευε καὶ αὐτὴ ἀλλὰ δὲν ἔκαμνε μῆτε τοὺς μισοὺς κόπους. Ὅταν ἔφθασε ἡ διορία ἔφεραν καὶ ἔβαλαν εἰς τὸ μέσον τὰ ἔργα ὅπου ἔκα-με καθὲ μία. Ἐκείνη ποῦ δὲν ἐκοπίεσε πολὺ ἔφερε δύο τρία πολὺ ὠραῖα ἐργόχειρα, ἀλλὰ μόνον δύο τρία, ἐπειδὴ δὲν ἐπῆρε εἰς τὸ χέρι τῆς παρὰ μόνον τόσα, ὅσα ἦτο ἱκανὴ νὰ φέρῃ εἰς τέλος ἐντὸς δύο ἐβδομάδων. Ἡ ἄλλη ὅμως ἡ ὁποῖα ἐκοπίεσε δέκα φορές περισσότερον ἀπὸ αὐτήν, τί νομίζετε ὅτι ἐπαρουσίασεν εἰς τὸ τέλος; Ἐφερον ὀλόκληρον συλλογὴν ἀπὸ ἀρχῆς πραγμάτων, τὰ ὁποῖα ἦσαν μὲν πολὺ χρήσιμα, ἐκ τῶν ὁποίων ὅμως κανὲν δὲν ἦτο τελειωμένον! Λοιπὸν, παιδί μου, «καθε δου-λειὰ μὲ τὴν σειράν της διὰ νὰ τελειώνουν γρηγορά.»

— Ἀλήθεια, μητέρα!

— Ἐπειτα καὶ τούτο: Ἐξοδεύομεν εἰς τὰ χαμένα πολὺ περισσότερον χρόνον περιμένοντες τὸν ἑαυτὸν μας νὰ ἐργασθῇ παρ' ὅτι ἐξο-δεύομεν περιμένοντες τοὺς ἄλλους. Καὶ ὅταν τελειώσωμεν κἄτι τι, ἀργοῦμεν τόσον πολὺ ἕως ὅτου ἀπαφασίσωμεν τί ἐργασίαν νὰ πάρωμεν εἰς τὸ χέρι κατόπιν, ὥστε πολλάκις, ὅταν τὸ ἀποφασίσωμεν τέλος πάντων, βλέπομεν ὅτι ἐπέρασε πλέον ἡ ὥρα τὴν ὁποῖαν εἴχομεν νὰ διαθέσωμεν εἰς τὴν ἐργασίαν ἐκείνην. Τοιου-τοτρόπως ἐνῶ ἡμεῖς σκεπτόμεθα τί νὰ ἀρχί-σωμεν, ἄνθρωποι, οἱ ὁποῖοι εἶνε πάντοτε ἔτοι-μοι νὰ μεταβαίνουν ἀπὸ μίαν ἐνασχόλησιν εἰς ἄλλην, τελειώνουν καθὲ πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἀνέλαβον νὰ κάμουν.

Ἐὰν τὴν πρῶταν ἔχῃς ὠρισμένην τινὰ ἰδέαν περὶ τοῦ τί θέλεις νὰ κάμῃς εἰς τὸ διάστημα τῆς ἡμέρας εἴτε ὡς ἔργον, εἴτε ὡς παιγνίδιον, τότε καὶ θὰ ἐργασθῇς καὶ θὰ παίξῃς περισσό-τερον, παρὰ ἂν ταλαντεύεσαι μεταξύ τοῦ

ἐνὸς καὶ τοῦ ἄλλου ἔνυ ὠρισμένου σχεδίου. Καὶ ὄχι μόνον τούτο, ἀλλὰ θὰ σοῦ εἶνε καὶ πολὺ εὐκολώτερον νὰ ἐργασθῇς καὶ νὰ παίξῃς εἰς τὴν καταλλήλων ὥραν.

Ἐν ἄλλο μέσον προς εξοικονόμηση χρόνου εἶνε τὸ νὰ συνήθισῃ κανεὶς νὰ διατηρῇ καθὲ πρᾶγμα εἰς τὴν θέσιν του, οὕτως ὥστε νὰ μὴ χάνῃ πολὺτιμον καιρὸν ζητῶν νὰ τὸ εὑρῇ.

Πολλάκις σὲ ἤκουσα νὰ παραπονῆσαι. — Μὰ μητέρα, δὲν ἤξευρε κανεὶς καὶ τί νὰ προ-τοδιαβάσῃ. Εἶνε τόσο πολλὰ βιβλία!

Ἴδου μία μέθοδος ν' ἀναγινώσκῃς πολλά, χωρὶς νὰ σοῦ ἀποφαίνεται. Ἐχε πάντοτε δύο τοὺλάχιστον βιβλία ὑπὸ ἀνάγνωσιν, ἐν εὐκολώ-τερον καὶ τερπνότερον, τὸ ὁποῖον ν' ἀναγινώ-σκῃς εἰς τὰς ὥρας τῆς ἀναπαύσεώς σου χωρὶς νὰ κουράζεσαι, καὶ ἐν σπουδαιότερον τὸ ὁποῖον ἀπαιτεῖ σύντονον καὶ ἀδιάκοπον σκέψιν, τούτο δ' ἀναγίνωσκε ὅταν ἔχῃς ὄρεξιν προς πνευμα-τικὴν ἐργασίαν. Ἐὰν τοιουτοτρόπως χρησιμο-ποιήσῃς ἐναλλάξ τὰς ὥρας τῆς σχολῆς καὶ τὰς τῆς ἐργασίας, θὰ ἀπορήσῃς καὶ σὺ ἡ ἰδία πόσον πολλὰ εἴμπορεῖ ν' ἀναγνώσῃ κανεὶς χωρὶς νὰ τὸ καταλάβῃ.

Προχθὲς μοὶ ἐδιηγήθησαν τὴν ἱστορίαν ἐνὸς νέου ὁ ὁποῖος τὴν ἱστορίαν τῆς Ἑλλάδος ἀνέ-γνωσεν εἰς ἐλάχιστον διάστημα χρόνου καὶ ἐξεπλάγη ὅτι τὴν ἐτελείωσε τόσον ὀγγήγορα, καὶ χωρὶς νὰ παραμελήσῃ τίποτε ἀπὸ τὰ ἄλλα του καθήκοντα. Καὶ ξέυρεις διατὶ τὸ κατῶρθαι-σε; Διότι εἶχε συνήθειαν ν' ἀναγινώσκῃ μερι-κὰς σελίδας καθὲ ἡμέραν, εἰς ἐκείνην τὴν ὥ-ραν, ὅπου ἐπερίμενε νὰ παραθέσωσι τὸ δεῖπνον. Φυσικὰ ὁ κανὼν αὐτὸς ἐφαρμόζεται ὄχι μόνον εἰς τὴν ἀνάγνωσιν ἀλλὰ καὶ εἰς ἄλλας ἀσχολίας.

Μολαταῦτα μὴ νομίσης ὅτι ἀρκεῖ νὰ εἶνε κανεὶς αἰωνίως ἐνησυχολημένος διὰ νὰ εἶνε καὶ ἐργατικὸς ἄνθρωπος. Εἴμπορεῖ νὰ εἶνε χειρό-τερος ἀπὸ τὸν ἀργὸν ἂν ὄχι μόνον τὸν καιρὸν τοῦ, ἀλλὰ καὶ τὸ φῶς τῶν ὀφθαλμῶν του καὶ τὰ ὕλικά ἐξοδεύῃ εἰς τὰ χαμένα. Ἡ ἐνασχό-λησις διὰ νὰ εἶνε ἔργον πρέπει νὰ γίνεταί δι' ἕνα σκοπὸν, ἄξιον νὰ φέρῃ τούτο τὸ ὄνομα· ἄλλως εἶνε προτιμότερον νὰ μένῃς ἄεργος ὅλην τὴν ἡμέραν παρὰ ν' ἀναγινώσκῃς ἀνόητα καὶ μηδαμινὰ πράγματα, ἢ νὰ κουράζῃς τοὺς ὀφθαλμούς καὶ τὰ νεῦρά σου ἐπάνω εἰς κανὲν πολυδαίδαλον ἀλλ' ἀνωφελὲς ἐργόχειρον ἀκόκ-

κινον ἀπὸ τὸ αἷμα τοῦ δολοφονουμένου χρόνου. Τὰ περισσότερα τῶν τοιούτων ἐργοχείρων γί-νονται μόνον «διὰ νὰ χαρισθοῦν,» ἐπειδὴ ὁ κό-σμος δὲν σκοτίζεται νὰ σκεφθῇ διὰ δῶρα, τὰ ὁ-ποῖα νὰ εἶνε καταλληλότερα καὶ χρησιμώτερα.

Ἀπλοῦν ἀνέξοδον δῶρον, τὸ ὁποῖον ἀποδει-κνύει ὅτι ἐσκέφθῃς τί πρᾶγμα εἶνε τὸ μάλιστα ἐπιθυμητὸν εἰς τὸν φίλον σου, εἶνε πολὺ καλλι-τερον χάρισμα παρὰ τὸ δαπανηρὸν καὶ κοπια-στικὸν τὸ ὁποῖον ἔκαμες μόνον μὲ τὴν ἰδέαν νὰ-παλλαγῇς ἀπὸ μίαν ὑποχρέωσιν καὶ τοῦ ὁποῖου ἡ κατασκευὴ κατεχράσθη τὸν χρόνον σου.

Ὅτι καὶ ἂν κάμῃς κάμνε το μὲ ὄλην τὴν καρδίαν σου, εἴτε παιγνίδι εἶνε εἴτε ἀριθμητι-κῆ, εἴτε πλέξιμον. Ἐὰν ὀμαθητῆς συλλογίζεται τὰ μᾶθημά του καθ' ἡν ὥραν ἔπρεπε νὰ τι-νάξῃ τὴν σφαῖράν του, πιθανὸν εἶνε νὰ συλλο-γίζεται τὸ παιγνίδι, καθ' ἡν ὥραν χρεωστεῖ νὰ προσέχῃ εἰς τὸ μᾶθημα. Καὶ τὸ ἀποτέλεσμα θὰ εἶνε ὅτι οὔτε τὸ μᾶθημα θὰ μᾶθῃ οὔτε τὸ παιγνίδι του θὰ παίξῃ καθὼς πρέπει.

— Ἐγὼ ὅμως, μητέρα, θὰ τὰ τελειώσω μετ' ὀλίγον καὶ δὲν θὰ ἔχω πλέον μαθήματα. Θὰ ἔχω λοιπὸν ὅλον τὸν καιρὸν ὅπου χρειάζομαι διὰ τὰ ἄλλα πράγματα.

— Βεβαίως θὰ τὰ τελειώσῃς, μὲ τὴν εὐχὴ μου. Ἀλλὰ καὶ τότε ἀκόμη, παιδί μου, ὄλοι μου αὐταὶ αἱ συμβουλαὶ δὲν θὰ σοῦ εἶνε ἄχρη-στοι. Ἐπειτα μὴ λησμονεῖς ὅτι ὑπάρχουν τόσοι καὶ τόσοι εἰς τὸν κόσμον, σκληρῶς ἀγωνιζόμε-νοι νὰ προφθάσουν ὅλας τὰς ἐργασίας ὅσας εἶνε ἀνάγκη νὰ τελειώσουν εἰς μίαν ἡμέραν, καὶ οἱ ὁποῖοι θὰ ἦσαν πολὺ εὐτυχεῖς ἂν σὺ εἶχες νὰ τοὺς δανείσῃς ὀλίγον ἀπὸ τὸν καιρὸν τῆς ἀπραξίας σου. Ἀμεταχείριστος καιρὸς εἶνε ἀσφαλῆς ἀπόδειξις ὅτι παραμελεῖται τὸ κα-θήκον. Ὡς καὶ ὁ μύρμηξ τοῦ παλαιοῦ μύθου τὸ λέγει:

«Ἐἶνε ὄλοι μου αἱ στιγμαὶ
γιὰ δουλειά, κυρὰ μου·
καὶ ἂν ὄχι δι' ἐμέ,
γιὰ τὸν γέγονα μου.»

Ὅταν λοιπὸν δὲν ἔχῃς ἀρκετὴν ἐνασχό-λησιν προς χρησιμοποίησιν τοῦ καιροῦ σου, ἐξέταζε τὰς γνωρίμους καὶ τὰς φίλας σου, διὰ νὰ ἰδῇς ποῖα ἐξ αὐτῶν ἔχει ἀνάγκην νὰ τὴν βοηθήσῃς εἰς τὸ ἔργον της.

[Διασκευή.]

Γ. Μ. ΒΙΖΥΗΝΟΣ

Ο ΦΩΤΗΣ

ΤΗΟ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ ΣΑΜΑΡΤΣΙΔΟΥ

[Συνέχεια· ἴδε σελ. 88]

Διώχνει τοὺς σκύλους καὶ φωνάζ' ὁ γέρος·
«Αἶ, σὺ! Ποῖός εἶσαι; — «Χριστιανός, παπποῦ!»
«Τί θεός;» — «Παπποῦ μου, νὰ πλαγιάσω μέρος,
»Μ' ἔπιασε νύχτα. Ποῦ νὰ μείνω, ποῦ;»

Πάει κοντὰ του, τὸ κανδήλι σκάνει,
Βλέπει τὸ Φώτη καὶ χαμογελά·
«Ἐχω», τοῦ λέει «σάν καὶ σὲ ἐγγόνι·
»Ὅλα σας εἶσθε τὰ παιδιά τρελλά.

Πῶς σοῦ κατέβη νύχτα νὰ γυρίξης
»Τόσο παιδάκι μέσα ἔς τὰ βουνά;
»Γάλα τῆς μάννας σάν νὰ μοῦ μυρίζης.
»Κόπιασε μέσα, ἔλα, σατανά.»

Ε.

Σ τὸ μύλο μπαίνουν. Πέρφτει, πέρφτει τὸ νερὸ
Καὶ τὰ φτερά τοῦ μύλου τὰ γυρίζει,
Κ' ἡ πέτρα νά, ἔς τὸν ἴδιο τὸν καιρὸ
Στηρηγογυρνᾷ καὶ δὸς του γουργουρίζει.

Σ τὸ μύλο μπαίνουν. Τὸ κανδήλι του κρεμᾷ
Ἀπὸ καρρὶ ὁ γέρος ἔς ἓνα στύλο,
Πέρνει σακκιά τοῦ μύλου, πολεμᾷ
Νά στρώση γιὰ τὸ Φώτη μας τὸ φίλο.

Ἐκεῖ κοντὰ του βράζει, βράζει χοχλακεῖ
Νερὸ σὲ χύτρα μέσα χωματένια·
Μὲ τὸ νερὸ θὰ βράση κ' ἡ φακῆ.
Φώτη, καὶ σὺ θὰ φᾶς, μὴν ἔχης ἔννοια!

Ἐστρωσ' ὁ γέρος· πάει, βλέπει τὴ φακῆ,
Ἐαπλόνει κάτω τότε μίαν ψάθα,
Σ τὴν ψάθα πάνω ἀπλωσε σακκί,
Φέρνει τειψὶ καὶ πέρνει μίαν γαβάθα.

Μεσ' ἔς τὴ γαβάθα ξεκονώνει τὴ φακῆ.
Κουτάλια τότε φέρνει δυὸ ζυλένια,
Κι' «ἔλα, παιδί μου», λέει «κάτω' ἐκεῖ,
»Νὰ φᾶς φακῆ, παιδί, γλυκειά, μελένια.»

Στρώνεται ὁ Φώτης διπλοπόδης· τὸ ψωμί
Ὁ γέρος φέρνει, φέρνει καὶ μαχαίρι,
Κόφτει κομμάτια, ρίχνει ἔς τὸ ζουμί,
Καὶ πέρνει τὸ κουτάλι μὲ τὸ χέρι.

«Ἐλα, Χριστέ μου», λέει τότε μίαν φορά·
Ὁ Φώτης τὸ σταυρὸ του δὸς του κάνει,
Κι' ἀρχίζουν, κατεβάζουν ἔς τὰ γερά,
Θαρροῦν πῶς τὸ φαγεῖ τους δὲν τοὺς φθάνει.

Ἀπόφαγαν ὁ γέρος πλόσκα ξεκρεμᾷ,
Τὸ στόμα τῆς ἔς τὸ στόμα του τὸ βάζει,
Ὅπισω γέρνει πρόσωπο, λαιμὰ
Καὶ γ κ λ ο ὤ γ κ λ ο ὤ γ κ λ ο ὤ κρασάκι κατεβάζει.

Τὴν πλόσκα βίνει κάτω, τὴ σφαλᾷ καλά,
Τὰ γένεια, τὰ μουστάκια του σκουπίζει,
Σηκώνει τὸ τειψὶ καὶ φορακαλά,
Καὶ κάθεται καὶ νὰ μιλή ἀρχίζει.

«Καὶ δὲ μοῦ λὲς λοιπόν, παιδί μου, ἀπὸ ποῦ
»Μᾶς ἔρχεσαι; ποῦ πᾶς; νὰ σὲ γνωρίσω.
— «Ἀπ' τὸ χωριὸ μου ἔρχομαι, παπποῦ·
»Σ τὴ χώρα πάω μέσα, νὰ σ' ὀρίσω,

»Δουλειὰ καμμιά, γιὰ ναῦρω. Ὀρφανός
»Ἀπὸ πατέρα εἶμαι, κ' ἡ μαννούλα
»Δὲν ἔχει τὴ βοήθεια κανενός,
»Καὶ πρέπει νὰ τὴ ζήσω τὴ φαχούλα.»

Βαθειά, βαθειά τὰ λόγια μέσα ἔς τὴν καρδιά
Τοῦ γέρου μπαίνουν τοῦ καλοῦ δακρύζει,
Τῆς φουστάνελλας σκάνει τὴν ποδιά,
Τὰ δάκρυα μὲ τὴν ποδιά σκουπίζει.

Καὶ «πῶς σὲ λένε;», λέει, — «Φώτη.» — «Ἀχ, παιδί,
»Ἐὐλογημένο νάσαι, ναί, νὰ ζήσης.»
»Ὅπως σὲ θέλ' ἡ μάνα νὰ σὲ δῇ.
»Ν' ἀξιώθης νὰ τὴ γεροκομήσης!»

Τὰ δάκρυα ὁ Φώτης στατικὰ κρατεῖ,
Τῆς ἐκκλησιᾶς τὴ δέσμη θυμάται.
«Τὰ λόγια σου εἰς τοῦ Θεοῦ ταῦτί,
»Παπποῦ μου· τοὺς φτωχοὺς αὐτὸς λυπάται.»

— «Νὰ μὴ μὲ λέν, ἀκούς; Νὰ μὴ μὲ λέν Θωμᾶ.
»Δουλειὰ ἔς τὴ χώρα ἂν δὲ σ' εὔρω, Φώτη.
»Γαμπρό μου ἔχω μέσα τὸν ψωμᾶ,
»Τὸν πρώτο τὸν ψωμᾶ, τὸν Παναγιώτη.»

»Σ' αὐτὸν κοντὰ θενά σὲ στείλω τὸ πρῶτο
»Νὰ μάθης τέχνη, ἄνθρωπος νὰ γείνης.
»Νὰ νοιώσης μίαν ἡμέρα τὴ ζωὴ,
»Στοὺς πέντε δρόμους μέσα νὰ μὴ μείνης.

»Κι' ἂν εἶσαι, Φώτη, φρόνιμος καὶ γνωστικός,
»Κι' αὐτὴ τὴ γνώμη πῶχης δὲν ἀλλάξης,
»Ποτέ, ποτέ σου δὲ θὰ μείνης νηστικός,
»Ποτέ, ποτέ σου δὲ θ' ἀναστενάξης.

»Κι' ἂν δὲν πεθάνω, Φώτη, καὶ σὲ δᾶ κ' ἐγὼ
»Νὰ γείνης νοικοκύρης μίαν ἡμέρα,
»Μιὰν ἐγγονὴ ποῦ ἔχω Μαριγῶ...
»Μὰ ὡς ἐδῶ, καὶ ὄχι παραπέρα.

»Καὶ σὺρε τώρα, πέσε ἔς τὴ γωνιά ἐκεῖ,
»Κουράσθηκες, νυστάξεις, καλληκάρη,
»Καὶ μὲ τὸ πρῶτο κικιρικί
»Σηκόνεσαι καὶ κάλε ἔς τὸ ποδάρη.»

Καληνυχτιζ' ὁ Φώτης μὲ γλυκειὰ φωνή
Καὶ πάει ὅπως ἦταν καὶ ἔαπλόνει·
Ρίχνει ὁ γέρος στᾶρι ἔς τὸ χωνί
Τοῦ μύλου, κλεῖ τὴ θύρα, μανδαλώνει.

Συλλογισμένος λίγην ὥραν περπατεῖ,
Ἀνάποδα γυρίζει μίαν σκάφη.
Μελάνη πέρνει, πέννα καὶ χαρτί
Καὶ κάθεται, καὶ γέρνει, γράφει, γράφει

Καμπουριασμένα τὰ δυὸ δάχτυλα κρατεῖ
Τὴν πέννα σφίγγει, δυνατὰ πατάει·
Χρίτς χ ρ ἄ τ ς ἡ πέννα κάνει ἔς τὸ χαρτί,
Τὰ φρόδια μαζωμένα τὰ κρατάει.

Χρίτς, χράτς ἡ πέννα, γράφει, γράφει μίαν γραφή
Γιὰ τὸ γαμπρό του ποῦνε μὲς ἔς τὴ χώρα·
Ἰδρώνει ἀπ' τὰ νύχια ἔς τὴν κορφή,
Τελεῖωσε, καὶ τὴν διαβάζει τώρα.

«Ἀπὸ ἐμένα τὸ Θωμᾶ, τὸ μυλωνᾶ,
»Σ ἐσένα τὸν ψωμᾶ, τὸν Παναγιώτη·
»Ὁ μύλος νὰ δουλεύη δὲ σχολινᾶ,
»Σοῦ γράφω τοῦ μηνὸς Μαγίου πρώτη.

»Ἀπὸ ὑγεία, εἰμάστε καλά·
»Σακκιά σου στέλνω ἄδεια μὲ τὸ Νότη,
»Καὶ στεῖλε στᾶρι δώδεκα κοιλιά,
»Καὶ κράτει παραγυῖο, γαμπρέ, τὸ Φώτη.»

Φέγγει δὲν φέγγει ἀπ' τὸν ὕπνο τὸ γλυκὸ
Σηκόνεται ὁ Φώτης ἔς τὸ ποδάρη·
Κικιρικί, κικιρικί, κικιρικί
Λαλεῖ, λαλεῖ γλυκὰ τὸ πετεινάρι.

Ἐυπνᾷ κ' ὁ γέρος, χασμουριέται μίαν φορά,
Τὰ χέρια του τεντώνει, τὰ ποδάρη,
Καὶ «γεια σου», λέει, «Φώτη μου, καλληκάρη!
»Ἔτσι πρῶτ' ἔυπνοῦν τὰ καλληκάρη!

«Ἄκουσε, Φώτη, ἄκου ποδοβολητό!
»Γαυγίζου, ἄκου! ἄκου! τὰ ζαγάρη.
»Κουδούνισμα ἀκούς; ἀκούς; ζευγαρωτό;
»Ὁ Νότης εἶνε μὲ τὰ δυὸ μουλάρη.»

Χτυπᾷ ἡ θύρα· τρέχει ὁ Φώτης σ' ἄν κουλί,
Τὸ μάνδαλο σκουπᾷ καὶ τὴν ἀνοίγει.
Ὁ Νότης τὰ μουλάρη δένει ἔς τὴν αὐλή,
Νὰ βόσκουν ἔς τὸ χορτάρι ὡς νὰ φύγη.

Καὶ μέσα μπαίνει. «Γεῖά σου, λέει, κύρ Θωμᾶ!»
— «Καλὴ σου μέρα, Νότη. Τί μου κάνεις;»
— «Χοντραίνω ὄλο ἓνα, δὲ μὲ βλέπεις; Μὰ
»Ἐγγόνια, βλέπω, ὄλο ἓνα βγάνεις.

«Μὴν εἶνε τοῦτο (τ ρ ο ὤ, τ ρ ο ὤ τ ρ ο ὤ, μὴ βασκαθῆ)
»Τῆς Μαριγῶς τὰδέλφι; — «Ὅχι, Νότη.
»Νυχτώθηκε ἔς τὸ δρόμο, καὶ νὰ κοιμηθῆ
»Τὸ κράτησα ἐδῶ. Τὸ λένε Φώτη.

»Μᾶς βάζ' ἡ φτώχεια, Νότη, ἔς τὸ λαιμὸ θηλειά.
»Τὸ βλέπεις; Ἔβινε ὀρφανὸ ἀπὸ πατέρα.
»Ἐρχότανε ἔς τὴ χώρα μέσα γιὰ δουλειά·
»Κανένα δὲ γνωρίζει ἐκεῖ πέρα.

»Μαζὶ σου θὰ τὸ πάρης μέσα σάν θὰ φᾶς,
»Τὸ γράμμα δὸς αὐτὸ ἔς τὸν Παναγιώτη·
»Κοντὰ σας θενά μείνη. Νὰ τὸν ἀγαπᾶς,
»νὰ τὸν κυττάξης (τάκουσε;) τὸ Φώτη.

»Κάθου νὰ φᾶμε! Ἐλα, Φώτη! Τα μ που ρ ᾶ
»Ἡ ἔρμη σάν βαράη ἡ κοιλία μας
»Καὶ σάν δὲν φᾶμε, λέω, Νότη, ἔς τὰ γερά,
»Δὲν πιάνομε γερά καὶ τὴ δουλειά μας.

»Ἐλα δά, Νότη! «Χόρευε, κυρὰ Μαρώ,»
»Ἡ παροιμία λέει πρῶτα, πρῶτα,
»Καὶ ἕατερα «ἔχ' ἔννοια τοῦ σπητιοῦ, θαρρῶ,»
»Κι' ἂν δὲν πιστεύης, Νότη, τρέχα, ρῶτα.

»Μὲ ἄλλα λόγια, φᾶς πρῶτα, καὶ σάν φᾶς,
»Φορτόνεις τὰ μουλάρη καὶ κινᾶτε.
»Τὰ λόγια γέρου τάχα, Νότη, δὲν φᾶς;
»Στραωθῆτε, καὶ νὰ τρώτε ἀρχινᾶτε.»

[Ἐπεται συνέχεια]

Χρ. ΣΑΜΑΡΤΣΙΑΝΗ

ΤΙ ΑΠΕΓΙΝΕ;

« Κοιμήσου, πουλάκι μου, κοιμήσου ὄλην νύκτα ὁ ὕπνος σου ἦτο ταραχμένος. Κοιμήσου ἀκόμη... »

— Ἄχ! μητερίτσα μου, πῶς νὰ κοιμηθῶ; δὲν ἀκούτε ὀπίσω ἀπὸ τὸν τοῖχο; ῤα τὰτ τὰτ! ῤα τὰτ τὰτ! ῤα τὰτ τὰτ! δὲν ἀκούτε τί ταρχή καὶ κακὸ κάμνουν τὰ ποντίκια; Δὲν φωναζετε τὴν Πισίκα νὰ τα διώξῃ;

— Τὴν Πισίκα! Αὐτὸ τὸ φυγόπνον ζῶν ποῦ ἄλλο δὲν εἰξεύρει παρά νὰ τρώῃ καὶ νὰ κοιμᾶται; Ἄλλὰ νὰ ὁ Παιγνιδιάρης. Ἐλα, Παιγνιδιάρη μου, κινήγησε τοὺς ποντικούς; σὺ θὰ ἐπιτύχῃς καλλίτερα ἅς εἶσαι καὶ σκυλάκι. Καὶ ὁ ζωηρὸς Παιγνιδιάρης τοὺς κινήγῃ, ἐκεῖνοι φεύγουν μακρὰν, μακρὰν, πολὺ μακρὰν καὶ φθάνουν εἰς τὴν παραλίαν.

— Εἰς τὴν παραλίαν, εἶπετε, μητέρα; εἰς τὴν παραλίαν ἔφθασαν; Ἄχ! ἡ θάλασσα μὲ τὰ μεγάλα κύματα τὰ καταπράσινα, ποὺ τα στολίζουν δαντέλλες σὰν τὸ χιόνι κάτασπρες καὶ τί ὠραία μουσικὴ ὅταν βοῖζουν...

— Ἔως εἰς τὴν παραλίαν, μάλιστα, παιδί μου... καὶ ἡ θάλασσα ἀπλώνει ἕνα ἀπὸ τὰ εὐμορφα πράσινα κύματά της μὲ τὴν λευκὴν δαντέλλαν, τὸ ἀπλώνει εἰς τὴν χρυσὴν ἄμμον καὶ παρασύρει τοὺς ποντικούς ὅλους, καὶ ὅλοι πνίγονται...

— Πνίγεται καὶ ὁ Παιγνιδιάρης, καλὴ μητέρα; — Ὅχι! ὁ ἔξυπνος καὶ ζωηρὸς Παιγνιδιάρης πηδᾷ ἐπάνω εἰς μίαν σανίδα, ὅπου εὐρέθη ἐκεῖ κατὰ τύχην, καὶ νὰ τον ὦ! πλέει μαζὶ μὲ τὴν σανίδα καὶ ἔρχεται, τὸν βλέπετε;... Μεγαλώνει, μεγαλώνει καὶ γίνετα ἄνθρωπος, ἐν εὐμορφῳ ἀγοράκι. Κρατεῖ ἕς τὸ χεράκι του κοντάρι καὶ μὲ αὐτὸ κυβερνᾷ τὸ πλοιάριόν του καὶ πλέει, πλέει, πλέει ἐπάνω ἕς τὴν θάλασσαν τὴν σμαραγδοζαφειρένια.

— Ὅλα τὰ ψάρια τρέχουν νὰ τον χαιρετίσουν καὶ λέγουν μὲ ἀπορίαν.

« Καλέ, ποῖ εἶνε αὐτὸ τὸ εὐμορφο ἀγοράκι ποὺ ταξιδεύει μόνο του; »

— Αὐτὸ τὸ ἀγοράκι ποὺ βλέπετε εἶνε ὁ τολμηρὸς καὶ γενναῖος Παιγνιδιάρης!

Οἱ γλάροι πετοῦν ἀπὸ τοὺς βράχους των καὶ περικυκλώνουν τὸν μικρὸν πλοίαρχον καὶ ἐπαναλαμβάνουν μετὰ χαρᾶς:

— Εἶνε ὁ γενναῖος ὁ τολμηρὸς Παιγνιδιάρης!

Ὁ δὲ μικρὸς Παιγνιδιάρης ἐξακολουθεῖ τὸ ταξείδιόν του, ἐξακολουθεῖ, ἐξακολουθεῖ καὶ πηγαίνει εἰς χώρας ὅπου ὄλον τὸ ἔτος εἶνε ψυχρὸς δριμύ καὶ ἀπ' ἐκεῖ μεταβαίνει εἰς χώρας ὅπου ὁ ἥλιος εἶνε καυστικός. Ἡμέραν νύκτα ταξιδεύει εἴτε βρέχει, εἴτε χιονίζει, εἴτε τὰ ἄστρα λάμπουν εἰς τὸν οὐρανόν, εἴτε εἶνε σκότος βαθύ, εἴτε ἡ ἀργυρὰ πανσέληνος κατοπτρίζεται εἰς τὴν θάλασσαν.

Οἱ ναυτικοὶ βλέπουν μακρόθεν ἀπὸ τὰ μεγάλα καὶ ὑψηλὰ πλοῖα των τὸν μικρὸν πλοίαρχον καὶ λέγουν.

— Μὰ τίς εἶνε αὐτὸς ὁ ἀτρόμητος συνάδελφός μας ὁ ὁποῖος ταξιδεύει τὸ πέλαγος μόνος του μὲ τὸ μικρὸ του καραβάκι;

Ἄλλὰ οἱ γλάροι εὐθὺς ἀπεκρίθησαν πρὸς τοὺς ναυτικούς:

— Εἶνε ὁ εὐμορφος, ὁ ἔξυπνος Παιγνιδιάρης.

Ὁ καπετὰν Παιγνιδιάρης ἔφθασε τέλος πάντων εἰς ἕνα λιμένα κατὰκοπος μετὰ τὸσόν μεγάλον ταξείδιον καὶ δὲν θὰ δυσηρεστεῖτο εἰς εὐρίσκε μέρος νὰ ἀναπαυθῇ καὶ ὀλίγον.

Ὅλη ἡ πόλις καθὼς ἔμαθεν ὅτι κατέπλευσεν εἰς τὸν λιμένα ὁ ἔκτακτος ταξιδιώτης, ὅλη ἡ πόλις ἔτρεξε νὰ τὸν ἴδῃ. Ἄλλὰ τί λιμὴν ἦτο ἐκεῖνος; Οὔτε ἄμμον εἶχεν οὔτε κύμα εὐμορφον νὰ ὠθήσῃ τὸ πλοίαριον πρὸς τὴν ξηρὰν ὥστε νὰ ἀποβιβασθῇ ὁ τολμηρὸς θαλασσομάχος Παιγνιδιάρης. Μόνον πέτρας καὶ βράχους εἶχεν ὁ λιμὴν ἐκεῖνος, τὸ πλοίαριον ἔπεσεν εἰς τοὺς βράχους καὶ ἔγινε θρύμματα καὶ ὁ κακόμοιρος ὁ Παιγνιδιάρης ἔπεσεν εἰς τὴν θάλασσαν.

Εὐθὺς ῥίπτουν σχοινίον, τὸ ἀρπάζει καὶ προσπαθεῖ νὰ κρατηθῇ, ἀλλὰ ὦ, συμφορά! πλοῦφ πίπτει πάλιν εἰς τὴν θάλασσαν καὶ...

βέβαια δὲν ἐπνίγη, διότι ὅτε ὁ μικρὸς κύριος τοῦ Παιγνιδιάρη ἐξύπνησε φαιδρὸς καὶ ῥοδοκόκκινος, ἀφ' οὗ ἐκοιμήθη δύο ὥρας ὕπνον ἡσυχον ἐπάνω εἰς τὰ γόνατα τῆς φιλοστόργου μητρός του, εἶδε πλησίον του τὸν Παιγνιδιάρην ὁ ὁποῖος ἔσειε τὴν οὐρὰν του μὲ χαρὰν.

Ἡ δὲ Πισίκα ἡ ὀκνηρὰ Πισίκα ἐκοιμᾶτο ἀκόμα εἰς τὴν θέσιν της καὶ ἔβλεπεν ἴσως ὁνειρον καὶ αὐτὴ.

* * II

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Εἰς τὸ μάθημα τῆς Ἱερᾶς Ἱστορίας ἡ μικρὰ Ὀλγα, ἡ ὁποία εἶνε ἐπιμελέστατον κορητάκι, δηγεῖται τὴν παραβολὴν τῆς τελευταίας κρίσεως.

Ὅταν ἔφθασεν εἰς τὸ μέρος ὅπου λέγει: « Τότε ἔρει καὶ τοῖς ἐξ ἐωνύμων, πορεύσθε ἀπ' ἐμοῦ οἱ κατηραμένοι εἰς τὸ πῦρ τὸ ἐξώτερον... » ἡ διδασκάλισσα θυπεύουσα αὐτὴν λέγει:

— Πολὺ καλὰ, ὠραῖα εἰξεύρεις τὸ μάθημά σου. Εἶπέ μου τώρα ποῖοι ἐννοοῦνται μὲ τὰ πρόβατα καὶ ποῖοι μὲ τὰ ἔρφια;

Καὶ ἡ Ὀλγα ἀπήντησε χωρὶς διαταγῆν.

— Τὰ πρόβατα εἶνε αἱ γυναῖκες καὶ τὰ ἔρφια οἱ ἄνδρες.

Ἐπιτομή ἐκ τῆς Λακείας τοῦ Πλάτου.

— Γὰρ νὰ ἴδῃ πῶς γράφεις; εἶπεν ὁ πατήρ τοῦ Κίμωνος καὶ λαβὼν τὸ τετράδιον αὐτοῦ ἀνέγνωσε μεγαλοφώνως τὰ ἐν τῇ πρώτῃ σελίδι γεγραμμένα.

Ἐπειτα δίδων τὸ τετράδιον εἰς τὸν Κίμωνα προσέειπε:

— Καὶ αὐτίον θὰ κυττάξω τὸ γράψιμόν σου· καλλίτερα ἴσως νὰ γράψῃς.

Τῆν ἐπαύριον ὁ πατήρ ἔλαβε πάλιν τὸ τετράδιον τοῦ Κίμωνος, ἤραξεν αὐτὸ εἰς τὴν δευτέραν σελίδα καὶ μὴ ὑποπέυων τὴν παγίδα τοῦ υἱοῦ του, ἀνέγνωσε πάλιν μεγαλοφώνως: Σήμερον, παιδί μου, βλέπω διὰ ἔγγραφας πολὺ καλὰ καὶ θὰ σοῦ παρῶ ἡ γαλατομπούρεκα.

— Μὲ γρήγορα, πατέρα, τὸ περιμένω! ἀναφωνεῖ ὁ πονηρὸς Κίμων.

Ἐπιτομή ἐκ τοῦ Κάλκιδος.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ.

Τὰ ποιήματα καὶ τὰ διηγήματα, καλὴ Ἑλένη Τσερούλη, τὰ ὅποια μοῦ στέλλουν αἱ φίλαι μου καὶ οἱ φίλοι μου, τὰ ἀναγινώσκω εὐαρέστως, ἀλλὰ δὲν τὰ δημοσιεύω. Ἐὰ δημοσιεύμενα εἶνε τῶν συνεργατῶν μου.

Ἐπιτρέπονται αἱ χωρισταὶ λύσεις τῶν κειραμμένων ὀνομάτων, ἀγαπητὴ Βασίλειά καὶ Ἀστέ, καὶ δι' αὐτὸ γράφομεν εἰς ἕκαστον καὶ ἰδιαιτερον ἀριθμὸν.

Κατὰ δέησιν κ' ἐγὼ, Μιχαῆλ Στραγγάφ, λαμβάνω μέρος εἰς τὰς ἀνοδρομίας σου καὶ διασκεδάζω.

Σ' εὐχαριστῶ, Μικρὴ Σμυρναῖτι, διότι μέσα εἰς τὰς ἀσχολίας σου εὐρίσκεις καιρὸν νὰ ἐνθυμήσῃ καὶ ἐμένα. Εὐχρηστὸς ἔκαμα καὶ τὴν γνωριμίαν τοῦ καλοῦ γεγονότος σου.

Ἐπεισὲ καὶ ἐκτύπησες τὸ ποῖδι σου, μοι γράφεις, « Ἐλπίδι Μελετιάδῃ » εὐχομαι νὰ εἶνε περαστικόν τὸ κακὸν καὶ χάριν τῆς πολυτίμου ὑγείας σου καὶ διὰ νὰ μὴ γάνγῃ τὰ μαθήματά σου, ἀφ' οὗ μάλιστα τοῦτο σὲ λυπεῖ, διότι εἶσαι ἐπιμελής καὶ φιλότιμος. Τὰ ἀποτελέσματα τοῦ διαγωνισμοῦ θὰ δημοσιευθῶσι δι' ἑνὸς τῶν φυλλαδίων τοῦ ἡδὴ λήγοντος τόμου. Φιλῆσέ μου τὴν Ἀνδρείαν Ἑλλάδα καὶ τὸ Παχουλό Πατάκι, τὰ ὅποια μετὰ χαρᾶς μανθάνω δι' ἀναγνώσκου τὰ διηγήματά μου ἀδιὰ πολὺ μικρὰ παιδία. Τοῦ εὐχομαι νὰ ἀναγνώσκῃ τοῦ χρόνου ὄλον τὸ φυλλάδιον. Τὸ ψευδιάνυμον *Θωρηκῶν Σπέτσι* δὲν το ἔχει ἄλλος.

Εὐχραι, φίλε μου Παραγιώτῃ Μαρμακιδῆ, νὰ παρηγορηθῇς. Τὰ ποιήματά σου ἀνέγνωσα καὶ μοι ἤρεσαν ἀρκετὰ. Ἐξακολουθεῖ νὰ μελετᾷς καὶ νὰ καταγίνεσαι καὶ βεβαίως θὰ γράψῃς καλλίτερα.

Εὐγε, Γυαλέντιε Πύργε, διὰ τὴν ἐπαινετὴν μετριοφροσύνην σου. Πῶς νὰ μὴ ἀπαντήσω εἰς τοὺς κολοῦς μου φίλους ἐκ τῶν ὁποίων εἶσαι καὶ σὺ ὅχι ὁ τελευταῖος.

Ὅχι, Ὀλγῆ τῶν Στραυμῶντος, δὲν ἀνησυχῶ.

Πολὺ καλὰ, Πολικῆ Ἀσπέρ, ἐγκρίνεται.

Ἐλήφθη, μικρὰ μου φίλη Μαρία Φ. Μαυρογορδάτιν.

Ἐχε ἄφρατος, καὶ στέλλε μου καὶ ὅσας ἄλλας λύσεις εὐρίσκεις.

Δὲν ἐλυπήθης σὺ μόνη, Φαλατινίς, διότι δὲν μ' ἐνόησες καθ' ὅδον. Ἐλπίζω ὅτι θὰ δυνήθῃς νὰ εὐρῃς περισσοτέρας λύσεις κατὰ τὸν προσεχῆ διαγωνισμὸν.

Δὲν πειράζει, Χριστόβρακι Ἀργεῖφόντα, ἀφ' οὗ κατὰ λάθος τὴν ἐπαθεῖς. Πρόσπεχε ὅμως ἄλλοτε. Ἡ φιλομάθειά σου εἶνε νὰ εὐρῇ μμητάς. Ἐχεῖς δίκαιον, ἡ ἐλπὶς εἶνε πάντοτε γλυκεῖα.

Ἄστέ τῶν Λιονοσκεπῶν Ὁρέων, στείλε το καὶ βλέπομεν.

Τὸ ζητηθὲν φυλλάδιον, *Πολεμιστὰ τοῦ 1821*, σοὶ ἀπεστάλη.

Μετὰ συγκινήσεως, Κάλχα, ἔλαβον τὰς εὐκρινεῖς εὐχάς σου. Σ' εὐχαριστῶ. Τὸ λάθος ἦτο τυπογραφικὸν ἀντὶ ἴθακε.

Περὶ τὸν νομίζω νὰ σοὶ γράψω τὸ διατὶ, *Σκηπτιῶν Ἀρριχαῖν* καὶ μόνος σου εἰμπορεῖς νὰ νοήσῃς, ὅτι δὲν ἐδημοσιεύθησαν πνευματικὰ σου ἀσκήσεις διότι δὲν μοῦ ἐφάνθησαν καλὰ· ὥστε στείλῃ μου καλλίτερας.

Αἱ εὐχαί σου εἰσηκούσθησαν, *Κυπριακῆ Ἀσπέρ*.

Διὰ νὰ ἀγαπήσῃς, *Ἐθρῖτι*, τὰ γράμματά δὲν εἰξεύρω ἄλλο φάρμακον παρά τὴν μελέτην. « Μελέτη τὸ πᾶν. » Ἐλεγον οἱ πρόγονοί μας. Σὺ ὁ τὸσόν ἔξυπνος καὶ φιλότιμος θὲν νικήσῃς πᾶσαν δυσκολίαν διὰ τῆς ἐπιμελείας. Μὴ ἀπελπίζεσαι. Φιλῆσέ μου τὸ ἀδελφάκι σου ποῦ ῥωτοῦτε τὸν μπαμπὰ σου ἂν βγάξῃ τὰ γένηα του ὅταν κοιμᾶται.

Τὴν εὐχὴν μου καὶ τὰ συγχαρητήρια μου εἰς τὰ ἀγαπητὰ σου ἀδελφία, Ἀκτίς Ἥλιον. Εἶσαι εὐτυχὴς διότι ἔκουςες ἐκ τοῦ στόματος τοῦ διασημοῦ Στάνλεϋ ὅσα ἡμεῖς ἀναγινώσκουμεν εἰς τὸ συγγραμμὸν του.

Ἐπαινῶ, φίλε μου μικρὴ Παραγιῆ Ἀνκιερδοπούλε, τὴν ἐπιθυμίαν σου. Ἄρκει νὰ ἔχῃς καλὴν θέλησιν καὶ θὰ γίνῃς ὅτι ἐπιθυμεῖς.

Καὶ ἐγὼ, Ἐλπιδοφόρε, ἀπλήστως ἀνέγνωσα ὅσα μοῦ γράφεις, ὅπως σὺ τὰ ὠραῖα διηγήματα τῆς *Διαπλάσεως*. Καὶ ἐν μόνον ἂν λύσῃς εἶνε δεκτὴ ἡ λύσις. Αἱ μετὰ τὴν λήξιν τοῦ διαγωνισμοῦ ἀποστελλόμεναι λύσεις δὲν λαμβάνονται, ἐννοεῖται, ὅπ' ἔβην.

Κόκκινη Χαμέλια, μετὰ χαρᾶς ἔμαθον τὴν ἀνάρρωσίν σου. Προτιμῶ νὰ μοῦ γράψωσιν οἱ μικροὶ μου φίλοι καὶ αἱ μικραὶ μου φίλαι ἰδιοχείρως, καὶ ἅς μὴ εἶνε καλλιγράφοι, διότι τοῦτο θὰ τοῖς χρησιμεύσῃ ὡς ἄσκησης. Εὐγε διότι ὠμολόγησας εὐλικρινῶς ὅτι διὰ χεῖρὸς τὸ ἀδελφοῦ σου μ' ἔγραφες διὰ τὴν εὐλικρινεῖάν σου καὶ μόνην σὲ συγχωρῶ. Συναιτῶ νὰ ἀλλάξῃς τὸ ψευδιάνυμόν σου καὶ ἐγκρίνω τὸ *Ἀρσενὰ Πηγή*.

Ἀγαπητὴ Ἀναστάσις Δ. Καλλιτίτις, εἶδες διὰ δὲν εἶνε δύσκολος ἡ λύσις τῶν πνευματικῶν ἀσκήσεων ὅταν καταβῇ εἰς τὴν θέουσαν ἐπιμέλειαν. Καλὴ ἀρχὴ. Στέλλε μου ἀσκήσεις, καὶ ὅσας ἐγκρίνω θὰ τὰς δημοσιεύω· τὸ ψευδιάνυμόν σου εἶνε ἀπαράδεκτον καὶ μετὰ λύπης μου σὲ προτρέπω νὰ ἐυλέηξ ἄλλο, ὄσχετον πρὸς τὴν πολιτικὴν.

Τὴν χαρὰ μου, θεὸς Ἀντρουβί, ὅπου ἀπεφάσισες τέλος πάντων νὰ μοῦ ἀποστέλλῃς πνευματικὰς ἀσκήσεις καὶ λύσεις! Ἐβθε νὰ σ' ἐμμοῦντο πάντες οἱ μικροὶ συνδρομηταὶ μου.

Εἰς τὰς πολυπληθεῖς ἐρωτήσεις σου, *Κριάρη*, θὰ ἀπαντήσω ὁσμένως εἰς ποτε βραδευθῆς, ὅπερ καὶ ἐγὼ διακαῶς ἐπιθυμῶ καὶ εὐχομαι.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

145. Αεξίγραφος. Γράμμα τε εἶν τὸ πρῶτον, νῆσος δὲ τὸ δευτέρου μου. Ὅρος τῆς Μικρᾶς Ἀσίας γίνεσθαι τὸ σύνολόν μου.

146. Στοιχειόγραφος. Δίωξε ξί και βάλε μύ Ἡ θερμάστρα ζ τῆ σείγμα Ἐὰ κρυώση και γλυκά. Ἐὰ φανοῦν ὀπαρτικά.

147. Μωσαϊκόν. Χωρὶς τὸ πρῶτον Κέρκυραν ποτὲ δὲν θὰ εὐρῆς, Καὶ ἄνευ τοῦ δευτέρου μου ἄρρον δὲν θὰ ἰδῆς. Τὸ τρίτον μου εἰς τοὺς Δελφούς θὰ εὐρῆς ἂν ζητήσῃς. Τὸ τέταρτον ζ τὴν Ἠπειρον εὐκόλως θ' ἀπαντήσῃς. Ἀνάσῃς και τὰ τέσσαρα κατὰ σειρὰν συνθέσῃς. Τὸ ὄνομα μικροῦ φυτοῦ θὰ συναποτελέσῃς.

148. Ῥόμβος. Εἰς τοὺς ἀστέρας ζήτησον πρῶτον και τελευταῖον. Εἰς τὰς θαλάσσας εὐκόλα θαύρῃς τὸ δευτέρου μου. Νὰ ἀναβῆς τὸ τρίτον μου, ἐργῶδες πλὴν ἄρατον. Δοκίμασον τὸ δευτέρου νὰ ἴδῃς τὸ κεντρικόν μου. Τὸ πέμπτον μου ἀποτελεῖ ἀπαίσιον κοπιδα. Χωρὶς τὰ τελευταῖα μου ὄλιγος Ῥόμβους εἶδα.

149. Σταυρός. Διὰ τῶν ἐπομένων γραμμάτων σχηματίσον σταυρὸν ἀποτελούμενον ἐκ τοῦ ὀνόματος κράτους εὐρωπαϊκοῦ και ἐκ τοῦ ὀνόματος τοῦ κατοικοῦ τοῦ κράτους τούτου. Α Α Ι Ι Ι Ν Ο Η Π Ξ Ξ Ξ

150. Ἀστήρ. Νὰ ἀντικατασταθῶσι αἱ ἀστέρισκοι διὰ γραμμάτων αὐτῶς ὥστε καθέτως μὲν νὰ ἀναγινώσκειται τέρας μυθολογικόν, ὀριζοντίως δὲ τέρας πραγματικόν και διαγωνίως ἀρχαῖος δυστυχῆς βασιλεὺς και πατὴρ ῥήτορος ἀρχαίου.

151. Κρυπτογραφικόν. 1 2 3 4 5 6 7 1 8 9 4 = Κομικὸς ποιητῆς. 2 1 7 1 8 3 4 = Ὀρεκτικόν. 3 4 5 6 4 = Μέρος τοῦ πλοίου. 4 5 1 7 3 4 = Ὀπώρα ξηρά. 5 1 7 2 6 4 = Ἐντομὴ γῆς. 6 2 6 7 9 = Μέρος τῆς αἰκίας. 7 1 2 6 4 = Ὀδηγὸς τῶν ναυτιλλομένων. 8 9 4 4 1 = Πτηνόν. 9 2 1 = Θεά.

152-156. Μαγικά γράμματα. Προσθέσατε δύο γράμματα, πάντοτε τὰ αὐτὰ, εἰς ἐκάστην τῶν ἐπομένων λέξεων και σχηματίσατε ἄλλας τόσας λέξεις. Σάμος, ὄσα, οὗτος, ἐνόμα, αἶμα.

157. Ἐρωτητικὴ ἱστορικὴ. Τίς ἀποθανὼν ἄσκενος κατέλειπε ἐν τούτοις δύο θυγατέρας;

158. Σύνθεσις λέξεων. Διὰ τῶν ἐπομένων γραμμάτων σχηματίσον ἀρχαῖαν παροιμίαν ἐξ ὀκτὼ λέξεων και διπλασίων συλλαβῶν, ἀρχομένην ἀπὸ Α και λήγουσαν εἰς εε. ΑΑΑΑΑΑΒΔΕΕΕΕΕΕΕΘΘΗΚΑΑΑΑΑΑΑΜ ΝΝΝΟΟΠΡΕΥΥΩΩ

159-160. Μεταμορφώσεις. Α.) Ὁ μάγος διὰ πέντε μεταμορφώσεων νὰ γίνῃ Πάρις. Β.) Τὸ μῆλον διὰ πέντε μεταμορφώσεων νὰ γίνῃ ὄρος.

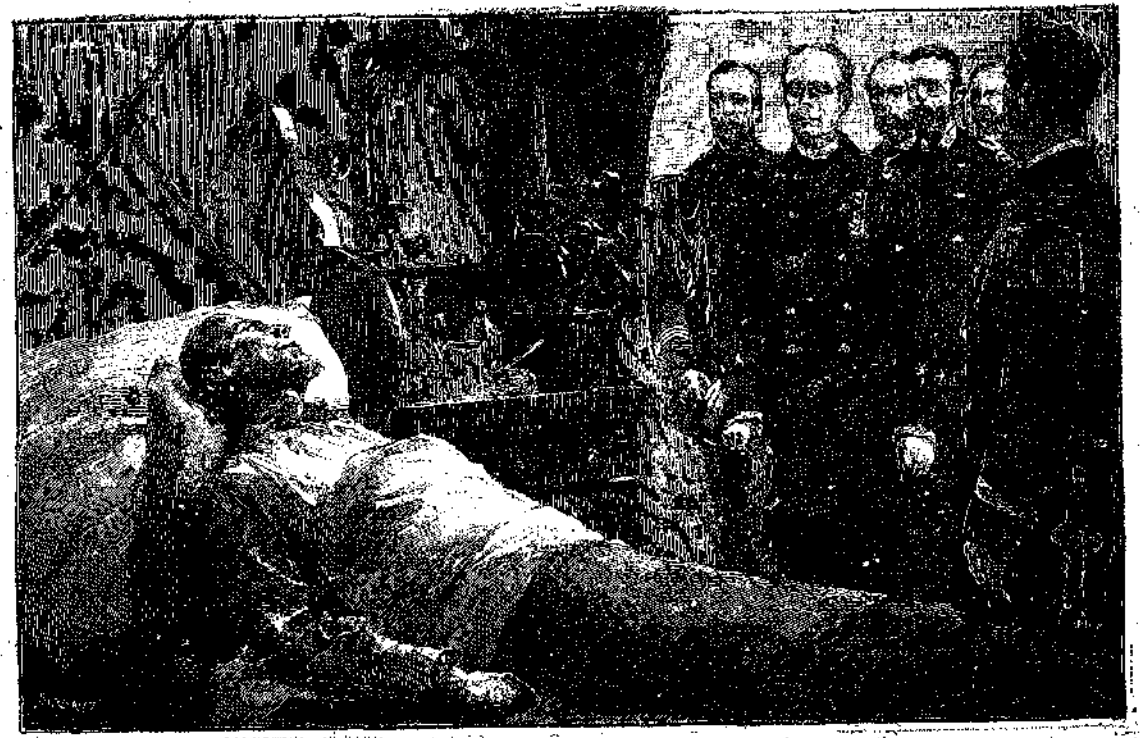
161. Λογοπαίγιον. Ποῖα εἶνε τὰ κοινὰ ῥήθα; Αἱ ἀρχαῖαι συλλαβαὶ τῶν ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦσι τὸ ὄνομα εὐμορφωτάτης και χαρισιστάτης βασιλοπαιδος.

163. Διπλῆ ἀκροστιχίς. Τὰ ἀρχικὰ και τὰ δευτέρω γράμματα τῶν ζητουμένων λέξεων σχηματίζουσι τὰ ὀνόματα δύο ἀνθρώπων. 1) Ἀρχαῖος ἐκκλησιαστικὸς συγγραφεὺς. 2) Πτηνόν. 3) Ἐλάττωμα. 4) Ἀρχαῖος βασιλεὺς τῆς Γαλλίας. 5) Τύπος ἀσφαλῆς εἰς τὰ πλοῖα. 6) Ἀρχαία βασίλισσα τῶν Θηβῶν. 7) Κατοικία βασιλέως.

164. Γαίφος. Ἐρρίπε - ε βασιλεῦ + ε

ΑΥΣΕΙΣ τῶν ἐν τῇ συλλαβῇ τῆς 31 Αὐγούστου κρυμτικῶν ἀκροστιχῶν. 66. Ἀρταπέρις (Ἄρτα, Ἐίρη). - 67. Βῆλος, τέλος. - 68. Ἄτλας, τάλας. - 69. Ροδῆ. - 70. Τὸ καρφί. - 71. ΑΥΡΑ ΜΕΡΙΣ ΡΩΜΗ ΑΡΗΣ - 72. ΘΕΡΟΣ ΜΕΡΙΣ ΕΚΤΩΡ ΠΟΛΙΣ ΣΥΡΟΣ

- 73-76. Α.) Ἐλένη, Β.) Κατίνα, Γ.) Ἀνίκα. - 77. ΑΡΟΤΡΟΝ (1. Ἀρκαδία. 2. Ρώμη. 3. Ὀμηρος. 4. Τρίπολις. 5. Ρίς. 6. Ὀρασις. 7. Νάξος). - 78-80. Α.) Ἄσμα, ἄσμα, ἄρα, Ἡρα, Θήρα, θήρας, χήρας, κήρας, λήρας, λήνος, ῥήνος, θρήνος. - Β.) Ἄσμα, κῆμα, κόμη, κόρη, κόρης, κόρος, πόρος, Πάρος, Πάρις, χάρις, Χάρης, ἄρης, ἄρης. - Γ.) Ἄσος, χάρος, φάρος, φάρος, φόνος, μόνος, μένος, μέλος, τέλος. - 81-80. Προσθεμένων εἰς ἐκάστην λέξιν τῶν γραμμάτων στ, σχηματίζονται αἱ λέξεις: σκόπιος, μεστός, κλειστόν, κλειπτεῖς, ἰστός, πλάστης, ποστός, σαστίω, κράτος, κάστωρ. - 81. ΕΑΕΝΗ, ΠΑΡΙΣ (1. ΕΠιμνήδης. 2. ΛΑομίδων. 3. ΕΡατὸ. 4. ΝΙόβη. 5. ΗΣίοδος). - 82. Μία ἐστὶν ἀρετὴ, τὸ ἄσπον φεύγειν ἐσὶ. - 83. Ὁ ἥλιος κινεῖται πρὸς τῆς γῆς περιστροφικῶς.

« ΕΘΘΑΣΕΝ Ο ΝΑΥΑΡΧΟΣ ΚΟΥΡΜΗΕ » (Σελ. 114)

Ο ΠΛΟΙΑΡΧΟΣ ΜΥΣΙΟΤΗΜΑ ΤΗΣ ΚΑ² DE NANTEUIL ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΝ ΑΙΜΙΑΙΟΥ ΕΙΜΑΡΜΕΝΟΥ [Συνέχεια · ἴδε σελίδα 97]

Μολονότι αἱ δυνάμεις του ἐξέλιπον βαδμηδόν, τὸ πνεῦμα του διέμενε ζωηρόν, ἢ δὲ προσφιλῆς του συνομιλία ἦτο ὁ προβιβασμός του φίλου του εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ σημαιοφόρου. Ὁ πηδαλιούχος ἦλθε και ἀνήγγειλεν εἰς τὸν Ὑβόνα, ὅτι ἡ ἄκατος ἦτο ἑτοιμῆ ὁ Δουρόκης ἔμεινε πλησίον τοῦ ἀσθενοῦς μετὰ τοῦ Πλοιαρχοῦ. Ὁ κύων δὲν ἀπεμακρύνετο σχεδὸν ἀπὸ τοῦ ἀσθενοῦς, ὁ δὲ κυριὸς του ἠναγκάζετο νὰ τὸν σύρῃ διὰ τῆς βίας ὅπως τῷ διδῇ τροφήν. Ὅλον τὸ λοιπὸν διάστημα καθήμενος πλησίον τῶν ποδῶν τῆς κλίνης παρετήρει τὰ συμβαίνοντα με τοὺς νοήμονας ὀφθαλμούς του.

Ἀμφότεροι μείναντες μόνοι, συνδιελέγοντο ὡς ἀδελφοί.

— Δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ σὰς εἶπω ν' ἀγαπάτε τὸν Ὑβόνα, εἶπεν ὁ Λάρας, διότι τὸν ἀγαπᾶτε ἤδη· ἀλλ' ὅταν δὲν θὰ εἶμαι πλέον ἐδῶ, ἐμιλεῖτε μαζί του συχνὰ δι' ἐμέ, και λέγετέ του ὅτι αὐτὸς με ἐνέπνευσε τὴν πρώτην και ἀληθινὴν φιλίαν τῆς ζωῆς μου.

Ἀκούσας τὴν κωπηλασίαν τῆς ἀπομακρυνομένης ἀκάτου διέκοψε τὴν συνομιλίαν του και εἶπεν εἰς τὸν Δουρόκην.

— Κάμετέ μου τὴν χάριν, σὰς παρακαλῶ, νὰ φωνάζετε τὸν ναύτην μου.

Ὁ ναύτης ἦλθε μετ' ὀλίγον, ὁ δὲ Λάρας ἐψιθύρισεν εἰς τὸ οὖς αὐτοῦ λέξεις τινὰς χαμηλοφώνως.

— Ἐνόησες; τῷ εἶπεν ἐν τέλει τακτοποίησέ τα ὅλα καλὰ και βοήθησέ τον.

— Μὴ σὰς μέλη! εἶπεν ὁ ναύτης.

ΙΔ'. Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΛΑΡΑ.— Η ΠΟΛΙΟΡΚΙΑ ΤΗΣ ΦΟΡΜΟΣΗΣ Ὁ Δουρόκης ἠγάπα τώρα ἐκ βάθους καρδίας τὸν Λάραν και ἐμάρμετο ἑαυτὸν διατί κατ' ἀρχὰς εἶχε τόσον παραγνωρίσῃ αὐτὸν. ΕΤΟΣ 42^{ον}. — ΤΕΥΧΟΣ 20^{ον}

Οἱ ἀλλάσσοντες κατοικίαν συνδρομηταὶ παρακαλοῦνται νὰ γνωστοποιῶσιν ἡμῖν ἐγκαίρως τὴν νέαν των διεύθυνσιν συναποστέλλοντας και 25 λεπτῶν γραμματόσημον διὰ τὴν δαπάνην τῆς ἐκτυπώσεως τῆς νέας ταχυίας.

Ὁ κ. Λεστούρης, ὁ ἀρχιμανδρίτης καὶ ὁ Ἰωσίκης διηγήθησαν μετὰ τὴν ἐπιστολήν των ὅτι ὁ ναύαρχος ἐφάνη φιλοφρονέστας πρὸς τοὺς διαπράξαντας τὸ ἀνδραγαθήμα, ἐξαιρετικῶς δὲ πρὸς τὸν Ὑβῶνα. Ἡθέλησε νὰ κρατήσῃ αὐτὸν εἰς τὸ γεῦμα ὅπως καὶ τὸν κυβερνήτην, ἀλλ' ἐνοῶν διατί καὶ οἱ δύο τὸν παρεκάλεσαν νὰ μὴ ἐπιμείνῃ εἰς τὴν πρόσκλησίν του, εἶπεν ὅτι θὰ ἔλθῃ ὁ ἴδιος τὴν ἐσπέραν νὰ ἐπισκεφθῇ τὸν Λάρα.

Ὁ ἀρχιμανδρίτης, ὅπως εἶχε συμφωνηθῆ, ἐμέλλε νὰ ἐξομολογήσῃ τὸν Λάρα καὶ νὰ τὸν κοινωνήσῃ.

— Ὑβῶν, εἶπεν ὁ Λάρας εἰς τὸν Ἰωσίκην. ἐν ᾧ ἐγὼ θὰ συνομιλήσω ὀλίγον κατ' ἰδίαν μετὰ τὸν ἅγιον ἀρχιμανδρίτην, πῆγαινε εἰς τὸν θαλαμίσκον μου, καὶ ἐκεῖ κάμει ὅ,τι σοῦ εἶπῃ ὁ ναύτης μου. τῷ ἔγω δῶσω ὀδηγίαν.

Ὁ Λάρας εἶχε διατάξῃ εἰς τὸν ναύτην του νὰ ἐτοιμάσῃ τὴν μεγάλην στολὴν του καὶ νὰ βοηθήσῃ τὸν νέον σηματοφόρον νὰ τὴν φορέσῃ. Ὅτε, μετὰ τὸ τέλος τῆς ἐξομολογήσεως καὶ τῆς κοινωνίας, ἐπέστρεψεν εἰς τὴν αἵθουσαν ὁ Ὑβῶν ἦτο ὅλως διόλου ἀγνώριστος. θὰ ἔλεγε δὲ τις ὅτι ἀπὸ ἐτῶν ἤδη ἐφόρει τὴν στολὴν τοῦ ἀξιωματικοῦ. ὁ Λάρας καὶ αὐτὸς εἶχον σχεδὸν τὸ αὐτὸ ἀνάστημα. Οἱ δύο φίλοι ἐνηγκαλισθῆσαν ἀλλήλους δακρύνοντες.

Περὶ τὴν ἐσπέραν ἐφθασεν ὁ ἀρχιναύαρχος Κουρμπέ καὶ ἐπεσκέφθη τὸν ἀσθενῆ. Κατὰ τὴν ἐπίσκεψιν ἡ εὐγενὴς μορφή του ἐφαίνετο ἀτάραχος, ἐπανελάβε δὲ πολλὰκις:

— Καλὴν ἐντάμωσιν, Λάρα, καλὴν ἐντάμωσιν.

Ἄλλ' ἀφοῦ ἐξῆλθε δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐμποδίσῃ τὰ δάκρυα ν' ἀναβλύσωσιν ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν του.

Ὁ Ὑβῶν ἐπέστρεψε καὶ ἐκάθισε παρὰ τὴν κλίνην τοῦ φίλου του, ὁ δὲ Λάρας ἐπὶ μίαν ὥραν συνωμίλησε μετ' αὐτοῦ, μετὰ τοῦ κυβερνήτου καὶ τοῦ Δουρόκη περὶ διαφόρων πραγμάτων, περὶ τῆς μεγάλης γενναιότητος καὶ στρατηγικῆς ἰκανότητος τοῦ ναυάρχου, περὶ τῶν ἀξιωματικῶν του, περὶ τῆς σχεδιαζομένης πολιορκίας.

Ὁ Ὑβῶν ἐμείνε πλησίον τοῦ φίλου του μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ κυβερνήτου καὶ τοῦ Δουρόκη. Περὶ τὸ μεσονύκτιον ὁ Λάρας ἀπεκοι-

μήθη. ἤσυχος ἦτο ὁ ὕπνος του, καὶ κανονικὴ ἡ ἀναπνοή του. Ὁ Ὑβῶν τὸν παρετήρει ὑπὸ τὸ φῶς τοῦ φανού. Τὸ πρόσωπον τοῦ Λάρα εἶχε γίνῃ ἰσχνότατον, οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ του εἶχον κοιλανθῆ βαθέως. Καὶ ἐν τούτοις ὁ Ὑβῶν ἠλπίζεν ἀκόμη. Ὅταν ἐπιθυμῶμεν τι μὲ ὄλην τὴν δύναμιν τῆς ψυχῆς μας ἢ ἐλπίς κρύπτεται πάντοτε εἰς μίαν γωνίαν τῆς καρδίας μας, καὶ ἂν ἡ πραγματικότης μᾶς λέγῃ ὅτι δὲν ὑπάρχει πλέον καμμία ἐλπίς!

Περὶ τὴν δευτέραν ὥραν ἀπεκοιμήθη καὶ ὁ Ὑβῶν στηρίζας τὴν κεφαλὴν του εἰς τὴν ἀκρὰν τοῦ προσκεφαλαίου. Ἄλλὰ μετ' ὀλίγον ὁ ἀσθενὴς συνεταράχθη, ὁ δὲ φίλος του ἀφουπυσθεὶς παρετήρησε μετὰ τρόμου τὴν γενομένην μεταβολήν. Φεῦ! εἶχε πλησιασῇ τὸ τέλος!...

— Ἀνέγνωσέ μου τὴν εὐχὴν τῶν ψυχορραγούντων, Ὑβῶν, ὁ ἀρχιμανδρίτης ἔχει διπλώσῃ τὸ φύλλον εἰς τὸ εὐχολόγιον.

Ἡ φωνὴ τοῦ Λάρα ἐφαίνετο ὡς ἐρχομένη μακρόθεν.

— Ὁ Ὑβῶν, διὰ μεγάλης δυνάμεως τῆς θελήσεως καταπνίξας τοὺς λυγμούς του, ἀνέγνω τὴν εὐχὴν μὲ φωνὴν τρίμουσαν μὲν κατ' ἀρχάς σταθερωτέραν δὲ βραδύτερον. Ὁ ἐτοιμοθάνατος ἀπήντα Ἀμὴν ὅπως καὶ ὁ κ. Λεστούρης, ὅστις ἅμα μαθὼν τὴν θλιβεράν ἀγγελίαν προσέδραμεν ἐν σπουδῇ. Μετ' ὀλίγον ἐφθασε καὶ ὁ Δουρόκης.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς εὐχῆς σπασμὸς συνεκλόνησε τὸν Λάρα. ἡ ἀγωνία εἶχεν ἀρχίσῃ. οἱ λόγοι του ἦσαν βραδεῖς καὶ διακεκομμένοι.

— Σᾶς εὐχαριστῶ καὶ τοὺς τρεῖς... Ἦσθε τόσο καλοὶ... Σᾶς ἀγαποῦσα!... Νὰ εἰπῆτε εἰς τὴν μητέρα μου, εἰς τὴν Λουκίαν, ὅτι τὰς ἀγαποῦσα... Ἄς μὲ συγχωρήσουν ὅσους ἐπιείραξα... Ἀδελφὲ μου Ὑβῶν, ἔλα νὰ σὲ φιλήσω... Χαίρετε... δότε μου νὰ φιλήσω τὸν σταυρόν!...

Διὰ τῆς λέξεως ταύτης ἐκλείσεν ὁ θάνατος τὸ στόμα τοῦ Λάρα. Ὁ ἥλιος διὰ τοῦ παραθύρου ἐφώτισε διὰ τῶν ἀκτίνων του τὴν μορφήν τοῦ νεκροῦ. Πόσον ὠραία ἦτο ἡ μορφή ἐκείνη! Λέγουσιν ὅτι ἡ ἐσωτερικὴ εὐχαριστήσις τῆς ψυχῆς, ἡ γαλήνη τῆς συνειδήσεως διαχύνουν γλυκίαν τινα ἔκφρασιν ἐπὶ τῶν χαρακτηριστικῶν τῶν ἀποθανόντων, ἐξωραΐζουν τὴν μορφήν των.

Εἰς πάντας, ἀξιωματικοῦ καὶ ναύτης ἐνεποίησεν ἐντύπωσιν ἡ ἀγγελικὴ ἐκείνη ἔκφρασις τοῦ προσώπου τοῦ Λάρα.

Μετὰ μεσημβρίαν ὁ Δουρόκης ἐνεθύμησεν εἰς τὸν Λεστούρην ὅτι ὁ ἀποθανὼν εἶχεν ἐμπιστευθῆ εἰς αὐτὸν καὶ ἐπιστολήν, τῆς ὁποίας ἡ ἀνάγνωσις ἦτο ἴσως καταπείγουσα.

Ὁ κ. Ἰωάννης ἔλαβεν ἐκ τοῦ θαλάμου του τὸν φακέλλον καὶ ἀνέγνω εἰς ἐπήκοον τῶν παρευρισκομένων τὰ ἐξῆς:

«Ἀγαπητὲ μου κυβερνήτα,

«Ἐγνωστοποίησα ἤδη εἰς τὴν μητέρα μου ὅτι, ἐν ἡ περιπτώσει δὲν ἐπιστρέψω ἐκ τῆς ἐκστρατείας ταύτης, ὑμεῖς καὶ ὁ κ. Δουρόκης θὰ μεταβιβάσετε πρὸς αὐτὴν τὰς τελευταίας θελήσεις μου ὅτι εἴθε ἐπίσης ἐκτελεσθῆ τῆς διαθήκης μου, καὶ ὅτι μέχρι τῆς ἐπιστροφῆς σας εἰς Γαλλίαν ἡ περιουσία μου πρέπει νὰ μένῃ ἄθικτος.

«Ἀφ' ἧς στιγμῆς ἀναγινώσκετε τὸ παρὸν δίδω εἰς τὸν φίλον μου Ὑβῶνα Ἰωσίκην πάντα τὰ ἐπὶ τοῦ πλοίου ἀνήκοντά μοι ἀντικείμενα, ἐνδύματα, ὅπλα, κομφοτεχνήματα, καὶ μετρητὰ χρήματα. Εἰς τὴν μητέρα μου στείλατε σᾶς παρακαλῶ ἀμέσως τὰς ἀδαμαντοκολλήτους καρφίδας καὶ τὰ δακτυλίδια, τὰ ὅποια τόσο ἐυλόγως ἐπεριπαίζεν ὁ κ. Δουρόκης.

«Παρακαλῶ ὁμοίως τὸν Ὑβῶνα Ἰωσίκην νὰ διανεμῇ ἐκ μέρους μου τὸ ἐντὸς τοῦ ἐρυθροῦ χρηματοφυλακίου εὐρισκόμενον χρηματικὸν ποσὸν εἰς τοὺς ναύτας ἐκείνους ὅτινες θὰ κοπιᾶσιν διὰ τὴν ἐνταφίαν μου.

«Ἐν τέλει, σᾶς εὐχαριστῶ, κυβερνήτα, ὅπως καὶ ὑμᾶς κ. Δουρόκη, διὰ τὰ πρὸς ἐμὲ αἰσθητά σας.

«Ἐγνωστοποίησα προσέτι εἰς τὴν μητέρα μου ὅτι ἐπιθυμῶ νὰ ἐνταφιασθῶ ὅπου ὑμεῖς κρίνετε εὐλογον καὶ ἀρμοδιώτερον. Ἄλλ' ὅπου καὶ ἂν ταφῶ ἐπιθυμῶ νὰ μείνῃ τὸ σῶμά μου ἐν ἡσυχίᾳ.

«Καλὴν ἐντάμωσιν, ἀγαπητοὶ μου φίλοι. Εἰπέτε εἰς τὸν Ὑβῶνα ὅτι τὸν ἀγαποῦσα πολὺ

καὶ ὅτι ἡ φιλία του, ἡ ἀγάπη του, τὸ παράδειγμα του μὲ ἔκαμαν καλλίτερον.

1 Σεπτεμβρίου 1884, ἐν πελάγει, ἐπὶ τοῦ Ἀστέρος.
«ROBERTO ΛΑΡΑΕ»

Ὁ κ. Λεστούρης ἀνέγνω τὴν ἐπιστολὴν ἐκείνην εἰς τὸν Ὑβῶνα, ὅστις ἐκλαίεν ὡς μικρὸν παιδίον.

— Καὶ ὅσον συλλογίζομαι, ἔλεγεν ὁ Δουρόκης, ὅτι τὸν παρεγνώρισα τόσο πολὺ τὸν νέον αὐτόν!

Ὁ κ. Λεστούρης βαθέως τεθλιμμένος ἐπεσκέφθη τὸν ναύαρχον καὶ ἀνήγγειλεν εἰς αὐτὸν τὸν θάνατον τοῦ Λάρα. Τὴν ἐπαύριον ἐν τῶν πλοίων τῆς μοίρας ἐμέλλε ν' ἀποπλεύσῃ ἐκ Κελοῦγκης κατευθυνόμενον εἰς Σαϊγγόνην. Ἀπεφασίσθη δὲ νὰ σταλῇ διὰ τοῦ πλοίου ἐκείνου ὁ νεκρὸς τοῦ Λάρα, ὅπως ἐνταφιασθῆ ἐπὶ γαλλικοῦ ἐδάφους. Ἡ νεκρώσιμος ἀκολουθία ἐτελέσθη μετὰ τῆς κεκανομισμένης πομπῆς, ὅτε δὲ τὸ ἐγαλεῖον τὸν Λάραν φέροντον, κεκαλυμμένον μὲ σημαίας ἐπέβιβάσθη εἰς τὴν ἄκατον ἥτις ἐμέλλε νὰ τὸ μετακομίσῃ εἰς τὸ ἀναχωροῦν πλοῖον, δάκρυα κατέβρεξαν τὰς ἡλιοκαεῖς παρειὰς τῶν ἐπὶ τοῦ Ἀστέρος ἀξιωματικῶν καὶ ναυτῶν.

Ἀδύνατον νὰ περιγράψωμεν τὴν λύπην τοῦ Ὑβῶνος. Ὁ θάνατος ἐκείνος ἦτο ἡ πρώτη μεγάλη θλίψις τῆς ζωῆς του καὶ τὸν εἶχεν εὐρῆ κατακαρδία.

Ὁ κυβερνήτης ἀνέθεσεν εἰς αὐτόν νὰ ἐκτελέσῃ βολιδσκοπήσεις καὶ ὑδρογραφικὰς παρατηρήσεις τοῦ λιμένος, καὶ ἔπειτα νὰ συντάξῃ λεπτομερῆ ἐκθεσιν. Ἡ ἐργασία αὕτη εἶνε δύσκολος, κοπιαστικὴ μάλιστα, ἀλλὰ κατ' ἀνάγκην ἀπασχολεῖ τὸ πνεῦμα, τὸ δὲ σῶμα κουραζόμενον αἰσθάνεται περισσότερον τὴν ἀνάγκην τῆς ἀναπαύσεως. Οὗτος ὁ λόγος διὰ τὸν ὅποιον ὁ κ. Λεστούρης τὴν εἶχεν ἀναθέσῃ εἰς τὸν Ἰωσίκην.

[Ἐπεται συνέχεια]

ΑΙΜΙΛΙΟΣ ΕΙΜΑΡΜΕΝΟΣ
κατὰ παραγγέλματα ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ
ἐκ Κας DE NANTEUIL

Ο ΤΟΓΓ

(ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΔΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ)

Είδετε, μικροί μου αναγνώσται των Ἀθηνῶν, τὸ Κινεζόπουλον με τὴν μακρὰ πλεξίδα, ποῦ ἐπεριπατοῦσε προχθὲς εἰς τὴν ὁδὸν Ἐρμοῦ καὶ εἰς τὴν ὁδὸν Σταδίου;

Ἐνα τέτοιο Κινεζόπουλο εἶνε καὶ ὁ Τόγγ, ἀλλὰ δὲν εἶνε εἰς τὰς Ἀθήνας· εἶνε μακρὰν, μακρὰν, εἰς τὴν Ἀμερικὴν.

Εἶνε πτωχὸ παιδί χωρὶς προστάτην· καὶ μία πλουσία ἀγγλικὴ εἰκογένεια τὸ ἐλυπήθη καὶ τὸ παρέλαβε νὰ τὸ τρέφῃ καὶ νὰ τὸ στέλλῃ εἰς τὸ σχολεῖον.

Ἀλλ' ὁ Τόγγ πρῶτα πρῶτα ἔχει καρδίαν καὶ ἐννοεῖ τί θὰ εἴπῃ εὐγνωμοσύνη, ἔπειτα ἀγαπᾷ τὴν ἐργασίαν· δι' αὐτοὺς τοὺς δύο λόγους λοιπὸν δουλεύει ὅσον ἤμπορεῖ τὸ καιμένο τὸ παιδί.

Ἰδέτε το, πλύνει πιάτα, φλυζάνια, καὶ τὰ καθαρίζει ποῦ λάμπουν ὡσάν καθρέπτῃς. Ἀλλ' ἐπειδὴ εἶνε μικρὸς ἀκόμη, πατεῖ εἰς μίαν κάσαν διὰ νὰ φθάσῃ.

Ὁ Τόγγ ἀφοῦ τελειώσῃ τὴν ἐργασίαν του, πηγαίνει καὶ παίζει μετὰ τὸν Τόμμη τὸν δικταετὴ υἱὸν τῆς οἰκογενείας, ἣ ὅποια τὸν προστατεύει.

Τί δὲν κάμνει ὁ καλὸς Τόγγ διὰ νὰ διασκεδάσῃ ὁ μικρὸς κύριός του!

Τῷ κάμνει ὠραία παιγνίδια τῆς πατρίδος του τὰ ὅποια θαυμάζει ὁ Τόμμης.

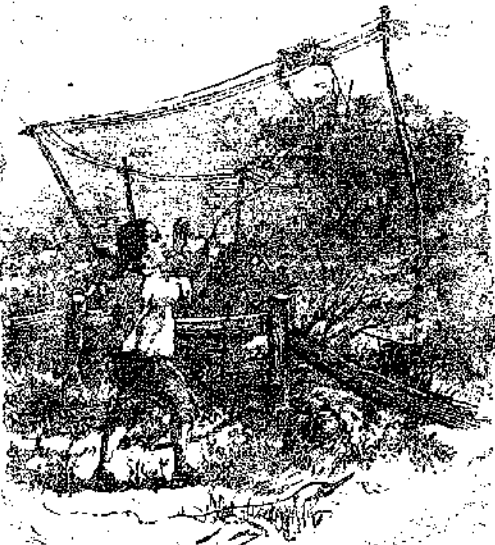
Σήμερον τῷ ἔκαμεν ἓνα κινεζικὸν αἰτόν καὶ ὁ Τόμμης πηδᾷ ἀπὸ τὴν χαρὰν του. Ἀλλὰ δυστυχῶς ὁ ἀνεμὸς φυσᾷ δυνατὰ, ἔρριψε τὸν αἰτόν ἐπάνω εἰς τὰ σύρματα τοῦ τηλεγράφου καὶ τὸν ἐξέσχισε.

Ὁ Τόμμης ἔβαλε τὰ κλαύματα (τὸν βλέπετε κάτω ἀπὸ τὸν στύλον;) ἀλλ' ὁ Τόγγ, ὁ καλὸς Τόγγ, τὸν παρηγορεῖ.

— Μὴ κλαῖς, Τόμμη, ἐγὼ κάνει δύο αἰτοὶ αἰριο σένα· ἐγὼ ἀγαπῶ σένα, Τόμμη!

Τί λέγετε, μικροί μου φίλοι, δὲν εἶνε ἀξιαγάπητος ὁ μικρὸς Τόγγ;

Ἐγὼ τί νὰ σᾶς εἴπω, αισθάνομαι συμπάθειαν δι' αὐτόν διότι εἶμαι τῆς ἰδέας ὅτι πρέπει νὰ συμπαθῶμεν καὶ νὰ ἐκτιμῶμεν ὅποιον ἔχει καρδιά, καὶ ἔχι μόνον αὐτό, ἀλλὰ καὶ δείχνει μετὰ ἔργα ὅτι ἔχει καρδιά· ναί, εἶμαι τῆς ἰδέας ὅτι πρέπει νὰ τὸν συμπαθῶμεν καὶ νὰ τὸν ἐκτιμῶμεν εἴτε μικρὸς εἶνε εἴτε μεγάλος, εἴτε Ἕλλην εἶνε εἴτε Κινεζός...

ΚΙΚΙΡΙΚΟΥ ΚΙΚΙΡΙ!

Κικιρίκου κικιρί!

Ὁ κόσμος λέει 'περήφανο πῶς εἰμ' ἐγὼ πουλί.

Ὅμως οὐρὰ με τέτοια χάρι ποῖός ἔχει, καὶ 'ς τὴν κεφαλῆν τέτοιο λεβέντικο λειρὶ;
'ποῖός ἔχει τόσο θερμὰ σπιρούνια 'ς τὸ ποδάρι;
Κικιρίκου τὸ λοιπὸν, θαρρῶ, καὶ κικιρί!

Κικιρίκου κικιρί!

Ποῖα κικιρίκου φώναξε αἰθάδικη λαλιά;

Νὰ τον αὐτὸς 'εἴτ' ἄπάνω...

Ὅμως ὁ φίλος τί θαρρεῖ;
θεν' ἀναιδῶ 'ς τὴν ἀγριλιά,
καὶ τότε βλέπει τὴ φωνὴν
'εἴτ' ἔγω 'μπορῶ νὰ θάγω!
Κικιρίκου! — γείτονα,
τάκοῦς; — καὶ κικιρί!

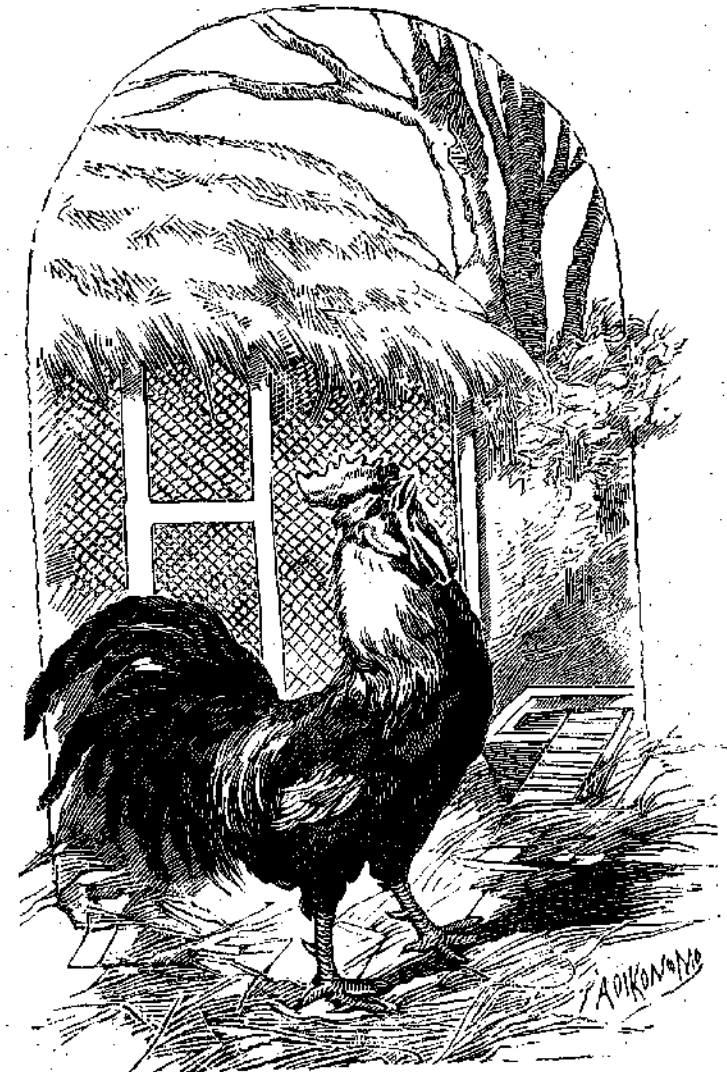
Κικιρίκου κικιρί!

Ὁ νοικοκύρης εἰμ' ἐγὼ ἐδῶ μέσ' 'ς τὴν αὐλή.

Ποῖός ὄρνιθας ἕγεις μπορεῖ τὰ σύνορά μου νὰ πατήσῃ;
'Ἐμπρός, τοῦ λέω, μεταβολή,
πρὶν ἀπὸ πλάγιος τὸ λειρὶ
τίσι πιεὺς σοῦ κοκκινίσῃ!
Κικιρίκου!... Δὲν ἀκοῦς;
Αἶ, βλάμη, κικιρί!

Κικιρίκου κικιρί!

Καὶ ὅταν προστάξω, κι' ὄρνιθα
καρμιά δὲν μοῦ γροικᾷ,
νὰ τὴ μαζέψω μὴ μοῦ σάνει
φωνή, μὴ μόνη, μ' αὐστηρή.
Γιατὶ ποτὲ σὲ θηλυκὰ
λεβέντης τέτοιος 'ὅταν ἐμε
τὸ νύχι δὲν σκῶνει.
Κικιρίκου!... Δὲν ἀκοῦς;...
Μὰ τότε... κικιρί!

Κικιρίκου κικιρί!...

Στάσου! Ἀκοῦτε δούσουρο
'κεῖ πὰ 'ς τὰ σκοτεινὰ;
Δυὸ 'μάτια βλέπετ' ἐκεῖ πέρα,
ποῦ 'ὅταν δυὸ κάρβουνα θαρρεῖ
κανεὶς πῶς καὶν' ἀληθινὰ;
'Ἦσυχα, κόττες, καὶ καρδιά
ὡς νὰ χαράξ' ἡ 'μέρα.
Κικιρίκου ὄχι πιά,
μηδὲ κἂν κικιρί!

ἌΔΕΣ. ΠΑΛΛΗΣ

Ο ΦΩΤΗΣ

ΥΠΟ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ ΣΑΜΑΡΤΣΙΔΟΥ

[Συνέχεια· ἴδε σελ. 83]

ΣΤ.

Ἀπόφαγαν, ἐφόρτωσαν. Ὁ Νότης
καβάλα ἐμπρός τραβάει. Σημερώνει.
Καβάλα καταπόδι καὶ ὁ Φώτης,
σ' ἄν γύφτικο σκεπάρνι καμαρώνει.

Ἀνήφορο, κατήφορο περνοῦνε,
περνοῦνε κι' ἓνα πέτρινο γεφύρι,
καὶ φθάνουνε κι' οἱ δύο καὶ σταματοῦνε
μπροστά 'ς ἓνα μεγάλο μοναστήρι.

Καλόγερος μακρὸς, μακρὸς γενάτος,
μὲ μαῦρο καλιμαῦκι 'ς τὸ κεφάλι,
'ς τὰ μαῦρα ῥάσα τυλιγμένος νάτος!
μπροστά 'ς τὴ θύρα στέκει τὴ μεγάλη.

Καὶ 'ς τὴ μεγάλη θύρα δίπλα τρέχει
νερὸ σὲ γούρνα μέσα ἀπὸ βροσί,
κι' ἡ γούρνα ἔχειλιζέει κι' ὅλο βρέχει,
ταῖς ῥίζαις ποῦ ἔξαπλόνει κυκαρίσει.

Ὁ Φώτης τὸν καλόγερο κυττάζει,
ὁ Νότης ξεπεζεύει ἄψε ἄβουσε
καὶ σέρνει τὸ μουλάρι καὶ φωνάζει:
«Εὐλόγει, πάτερ ἅγιε! Πῶς εἶσαι;»

Εὐχαῖς καὶ εὐλογίαις μουρμουρίζει
ὁ γέροντας, ὁ Φώτης ξεπεζεύει,
ὁ Νότης τὰ μουλάρια του ποτίζει
καὶ τὰ φορτία τους δένει, συμμαζεύει.

Ξανά καθαλιεύουν, νά τους! πᾶνε
σὲ κάμπο τότε βγαίνουν νὰ ἡ χώρα
ἐφάνηκε τὴν βλέπουν νᾶνε, νᾶνε
ἀκόμη ὡς τὴ χώρα μία ὥρα;

Τὶ πράσινο χορτάρι 'ς τὰ λιβάδια!
Ἀπὸ καρπὸ τί δένδρα φορτωμένα!
Τὶ πρόβατα ποῦ βόσκουν, τί γελάδια!
Τὶ στάχια 'ς τὰ χωράφια φουντωμένα!

Στὸν κάμπο τότε τρέχουν τὰ μουλάρια,
χτυποῦνε μὲ τὰ πέταλα τὸ χῶμα,
καὶ σκάνουν κουρνιαχτὸ μὲ τὰ ποδάρια.
Κοντεύουν λίγ' ἀκόμα, λίγ' ἀκόμα.

Ζ'.

Σ' τὸ φούρνὸ του μπροστά ὁ Παναγιώτης
κουλλούρια, παξημάδια ξεφουρνίζει.
Ξεφουρνίζε, καὶ νὰ σοῦ καὶ ὁ Νότης
κι' ὁ Φώτης καταπόδι του. Γυρίζει,

λοξὴ μ'αῖτὰ τοὺς ῥίχνει ὁ Παναγιώτης,
θήχει ξερά, τὰ χέρια πίσω δένει.
Ξελύνει, ξεφορτώνει τότε ὁ Νότης
καὶ μέσα 'ς τὸ φουρνάκι τοὺς μπαίνει.

Κοντός, φαρδύς, μὲ σβέρκο βουβαλῆσιο,
μὲ μύτη σ' ἄν ζουρνᾶ, μὲ μούρη πλάκα
μὲ κούτελο στενὸ, στενὸ καὶ ἴσιο,
καὶ στόμα ποῦ σκεπάζει μιὰ μουστάκα

ὁ Παναγιώτης εἶνε προικισμένος,
μὰ ἔχει καλοσύνη 'ς τὴν καρδιά του.
Στὴ χώρα μέσα εἶνε ἔξακουσμένος,
τοὺς παραγυιοὺς κυττάζει σ' ἄν παιδιὰ του.

Τοῦ πεθεροῦ τὰ λόγια ἔχει νόμο...
Τοῦ πεθεροῦ σ' ἄν διάβαζε τὸ γράμμα,
τὸ Φώτη κέρνει μὲσ' ἀπὸ τὸ δρόμο
καὶ λέει: «Ἐν τῷ ἅμα καὶ τὸ θᾶμα!

»Ποδιά σοῦ δίνω, Φώτη, νὰ φορέσης,
»σὲ πέρνω παραγυιὸ μου! Κύττα τότε
»μὲ τὸν καιρὸ, παιδί μου, νὰ μ'πορέσης
»νὰ σ' ἀγαπήσουν ὅλοι μὲσ' 'ς τὴ χώρα,

»Δουλειὰ καλὴ καὶ παστρική νὰ κάνης,
»τὰ χέρια νάχης πάντα τιμημένα,
»νὰ γίνεται χρυσάφι ὅ,τι πιάνεις
»καὶ ἕκατὸ νὰ γίνεται τὸ ἓνα.

»Κουλλούρια, παξημάδια θεὰ πέρνης
»καὶ θὰ πουλῆς 'ς τοὺς δρόμους ὅλο ἓνα.
»δεκάρας θὰ μαζεύης καὶ θὰ φέρνης,
»λογαριασμὸ θὰ δίνης εἰς ἐμένα.

»Μετάνοια βάλε, φίλα χέρι τότε,
»καὶ πᾶρε τὴν ποδιά νὰ τὴν φορέσης.
»Καὶ, Φώτη, νὰ σὲ δῶ μὲ καλὴ ὥρα
»καὶ μάστορας νὰ γείνης νὰ μ'πορέσης.»

Η'.

Βάνει μετάνοια καὶ τὸ χέρι του φιλεῖ
ὁ Φώτης, καὶ φορᾶει τὴν ποδιά του,
κι' ἀρχίζει νὰ δουλεύη σ' ἄν σκυλί
καὶ πιάνει τὴν δουλειὰ μὲ τὴν καρδιά του.

Σ' ἄν τὰηδονάκι μὲσ' 'ς τοὺς δρόμους κελαιδεῖ
«Κουλλούρια μὲ σουσάμι, παξημάδια!»
Τὸν ἔρει κάθε κοριτσάκι καὶ παιδί,
καὶ τρέχουν ἀπὸ πίσω του κοπάδια.

Πανέρια ἀπ' τὸ φούρνο πέρνει σ' ἄν βαχτά
κουλλούρια μὲ σουσάμι, παξημάδια,
καὶ τρέχει, τὰ πουλεῖ 'ς τὰ πεταχτά,
καὶ φέρνει τὰ πανέρια πίσω ἄδεια.

Δουλεύει ἡμέρα, νύχτα, κι' ὅλο πολεμᾷ
ψυχὴ τοῦ φούρνου ἔχεινεν ὁ Φώτης;
αὐτὸν ὁ κόσμος ὅλος ἔρει για ψωμᾶ
κι' ἀπὸ χαρὰ πετᾷ ὁ Παναγιώτης.

Σιγά, σιγά τὴν τέχνη τοῦ ψωμᾶ
ἀρχίζει νὰ μαθαίνει, νὰ ζυμώνη,
νὰ πλάθη, νὰ φουρνίξη καθὼς πρέπει, μὰ
κι' αὐτὸς λογαριασμοὺς νὰ κρισταρώνη.

Τὸρ' ἀγοράζει ξύλα, τότε στάει συμφωνεῖ,
τόρα τὸ φούρνο πολεμᾷ ν' ἀνάψη,
τόρα 'ς τοὺς δρόμους τρέχει, ξεφώνει,
ἢ πιάνει τοὺς λογαριασμοὺς νὰ γράψη.

Ἐπάνω, κάτω, μέσα, ἔξω, μιὰ στιγμή
δὲν στέκει, δὲν ἀδιάζει, κἄτι κάνει,
'ς τὸ κῶδι πιάνει, τρώει δύο βουκαῖες ψωμί,
καὶ τὴ δουλειὰ του πάλι ξαναπιάνει.

Ἀνάμεσα 'ς τὴν τόση τὴ δουλειὰ,
ἄν ἔχη καιμιὰν ὥρα ν' ἀνασάνη,
θυμᾶται τῆς μαννούλας τὰ φίλια,
τὴ φτώχεια, τὴν εὐχὴ, κι' εὐθύς τί κάνει;

Σ' τὸ μάττορά του πᾶει, λιανικὰ ζητεῖ
καὶ στέλνει 'ς τὸ χωριὸ γιὰ τὴ μαννούλα,
καὶ στέλνει κάπου καλτσοβέλινα, κλωστή,
κι' ἄλευρι στέλνει λίγο μὲ σακκούλα.

*

Ἔτσι τοῦ Φώτη ὁ καιρὸς περνᾶει
Κι' ὁ Παναγιώτης ὅλο καμαρώνει
Κι' ὁ πεθερὸς του ὅλο τοῦ μνηστὴι:
«Πότε τὸ γάμο;» Ποῖν; Δὲν φανερώνει.

Ἐφίρουν οἱ δύο τους φαίνεται ποῖν γάμο
κι' ὁ Παναγιώτης σ' ἄν νὰ μὴν] τάρεση.
«Ἄν γείνη ὁ γάμος, λέει, τί θὰ κάμω;
»Ἄν γείνη ὁ γάμος, μένω μὲσ' 'ς τὴ μέση.

»Μὰ, ἔλα πάλι, ἄδικο δὲν εἶνε
»νὰ πῶ 'ς τὸ γέρο «γάμος δὲ θὰ γείνη!»
»νὰ πῶ 'ς τὸ Φώτη «μὴ τὴν πάρης, μείνε!»
»καὶ ἡ καλὴ μας ἔτσι ν' ἀπομείνη;»

Θ.

Χρόνια περνοῦνε πέντε, ἕξι, ἑπτὰ, ὀχτώ,
καὶ γίνεται ὁ Φώτης παλληκᾶρι,
καὶ σ' ἄν λουλοῦδι μυρωδάτο ἀνοιχτὸ
μοσχοβολοῦν τὰ νεῖατα του μὲ χᾶρι.

Χρόνια περνοῦνε. Μὲσ' 'ς τὰ χρόνια τὰ πολλά,
μιὰ μέρα βλέπει, ὦ χαρὶ, ὦ τρέλλα!
Τὸ γέρο τὸ Θωμᾶ νὰ κουβαλᾷ
μαζὶ του μιὰ ῥοδόπλαστη κοπέλα.

Σκυφτός, σκυφτός ὁ γέρος, γελαστός
τὸ Φώτη βλέπει καὶ τοῦ λέει: «Ἐλα!
»'ς τὸ λόγο, Φώτη, ποῦ σοῦ ἔδωκα πιστός
»γιὰ σένα φέρνω τούτη τὴν κοπέλα.

»Γιὰ δὲς τὴν! Τὴν γνωρίζεις; Εἶν' ἡ Μαρτιγῶ
(τοῦ Φώτη ἡ καρδούλα σπαρταράει)
»Θυμᾶται, Φώτη, τί σοῦ ἔταξα ἐγώ;
»Δὲν χάνει, Φώτη, ὅποιος καρτεράει.»

«Τί κάνεις, Φώτη;» λέει ντροπαλὰ
ἡ Μαρτιγῶ μὲ χᾶρι, μὲ καμάρι
— «Καλὴ», τῆς λέει, καὶ γλυκὰ γαμογελᾷ
καὶ ἡ καρδιά του λοχατᾷ σ' ἄν φᾶρι.

Σαφὴ χρυσάφι τὰ μαλλιά τῆς, καὶ σχιστὰ
τὰ μάτια τὰ γαλάζια μ'υγδαλάτα,
ἡ μύτη κονδυλένια καὶ ζωγραφιστὰ
τὰ χεῖλιτα καὶ τὰ μάγουλα ταφράτα.

Κορμὶ ἔχαριτωμένο, ζηλευτό,
νυσούλα τοῦ παπποῦ τῆς χαϊδεμένη!
Ἐριαντάφυλλο δὲν μοιάζει ἀνοιχτὸ
τοῦ χέρι νὰ τὸ κῶψη περιμένει;

Μὲσ' 'ς τὸ ποτήρι εἶνε νὰ τὴν πιῆς
ἔχει νεράιδας ἢ παρθένα κάλλη,
φλουριά μεγάλα καὶ μικρὰ κάθε λογῆς
εἰς τὸ καιρὸ φορεῖ καὶ 'ς τὸ κεφάλι.

Χαρά 'ς έσένα, Φώτη, αν θ' αξιωθής
κέρη να πάρης τέτοια για γυναίκα,
νυφούλα τέτοια να στεφανωθής!
Μιά είναι, μα είν' ευμορφη για δέκα.

Μέσα 'ς αυτά κι' ο Παναγιώτης νά!
από το σπῆτι φθάνει τους προφταίνει,
τόν πεθερό του χαιρετά το μιλωνά,
κι' αρχίζει να μιλή και δε σιωπώνει.

«Είχες, δέν είχες, γέρο πεθερέ,
»εβγάλες πειά το άχτι της καρδιάς σου!
»Κοπέλα 'δες! μωρέ, μωρέ, μωρέ!
»Μή βασκαθής, κορίτσι! Γειά σου, γειά σου!

»Τί λές, κύρ Φώτη; Νύφη μία φορά!
»Ε, έ; Τί λές; μα είνε μία τρέλλα!
»Και πότε, πεθερέ μου, πότε ή χαρά;
»Πές μου να ξέρω, 'μίλα, έλα, έλα!

»Έχω κι' εγώ 'ς το νού μου ένα τι,
»για το γαμπρό να πάρω θέλω κάτι,
»και για τη νύφη μας έδω αυτή
»ς το χρυσικό να πάω το Σταμάτη.

— «Γαμπρέ μου,» λέει ο γέρο μιλωνάς,
»εγώ καλά γνωρίζω την καρδιά σου!
»Ξέρω 'ς το νού σου μέσα τί γυρνάς
»και πώς τους αγαπάς 'σαν τα παιδιά σου.

»Εγώ προκίζω τη μικρή μου εγγουή,
»εγώ και το καλό παιδί, το Φώτη
»μ' όλα τα σάρτια γάμος θα γενή,
»θα φέρω άπ' τη χώρα και δεσπότη.

»Χωράρι, άμπέλια, μύλο, μετρητά
»ς τη Μαρिγώ, 'ς το Φώτη δίνω προίκα.
»κι' από στολίδια... όλα 'λ' αυτά
»εγώ μονάχος 'πήγα και τα βρήκα.»

Και το δεμένο το μανδηλι που βαστά
ο μιλωνάς το λύνει μ' ά νι μ' ά νι,
'ς τον Παναγιώτη στέκεται μπροστά
και χίλια δυό στολίδια βγάνει, βγάνει.

Μαργαριτάρι σαν φουντούκι, και φλουριά,
βραχιόλια, σκουλαρίκια διαμαντένια,
και δακτυλίδια πάχουν μαστοριά,
και ζώνη δουλεμένη, άσημένα.

«Λοιπόν, γαμπρέ μου, τώρα να σου 'πώ
»εις το χωριό του Φώτη μας θα πάμε.
»Με τούτον ήρθα βλέπεις το σκοπό.
»Χωρίς καιρό να χάνης τώρα άμε!

Τα μούτρα ξύνει και το μάτι κλει,
'σιάζει το φέσι, τη μουστάκα στρήφτει,
πέρνει το γέρο 'ς τη γωνιά, μιλεί,
'ς ταύτι του γέρου του μιλεί και σκύφτει.

«Καλά, να πάω. Μ' άκουσε με, στένα.
»Εσύ αν τους προκίζης, δε θ' άφήσης
»εγώ και ή δική μου ή γυναίκα
»να γείνουμε κουμπάροι; — «Ναι!» — «Νά ζήσης!»

»Λοιπόν εγώ 'ς το σπῆτι πρώτα τρέχω,
»ς το χρυσικό κατόπι το Σταμάτη
»ψουνίσματα κατόπι τόσα έχω,
»ζαχαρωτά, κεριά κι' ένα κομμάτι

»μεταξωτό, και στέφανα και άλλα,
»που τώρα με ξεφεύγουν, τα ξεχνάω.
»Μιά και ξερή την έχω την καυκάλα!
»Μά 'ς τάρησω τόν αυτό κι' 'ς πάω.»

Γ.

Και Κυριακή πρωί βρή κι' αντίρα,
ο Φώτης, ο Θωμάς, ο Παναγιώτης,
ή Μαριγώ και ή κυρά κουμπάρα
μαζί με το κορίτσι και το γιού της

καβάλα φεύγουν. Προίκα και λαμπάδες
και παραγυιούς κατόπι πέντε πέρνουν,
και τους καλούς μαζί τραγουδιστάδες
με τούμπανα, βιολιά, λαγούτα σέρνουν.

Σ το δρόμο γέλια, χωρατά, τραγούδια
κι' ο κύρ Θωμάς τα νειάτα του θυμάται,
πώς τούδωκε πρώτη φορτ λουλούδια
ή σχωρεμένη που θαθεία κοιμάται.

πώς 'χόρεψαν μαζί στεφανωμένοι,
πώς χάρηκαν, τί είπαν, πώς περνούσαν,
πώς τράδηξαν ζωή χαριτωμένη,
και πώς ένας τών άλλων αγαπούσαν.

[Έπεται το τέλος]

Χρ. ΣΑΜΑΡΤΣΙΑΝΗΣ

ΕΠΙ ΤΕΛΟΥΣ!

Ο Κωνσταντής ήτο υιός πτωχής χήρας.
Από τινων ήδη μηνών εκέρδιζε μόνος του το
φωμί του ως βοσκός των προβάτων ενός κτή-
ματος. Κατ' αρχάς το έργον αυτό τῷ εφάνη
βαρύν και δυσάρεστον, διότι ήγάπα πολύ τα
γράμματα, και μόνον υπό της πτωχίας ήναγ-
κάσθη νή παραιτήση το σχολείον.

Το προσφιλές του δναιρον
ήτο να γίνη διδάσκαλος, συ-
χνά δε ότε τήν έσπέραν της
Κυριακής διήρχετο με την μη-
τέρα του διά μέσου του χω-
ριου και τα βλέμματα ταύτης
προσηλούντο εις τον κομψόν
οικίσκον του διδασκαλου και
εις το κηπάριον με τας ώραιας
αναδενδράδας, ο Κωνσταντής
τῷ έλεγε:

— Παρίμενε, μητέρα, να
γίνω μία φορά διδάσκαλος,
και τότε θα ιδής πως θα χλι
και σύ τέτοιο σπιτάκι και
τέτοιο κήπο.

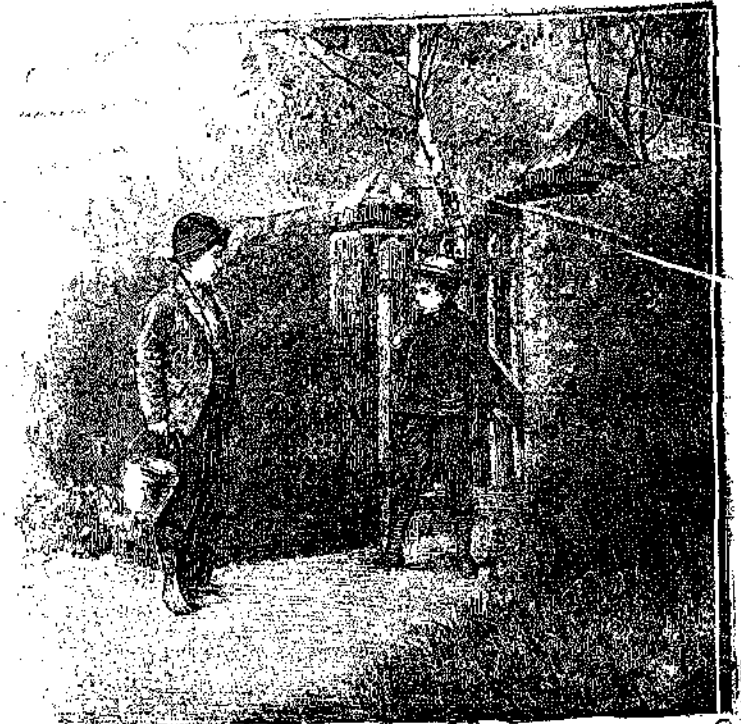
Ο διδάσκαλος ήγάπα πολύ
τον επιμελέστατον και καθ'
όλα αξιόλογον Κωνσταντήν
και ευχαρίστως ανέλαβε να
τῷ παραδίδη ιδιαιτέρως μα-
θήματα έως ότου να τον κα-
ταστήση άξιον να καταταχθῆ
εις το διδασκαλείον, ή δε μη-
τηρ του έτη όλόκληρα εκα-
μνε οικονομίας διά να ήμπο-
ρέση ο Κωνσταντής να συν-
τηρηθῆ μέχρι του τέλους των σπουδών του.
Αλλά τα πράγματα ήλθαν πολύ διαφορε-
τικώτερα άφ' ότι τα ήλπίζαν.

Η μητηρ του Κωνσταντή ήσθένησε βα-
ρέως, έμεινε πολλας εβδομάδας κλινήρης, τα
δε οικονομηθέντα χρήματα εξωδεδύθησαν εις
ιατρούς και ιατρικά και άλλας δαπάνας, "Οτε
δε έσηκώθη τέλος από την κλινην ήτο τόσον
αδύνατος, ώστε δέν ήδύνατο να πηγαίνη όπως
πρότερον καθ' ήμέραν εις την εργασίαν.

Ο Κωνσταντής την νύκτα, ότε έπλάγιαζεν

επί της ξηρας κλινης του, πολλάκις έσυλλογι-
ζετο με βαρύθυμον καρδιαν ότι έπρεπε να πα-
ραιτήση το αγαπητόν του σχέδιον και να εύ-
ρη εργασίαν να κερδίζη τον άρτον του.

Κυριακήν τινα χωρίς να είπη τίποτε εις
κανένα, έπήγεν εις τον πλούσιον κύριον όστις
είχεν εκεί πλησίον ώραιωτάτην έπαυλιν και τον

«ΜΕΤΑΒΟΛΗ! Ο ΚΗΠΟΣ ΑΥΤΟΣ ΔΕΝ ΕΙΝΕ
ΔΙΑ ΕΥΠΟΥΛΟΥΣ!» (Σελ. 122)

παρακάλεσε να τον λάβη εις την υπηρεσίαν
του. "Οτε δε επέστρεψεν όπισω και διηγήθη
εις την μητέρα του τί έπραξεν, εφαινετο ήσυ-
χος και άτάραχος, ή δε φωνή του δέν εφανέ-
ρωνε ποιος φοβερός άγων έτελέσθη μέσα του,
εως ότου να λάβη την άπόφασιν εκείνην.

Η καρδια της μητρός του έμάντευσε βε-
βαιώς πόσον πικρά ήτο ή θυσία εκείνη εις τον
υιόν της, άλλ' ή γενναϊόκαρδος γυνή είχε μά-
θη εις την ζωήν της να κάμνη θυσίας και να
υποφέρη ήνοιξε λοιπόν την άγκάλην της εις

τόν υιόν της, τὸν ἐφίλησε θερμῶς καὶ τῷ εἶπε·

— Πήγαινε, παιδί μου, μὲ τὴ φώτῃσι τοῦ Θεοῦ καὶ μὲ τὴν εὐχὴ τῆς μητέρας σου.

Ἄλλ' εἰς τὸν διδάσκαλον, τὸν ὁποῖον ἀπαχαίρεισε τὴν τελευταίαν ἡμέραν πρὶν ἐμῆ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν, δὲν ἠδυνήθη νὰ κρύψῃ ὁ Κωνσταντῆς τὴν λύπην του. Οὗτος ὁμως τὸν παρηγόρησε μὲ γλυκεῖς λόγους :

— Κύτταξε νὰ μείνης πάντα καλὸς καὶ ἄξιος, κάμε πάντοτε ὅπως πρέπει τὸ καθήκόν σου, καὶ ὁ τι δῆποτε ἐπαγγελμα καὶ ἂν ἔχῃς θά' εἰσὶ εὐτυχῆς ! τῷ εἶπε·

Ἐπειτα δὲ ἐξηκολούθησε :

— Μὲ μεγάλην εὐχαριστήσιν θὰ σοῦ δώσω βιβλία διὰ νὰ μελετᾷς ; καὶ νὰ μάθῃς περισσότερα. Καὶ ἂν δὲν ἤμπορῆς κάποτε νὰ τὰ ἐνοῆς διὰ μόνος σου καὶ ἔχῃς ἀνάγκην ἀπὸ συμβουλῆν, ἔρχου τὰς Κυριακάς νὰ μ' εὐρίσκῃς καὶ ἐγὼ θά' σε βοηθῶ προθύμως.

Ὁ Κωνσταντῆς ἐδέχθη μὲ εὐγνωμοσύνην τὴν πρότασιν τοῦ καλοῦ διδασκάλου, καὶ σήμερον Κυριακὴν μετὰ μεσημβρίαν ἦλθε πάλιν εἰς αὐτὸν καὶ εἰργάσθη μαζί του μίαν ὥραν.

Κατὰ τὴν ἀναχώρησίν του εἶδεν εἰς τὸ ὄπισθεν τῆς οἰκίας κηπάριον τὴν γυναῖκα τοῦ δεδασκάλου, ἡ ὁποία συνέλεγεν ἄνθη διὰ νὰ κάμῃ ἀνθοδέσμην διὰ τὸν σύζυγόν της, ὁ ὁποῖος τὴν ἐπαύριον εἶχε τὴν ἑορτὴν του.

— Τί κοῖμα ! νὰ μὴν ἔχω φτέρη, εἶπεν αὐτῇ πρὸς τὸν Κωνσταντῆν· ὁ ἄνδρας μου ἀγαπᾷ ἰδιαιτέρως αὐτὸ τὸ λουλουδί, καὶ κάθε φορὰ τοῦ ἔχει τὴν ἑορτὴν του, εὐρίσκει μίαν ἀνθοδέσμην ἐπάνω εἰς τὸ τραπέζι του.

— Νὰ πάγω νὰ σὰς κόψω ἐγὼ ; εἶπεν ἀμέσως ὁ Κωνσταντῆς· ἤξεύρω ἕνα μέρος εἰς τὸ δάσος ποῦ ἔχει πολλὰς καὶ ὠραίας.

— Ἀλήθεια θὰ πᾶς εἰς τὸ δάσος νὰ μοῦ φέρῃς ; εἶπεν ἡ σύζυγος τοῦ διδασκάλου. Εἶσαι πολὺ καλὸ παιδί· φέρε μου μερικάς μὲ τὰς ρίζας διὰ νὰ ἤμπορέσωμεν νὰ τὰς φυτεύσωμεν πηγαινὲ ἀπὸ τὸν μεγάλον κήπον, ὁ δρόμος εἶνε πολὺ συντομώτερος.

Ὁ Κωνσταντῆς ἔτρεξε μὲ ζῆλον εἰς τὴν οἰκίαν των, ἐξέβαλε τὰ ὑποδήματά του, καὶ ἐξεκίνησε πρὸς τὸ δάσος.

Ἄλλ' ὅτε ἐφθασεν εἰς τὴν θύραν τοῦ μεγάλου κήπου εὗρεν αὐτὴν κλειστήν, ὁ δὲ Ἀλκιβιάδης, ὁ ὁμηλικὸς τοῦ υἱοῦ τοῦ πλουσίου κυ-

ρίου, τὸν διέταξεν ἐντόνως νὰ γυρίσῃ ἀμέσως ὀπίσω, διότι ὁ κῆπος· ἐκεῖνος «δὲν ἦτο δρόμος διὰ ζητιανόπουλα.»

— ὦ, σὰς παρακαλῶ, ἀφήστε με, εἶπεν ἰκετευτικῶς ὁ Κωνσταντῆς· μονάχα σήμερα κάμετέ μου αὐτὴν τὴν χάριν· πηγαίνω νὰ κόψω φτέρη ἀπὸ τὸ δάσος· ἂν πάγω ἀπὸ τὸν ἄλλον δρόμον καὶ κάμω ὄλον τὸν μακρὸν ἐκεῖνον γύρον, δὲν θὰ ἐπιστρέψω ἐγκαίρως εἰς τὸ σπίτι.

— Αὐτὰ δὲν τάκούω ἐγὼ, εἶπεν ὁ Ἀλκιβιάδης. Μεταβολή ! Δρόμο ! Ὁ κῆπος αὐτὸς δὲν εἶνε διὰ ζυπόλυτους !

Περίλυπος ἐπέστρεφεν ὁ Κωνσταντῆς καὶ ἔλαβε τὸν μακρὸν δρόμον, ὅστις διήρχετο πλησίον τοῦ χωρίου. ἤξευρε πολὺ καλὰ διατί ὁ Ἀλκιβιάδης ἦτο τόσο θυμωμένος ἐναντίον του.

Πρὸ τινων μηνῶν ἤρχετο εἰς τὸ σχολεῖον τοῦ χωρίου, διότι ὁ οἰκοδιδάσκαλος τὸν ὁποῖον εἶχεν ἐπίτηδες δι' αὐτὸν ὁ πατήρ του, εἶχεν ἀσθενήσῃ· ἐκεῖ δὲ συχνὰ πυκνὰ ἤκουε τὸν διδάσκαλον νὰ τῷ παρουσιάζῃ ὡς πρότυπον μαθητοῦ καὶ ὡς παράδειγμα ἀξιωμακτοῦ τὸν Κωνσταντῆν, τὸν υἱὸν τῆς πτωχῆς πλυντριάς.

Ὁ Ἀλκιβιάδης δὲν ἠδύνατο νὰ ὑποφέρῃ τοῦτο, καὶ τὴν ὥραν τοῦ διαλείμματος, εἰς τὴν αὐλήν ἐπερίπαιξε τὸν Κωνσταντῆν, τὸν ὁποῖον ἀπεκάλει «ζυπόλυτον λογιώτατον.»

Ὁ Κωνσταντῆς εἰς τὰς ἐνοχλήσεις τοῦ Ἀλκιβιάδου δὲν ἀπῆντα. Τί ἠδύνατο νὰ κάμῃ κατὰ τοῦ υἱοῦ τοῦ πλουσίου κυρίου αὐτός, τὸ πτωχὸν ὄρφανόν ;

Καὶ τώρα προσεπάθησε νὰ κατανικήσῃ τὴν ὀργὴν, τὴν ὁποῖαν ἠσθάνετο ἐντός του, πραγματικῶς δὲ μετ' ὀλίγον ἐν ᾧ ἐβάδιζεν ἐν σπουδῇ διὰ μέσου τοῦ λειμῶνος καὶ τοῦ δάσους εἶχε καθ' ὀλοκλήριαν λησμονήσῃ καὶ τὸν Ἀλκιβιάδην καὶ τὸν βαρβαρόν του τρόπον.

Ἦτο εὐχαριστημένος διότι εὗρε πολλὰς ὠραίας πτερίδας καὶ ἔσκαψε τριγύρω τὸ χῶμα, τὰς ἐξερρίζωσε μὲ προσοχὴν καὶ τὰς ἔφερεν εἰς τὴν σύζυγον τοῦ διδασκάλου, ἡ ὁποία τὸν ἐπῆνεσε πολὺ. Τότε ὁ Κωνσταντῆς εὐχαριστημένος διηθύνθη εἰς τὸ κτήμα τοῦ κυρίου του, ἐβάδιζε δὲ ταχέως διὰ νὰ φθάσῃ ἐγκαίρως ὅπως τὸν εἶχε διατάξῃ ὁ βοσκός, ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ ὁποῖου ὑπηρετεῖ.

Ὅχι μακρὰν τοῦ κτήματος, ἤκουσεν αἴφνης

φωνὴν καλοῦσαν εἰς βοήθειαν. Ὁ Κωνσταντῆς ἔτρεξεν εἰς τὸ μέρος ὁπῶθεν προήρχετο ἡ φωνὴ καὶ τί βλέπει ; τὸν Ἀλκιβιάδην μέσα εἰς μίαν τάφρον, καταλασπωμένον ν' ἀναρριχηθῇ εἰς τὴν ἀνωφερῆ καὶ ὀλισθηρὰν ὄχθην.

— Μπα ! σὺ εἰσὶ ; εἶπεν ὁ Ἀλκιβιάδης μὲ δυσαρέσκειαν, ὅτε εἶδε τὸν Κωνσταντῆν φύγε. δὲν τὴν θέλω τὴν ἰδικὴν σου τὴν βοήθειαν.

— Διατί ; ἐγὼ δὲν ἔχω μαζί σας τίποτε· διατί νὰ ἔχωμεν ἔχθραν ἀναμεταξύ μας ; εἶπε μὲ γλυκὺν τρόπον ὁ Κωνσταντῆς καὶ ἔτεινε πρὸς αὐτὸν τὴν χεῖρά του.

— Καλὰ λοιπόν, ἀφ' οὐ θέλεις νὰ μὲ βοηθήσῃς, ἄς εἶνε σ' εὐχαριστῶ· εἶπεν ὁ Ἀλκιβιάδης, ἔλαβε τὴν πρὸς αὐτὸν ἀπλωθεῖσαν χεῖρα, ἐστηρίχθη μὲ δύναμιν καὶ ἀνερριχθῆ εἰς τὴν ὄχθην.

Ἄλλὰ φεῦ ! τώρα τὸ ἐνόησεν ὅτι ἔχασε τὸν πῖλον του, τὸν ὁποῖον ἴσως παρέσυρε τὸ ὕδωρ.

— Καὶ ἦτο τὸ καινούργιο καπέλλο μου ! εἶπε μὲ τρόμον· καὶ τὸ χειρότερον εἶνε ὅτι ὁ πατέρας μου εἶχεν ἀπαγορεύσῃ νὰ ἀπομακρυνθῶ ἀπὸ τὴν αὐλήν ! χωρὶς ἄλλο αὐριον δὲν θὰ μὲ πάρῃ μαζί του μὲ τὴν ἀμαξάν εἰς τῆς θείας μου, καὶ θὰ λυπηθῶ κατακάρδα.

— Ἀλκιβιάδη ! Ἀλκιβιάδη ! ἠκούσθη μία φωνὴ ἐκ τῆς κατοικίας προσκαλοῦσα τὸν υἱὸν τοῦ πλουσίου κυρίου.

— Πρέπει νὰ ἐπιστρέψω ! εἶπεν οὗτος Κωνσταντῆ, δὲν εἰμπορεῖς νὰ μοῦ εὔρῃς τὸ καπέλλο μου ; ἔλα, καλέ μου Κωνσταντῆ, σὲ παρακαλῶ πολὺ, εὗρέ το !

ΠΑΡΑΓΓΕΛΜΑΤΑ

Ἀποδέχεσθε εὐμενῶς τὰς ἐπιπλήξεις τῶν γονέων σας. Ἀποστρέφετε τὸ πρόσωπόν σας ἀπὸ τῶν ἐλαττωμάτων αὐτῶν ἂν δὲ προτρέψωσι ποτε ὑμᾶς εἰς κακὴν τινα πράξιν, ἀντισταθῆτε κοσμίως μὲν ἀλλὰ καρτερῶς.

*

Ἀγαπάτε τοὺς γονεῖς σας ἵνα καὶ τὰ τέκνα σας ἀγαπήσωσιν ὑμᾶς. Παραχωρεῖτε εἰς τοὺς γονεῖς τὴν καλλίστην θέσιν εἰς τὴν ἔστιαν, εἰς τὴν τραπέζαν, εἰς τὴν κλίνην σας.

Ὁ Κωνσταντῆς ἐδίστασε, ὅχι διότι ὁ ζητῶν παρ' αὐτοῦ τὴν χάριν ἐκείνην τὸν εἶχε πειράξῃ μὲ πικρὰς εἰρωνείας καὶ ὕβρεις, ἀλλὰ διότι εἰς τὰς ἐπτὰ ἔπρεπε νὰ εἶνε εἰς τὸ κτήμα.

— Δὲν ἤμπορῶ ! Θέλω μὲ ὅλη τὴν καρδιά μου, ἀλλὰ δὲν ἤμπορῶ, εἶπε.

— Μὰ διατί ; ἠρώτησεν ὁ Ἀλκιβιάδης καὶ ἐζήτησε νὰ μάθῃ τὴν αἰτίαν. Ὁ Κωνσταντῆς τῷ εἶπε αὐτὴν.

— Ἄν εἶνε μόνον αὐτὸ, ἀπήντησε· μὴ σὲ μελῇ ἐγὼ θὰ τὸ εἰπῶ τοῦ γέρου βοσκῶ, ὅτι ἐξ αἰτίας μου ἀργοπώρησες, καὶ θὰ τὸν παρακαλέσω νὰ παραβλέψῃ μιά φορά.

Ἀφ' οὗ δ' εἶπε ταῦτα ἔτρεξεν, ἐφ' ὅσον τῷ ἐπέτρεπον τὰ βρέγμένα ἐνδύματά του πρὸς τὴν κατοικίαν των.

Ὁ Κωνσταντῆς ἔμεινεν ἐκεῖ, νὰ ἐκτελέσῃ τὴν παράκλησιν τοῦ Ἀλκιβιάδου, ἀλλὰ δὲν ἦτο διόλου ἡσυχος.

Εἶχεν ἤδη βραδυάσῃ, ἐν τούτοις ὁ Κωνσταντῆς ἐνόει νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ὑπόσχεσίν του, καὶ δύο ὀλοκλήρους ὥρας ἐζήτησε τὸν πῖλον ἕως ὅτου τέλος εὗρεν αὐτὸν μέσα εἰς τὰ καλάμια. Ἐλαβεν αὐτὸν καὶ διηθύνθη τρέχων πρὸς τὸ κτήμα· ἡ καρδιά του ἐκτύπα ἀνησυχῶς· ἡ ὠρα ἦτο παρασμένη, πραγματικῶς δὲ φθάσας εἰς τὸ κτήμα εὗρε τὴν μεγάλην θύραν κλειστήν.

Τί νὰ κάμῃ ; Ἀπεφάσισε νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν κατοικίαν τῆς μητρός του, ἀλλὰ διὰ νὰ μὴ τὴν ἐξυπνήσῃ καὶ τὴν ἀνησυχῆσῃ ἐμβῆκε ἡσυχὰ ἡσυχὰ εἰς τὸ πλυσταρεῖόν των ὅπως διανοικτερεύσῃ.

[Ἐπεται τὸ τέλος]

ΣΟΦΙΑ ΔΗΜΟΥ

Ἀπονέμετε σέβας πρὸς τοὺς γέροντας διὰ τὸν γόνον σας. Ἀποδοθῆ τὸ αὐτὸ καὶ πρὸς ὑμᾶς, ὅταν ὁ χρόνος λευκάνῃ τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς ὑμῶν.

*

Βοηθεῖτε τοὺς γονεῖς ὑμῶν καὶ ἀνακουφίσετε τὸ βάρος τῶν ἔργων αὐτῶν· συμμετέχετε μὲν τοῦ φίλτρου αὐτῶν ὅπως ἀνταγαπάτε αὐτοὺς, συμμερίζεσθε δὲ τὰς λύπας των ἵνα παραμυθῆτε αὐτοὺς.

Η ΦΙΛΟΣΤΟΡΓΟΣ ΚΟΡΗ

ΔΡΑΜΑΤΙΟΝ ΜΟΝΟΠΡΑΚΤΟΝ

[Συνέχεια και τέλος: Ίδε σελ. 104]

ΣΚΗΝΗ Ε'

ANNA, ΚΥΡΙΑ ΣΩΡΕΙΤΟΥ, ΕΛΛΗΝΙΚΗ,
μετ' άλλον ΕΛΕΝΗ.

ΚΥΡΙΑ ΣΩΡΕΙΤΟΥ (Παρατηρούσα περί σείει την κεφαλήν μετά οίκτον). Κυρία, έρχομαι να επανορθώσω το άσυγχώρητον λάθος τής κόρης μου.

ANNA (Έτοιμος να λιποθυμήσῃ). Κυρία μου... είστε πολύ καλή... και... (Σιωπῶν πριγομένη).

ΚΥΡΙΑ ΣΩΡΕΙΤΟΥ (Μετ' ενδιαφέροντος). Δυστυχής γυναίκα!... θα υποφέρετε βέβαια... αυτή η ώχρότης...

ANNA (Προσπαθούσα να έγερθῇ). Με συγχωρείτε, κυρία μου... ναι... Θεέ μου!... (Έπαυαίπτε καταβεβλημένη).

ΚΥΡΙΑ ΣΩΡΕΙΤΟΥ (Πλησιάζουσα με έρ μικρόν φιαλίδιον). Θεέ μου, θα λιποθυμήσῃ!... Μυρίσατέ λοιπόν αυτό το φιαλίδιον.

ANNA (Μόλις άκουμένη) Εύχαριστώ (Όσφραίνεται).

ΕΛΛΗΝΙΚΗ. Φαίνεται πως θα υποφέρῃ πολύ!...

ΚΥΡΙΑ ΣΩΡΕΙΤΟΥ (Σηρώς). Ναι, κόρη μου, και ίσως είσαι συ η αίτία.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ. Μά...

ΚΥΡΙΑ ΣΩΡΕΙΤΟΥ. Σιώπα! (Η Έλληνική κλαίει).

ΕΛΕΝΗ (Εισέρχεται δρομάτα, κρατούσα ένα άρτον και έρ κύπελλον). Μητέρα μου, μητερούλα μου, έλα να πίνῃς, είνε ζουμί εδώ μέσα.

ANNA (Άρπάζει το κύπελλον και πίνει άκορσίτως). Α!...

ΚΥΡΙΑ ΣΩΡΕΙΤΟΥ. Δυστυχισμένη γυναίκα!... ήτο από την πείνα που υπέφερε έτσι.

ΕΛΕΝΗ (Μετ' άνομορησίας). Λοιπόν, μητέρα;...

ANNA. Στάσου... (Πίνει). Αχ! πόσο καλό μου έκαμε αυτό το ζουμί!

ΕΛΕΝΗ. Τι εύτυχής που είμαι!

ANNA. Πώς κατώρθωσες να το 'βρῆς;

ΕΛΕΝΗ. Μή μ' έρωτῆς; μητερούλα μου, μη σε μέλη γι' αυτό.

ANNA (Άσπληρῶς). Έλένη, θέλω να γνωρίζω, όμως.

ΕΛΕΝΗ (Κάπως στεροχωρημένη). Θα σου το πῶ ύστερότερα...

ANNA. Όχι, άμέσως... Θα με κάμῃς να υποφέρω περισσότερο. (Έγείρεται).

ΚΥΡΙΑ ΣΩΡΕΙΤΟΥ (Θωπευτικῶς). Λέγε λοιπόν, παιδί μου.

ΕΛΕΝΗ (Καταβιάζουσα την κεφαλήν της). Νά, ε... ζήτησα έλεημοσύνην. (Κλαίει).

ΚΥΡΙΑ ΣΩΡΕΙΤΟΥ (Συγκεινημένη). Το καιμένο το παιδί! (Η Άννα κρύπτει το πρόσωπον με τας χείρας της).

ΕΛΕΝΗ. Όταν έβγῆκα 'ς το δρόμο, ήρχισα να παρατηρῶ όλους τους διαβάτας... έμεινα καρφωμένη 'ς το πεζοδρόμιο και δεν έτολμούσα να ζητήσω από κανένα. Έξαφνα, παρετήρησα ένα γέροντα και μου έφάνῃ αγαθή η μορφή του. Έπροχώρησα... η καρδιά μου 'κτυπούσε! Του είπα: Κύριε, λυπηθήτε... η μαμμά μου πεινῶ... Και έχασα τα λόγια μου (Στοργίζουσα τα δάκρυά της). Μ' εκύτταξε γλυκά, γλυκά, έπειτα μου είπε: Είσαι, μου φαίνεται, μια μικρή ψευτρούλα, μα 'σπως δήποτε καλύτερα ν' απατάται κανείς, παρά να είνε κακός. Τότε μου έβαλε 'ς το χέρι μου μία δραχμή...

Έστρεμα τόσο πολύ και ήμουν τόσο εύχαριστημένη, που δεν έσυλλογίστηκα να του πῶ οὔτε ένα εύχαριστώ... έτρεξα 'ς τὸν φουμά άμέσως, έπειτα είνε ένα μαγειρείο, άγόρασα αυτό το φουμί, και... νά!

ΚΥΡΙΑ ΣΩΡΕΙΤΟΥ (Λαμβάνουσα την Έλένην είνε τας άγκάλας της και φιλοῦσα αυτήν). Είσαι άξιολάτρευτο κοριτσάκι. Όχι, μικρά μου, δεν είνε έντροπή η έπαιτεία! έντροπή είνε μόνον να άρνῆται κανείς βοήθειαν είνε τους άλληθως πτωχούς, να είνε έγωιστής και να μη θυσιάζῃ μιαν μηδαιμινήν άπόλαυσιν χάριν τῶν πτωχῶν. (Παρατηρεῖ μετ' άσπληρότητος την Έλληνικήν).

ΕΛΛΗΝΙΚΗ. Αυτό το λέγετε δι' εμέ, μητέρα; Αί επιπλήξεις σας αυτές μου άξίζουν, το έννοῶ. Ω! νομίζετε ότι δεν αίσχύνομαι δια την σκληρότητά μου, η μάλλον, δια την άδιαφορίαν μου; Είδατε έν τούτοις ότι είχαν τύφιν συνειδήσεως όταν σας ώμολόγουν το σφάλ-

μα μου... Αχ! πώς ήθελα να εμπορούσα να το διορθώσω! Θα μου επιτρέψετε, μαμμά, να προσφέρω όλην την χρηματοθήκην μου είνε την καλήν αυτήν κόρην, η όποια άξίζει περισσότερο από εμέ; (Φιλεί την Έλένην).

ΚΥΡΙΑ ΣΩΡΕΙΤΟΥ. Είμαι, πολύ εύτυχής, κόρη μου, να σε βλέπω με τόσο καλῶς διαθέσεις, αλλά δεν μου άρκει να περιορισθῶ είνε την άπλουστάτην αυτήν και δικαίαν επανόρθωσιν. (Πρὸς την Άνναν). Τι έπάγγελμα έχει ο σύζυγός σας, κυρία;

ANNA (Θλιβερώς). Αχ! Κυρία, πέθανε πρό όκτώ έτών, από άπρόσπτον δυστύχημα... ήτο κοσμηματογράφος.

ΚΥΡΙΑ ΣΩΡΕΙΤΟΥ (Δεικνύουσα την Έλένην). Δεν έχετε άλλο παιδί άπ' αυτό;

ANNA. Όχι, κυρία και ο Θεός είνε με πόσους κόπους κατωρθῶνα να κερδίω τον άρτον μας.

ΚΥΡΙΑ ΣΩΡΕΙΤΟΥ. Δέχεσθε, κυρία Άννα, να αναλάβετε είνε την οικίαν μου την θέσιν τής οικονομου;

ANNA. Ω! κυρία μου, αυτό θα ήτο η μεγαλύτερα μου εύτυχία!... αλλά η κόρη μου;

ΚΥΡΙΑ ΣΩΡΕΙΤΟΥ. Η κόρη σας θα σας ακολουθήσῃ αναλαμβάνουσα την εκπαιδευσιν της.

ΕΛΕΝΗ (Μετὰ χαρῆς). Τα άκούεις, μητερούλα μου;

ANNA. Πῶς! θα έχετε την κλοσύνην...;

ΚΥΡΙΑ ΣΩΡΕΙΤΟΥ. Είπτε καλύτερα την δικαιοσύνην, διότι παρετήρησα την εὐθύτητα και την τιμιότητα σας άπο τας έρωτήσεις τας όποιας έκάμετε είνε την κόρην σας. Παρεβλέψατε την υπερβολικήν άτονίαν σας και πρό παντός άλλου ήθελήσατε να μάθετε πόθεν προήλθε το βοήθημα αυτό, το όποϊον σας έσωζεν από την πείναν είστε άξια και τιμια γυναίκα. Από σήμερα σας παίρνω είνε την ύπηρεσίαν μου.

ANNA. Α! κυρία μου, πόσον σας είμαι εύγνώμων!

ΕΛΕΝΗ. Τι εύτυχής που θα είμεθα, γλυκειά μου μητέρα. Σας εύχαριστώ, κυρία μου.

ΚΥΡΙΑ ΣΩΡΕΙΤΟΥ. Έλληνική, έλπίζω ότι θα

Είκων εκ του «ΠΥΡΕΙΟΠΛΑΟΥ» (Ίδε σελ. 126)

προσπαθήσῃς να επωφεληθῆς από αυτό το μάθημα.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ. Και άμφιβάλλετε, μαμμά μου; ΚΥΡΙΑ ΣΩΡΕΙΤΟΥ. Φρονῶ, τῇ άληθεία, ότι η δια τῶν έργων διδασκαλία είνε πάντοτε η καλύτερα.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΟΛΕΜΗΣ
Κατὰ παράκλησιν εκ τῶν Γαλλικῶν
της Emilie Mathieu.

Ο ΠΥΡΕΙΟΠΩΛΗΣ

ΔΙΗΓΗΜΑ ΜΕΤΑ ΕΙΚΟΝΩΝ ΥΠΟ Α. ΓΕΝΝΕΥΡΑΥΣ
ΕΞΕΛΑΗΝΙΣΘΕΝ ΥΠΟ Π. Ι. ΦΕΡΜΠΟΥ ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ

Η ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΗΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ επέλυσε σθη δια νέου τόμου, του Πυρειοπωλού, αδελφού της Αθούλας, καθ' όσον είναι έργο του αυτού συγγραφέως ή Αθούλα κατέκτησεν εύθως εξ αρχής τας τρυφεράς καρδιάς, μετά πολλού εν-

υίου του τὰ ευγενή αισθήματα της φιλοτιμίας και της δόξης. Μετ' όλιγον ήχει ή σάλπιγξ του πολέμου. Σφοδρός άγων έγείρεται εν τή ψυχή του γηραιού λοχιού και αντίθετα συναισθήματα συγκρούονται. Ένταύθα ή εξεικόνισις της συγκρούσεως ταύτης είναι ό τι άληθές και θαυμαστόν ή μόν άπόλεμος και τρυφερός νέος άκράτητος όρμηξ εις τούς κινδύνους του πολέμου, έχων ως πρότυπον τον γέροντα προστάτην του και έπιποθών να άνδραγαθήσθαι και να κατορθώσθαι όσα και έκείνος κατώρθωσε, ή δέ γέρων, ή κρατερός πολεμιστής, ή θεωρών παιγνίδιον τήν ταραχήν της μάχης δειλιώ και προσπαθεί να πείσθαι τον μαθητήν του να λησιμονήσθαι όσα μετά τήσιν έπιμονής τον έδίδασκεν, άκριβώς τήν στιγμήν καθ' ήν ήλθεν ή καιρός να τὰ έφαρμόσθαι. Άλλ' έννοείται ύπερνηξ τέλος ή φωνή του καθήκοντος και ή νέος Ίσιδιωρος άπέρχεται εκεί όπου τον καλεί ή σωτηρία της κινδυνευούσης Πατρίδος. Έν τώ μέσω μυρίων κινδύνων άνδραγαθεί, προάγεται εις αξιωματικών και επανελθών επανευρίσκει τον γηραιόν αυτόν προστάτην, επανευρίσκει περικαλλή ήθη νεάνιδατήν Μελίαν τήναγαπητήν του παιδικήν φίλην, τελούνται οι γάμοι των και ούτω διπλή χκρά έπισφραγίζει τήν αίσίαν επάνοδόν του.

διαφέροντος άνεγνώσθη τό ΕΙΣ ΤΗΝ ΘΑΛΑΣΣΑΝ και ή ΜΑΡΟΥΣΙΑ και πάντες οι λοιποί τόμοι της ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΗΣ, μετά πολλής δέ άγωνίας διεξήλθον πάντες τας μεστάς γλυκυτάτης μελαγχολίας σελίδας της ΝΙΝΑΣ. Άλλ' ή ΠΥΡΕΙΟΠΩΛΗΣ είναι ή κορωνίς της άραιάς ταύτης σειράς. Δύο είναι τὰ πρωτεύοντα πρόσωπα, οι ήρωες του μυθιστορήματος, όπως άνόμοιοι τήν ήλικίαν και τον χαρακτήρα άφ' ενός μόν γηραιού άπόμαχος διασώζων όλον τό πύρ της νεότητος και της φιλοπατρίας, πρότυπον ήρωϊκού και εύόρκου προμάχου της Πατρίδος, αλλά υπό τό τραχύ αυτού έξωτερικόν κρύπτων καρδίαν εύαισθητον και τρυφεράς συγκινήσεις, άφ' έτέρου δέ παιδίον όρφανόν άνευ ούδεμίας άνατροφής, άνευ προστάτου, περικυκλούμενον υπό μυρίων κινδύνων. Και οι δύο ούτοι ως εκ συμφώνου έργάζονται εις τήν ενδαιμονίαν άλλήλων, ή μόν Ίσιδιωρος άκροώμενος μετά υίικης στοργής τας ένθουσιώδεις διηγήσεις και παραινήσεις του φιλοπατρίδος γέροντος, ούτος δέ, ή άπόμαχος Καβώ, προσπαθών να έμπνεύσθαι εις τον θετόν

σκοπούντα να μορφώσθαι χαρακτήρας, και να έμπνεύσθαι τό αισθημα του καλού. Αί κοσμούσαι τό διήγημα πολυπληθείς εικόνες και τό βρον και βραλόν ύφος της μεταφράσεως, γενομένης υπό του τόσο άγαπητού εις τούς ήμετέρους άνεγνώστας τακτικού συνεργάτου της ΔΙΑΠΛΑΣΗΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ κ Π. Ι. Φέρμπου, πεπείσμεθα ότι θα καταστήσασιν αυτό προσφιλές άναγνωσμα πάσης ελληνικής οικογενείας. Ο ΠΥΡΕΙΟΠΩΛΗΣ άποτελεί κομψότατον τόμον εκ 368 σελίδων και τιμάται φρ. 3,50.

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ο Κουριοκεφαλής εις εν τώ δωματίω του μόνος μετά του κυναρίου του. Εισέρχεται φίλος του, όστις μετά τας άμοιβαίας φιλοφρονήσεις λέγει προς αυτόν : — Φίλε μου, έχω να σου ειπω κάτι τι έμπιστευτικώς... δε' όνομα Θεού να μη μας άκούσθαι άλλος κανείς, μόνος συ και έγώ να το ειπώσωμεν. — Στάσου μίαν στιγμήν, φίλε μου, λέγει ή Κουριοκεφαλής μετά σοβαρότητος. Και άνοκτας τήν θύραν έξέδωλεν έξω τό κυνάριον. * *Εστάλη υπό τού Καλού Φίλου.* * Ο Άντωνάκης είναι πολύ άτακτος. Η μήτηρ του προς τιμαρίαν τον κλειδώνει εις τον όρνιθώνα. Και ή Άντωνάκης χαριέστατα : — Καλά, μαμμά, με κλειδώνει συ 'ς τό κοτέτσι, μά 'ς έγώ αύτά δεν σου κάμω. * *Εστάλη υπό τού Πέτρου τού Ήσπεριου.* * Είς τήν Έλληνικήν φέρει ή ύπηρετρια μήλον και μαχαίριον διζ να τό καθαρίσθαι. Η Έλληνική άφού έφαγε τό μήλον δίδει εις τήν ύπηρετριαν τό μαχαίριον λέγουσα : — Μαχαίραν έδώκες, μάχαίραν θα λάβης. * *Εστάλη υπό τού Σωτηρίου Σωκοσίδη.*

Τὰ παιδιά πηλκουςι θορυβώδη: έξω του γραφείου του πατρός των. Ο δέ πατήρ έξέρχεται και έξωργισμένος φωνάζει : — Τι θόρυβος είναι αυτός ; τί φωνές και κακό ; Δέν μου λέτε ποιός φωνάζει εδώ περισσότερο ;... — Σείξ, πατέρα ! άναφωνούσι τὰ παιδιά εν χαρή. * *Εστάλη υπό της Μακαρίας Άκρογαλιάς.* * Ο Τάκης έξομολογείται εις τον φίλον του : — Είπα 'ς τον μπαμπά ότι μ' άρέσει πολύ ή σουπα, ένώ δέν είμπορώ να τήν όποφέρω, ξέρεις ; και τώρα όταν κάνω καρμίαν άταξίαν... — Δέν σου δίδει φρούτο ; — Όχι, δέν μου δίδει σουπα ! * *Εστάλη υπό της Σωκοσίδη.* * Είς τήν οικίαν του Γιαννάκη επήρχη νέον ύπηρετήν, ή όποιός δια να δείξθαι ότι είναι προκομμένος ήρχισε να στρώνη τήν τράπεζαν ένωρίτερον της ώρας του φαγητού. — Μά 'ξέρεις, Θανάση, πού θα καταστήσωμεν μ' αυτήν σου τήν προκοπή ; λέγει ή Γιαννάκης αντί να τρώγομεν τήν ίδίαν ήμέραν θα τρώγομεν τήν παραμονήν... * *Εστάλη υπό τού Φιλοπατρίδος Ίανου.*

ΑΔΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΗΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ,"

Έργάτη Άθηνά, δέν ήτο δυνατόν να υποθέσω ότι μ' έλθομόνησες. Εύχαριστώ όλην σας τήν οικογένειαν δια τας εύχάς της. Διαγωνισμόν θα άναγγείλω όταν κρίνω κατάλληλον τήν περίστασιν, ώστε να δυνήθωσι να λάθωσι μέρος όσον τό δυνατόν πλείστοι συνδρομηταί μου. Εύχομαι δέ ή Ήσπεριότης να άπολαύσθαι τι ποθεί και να λάβθαι τό πρώτον βραβείον. Έλήφθη και δημοσιεύθη, φίλη Όλυμπία Γ. Σωτηροπούλου. Η έπιθυμία σου είναι πολύ δικαία και εκαιρητή δέν είναι δέ δύσκολον και να βραβεύθης, εάν μάλιστα έξακολουθής να καταβάλλης πᾶσάν σου προς τόυτο προσκάθειαν και έπιμέλειαν. Διά της έπιμελείας τὰ πάντα κατορθώνται. Πώς ήθελα να είμπορούσα να σου έγραφα, άγαπητή ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ μίαν άραιάν έπιστολήν χωρίς ένα λάθος ; μου γράφει ή *Μιχαήλ Π. Ζυγομαλάς*. Δέν είναι δύσκολον, μικρό μου φίλε, 'ς' ού μάλιστα και συ ή ίβιος λέγεις ότι θα προσπαθήσθαι να προχωρήσθαι εις τὰ μαθήματα πολύ και ή τό κατορθώσθαι. Τώρα έξηγώ τήν μακράν σιωπήν σου, μικρό μου φίλε *Ματθαίου Π. Ζυγομαλάς*. Δέν είναι μικρόν πράγμα να μένη τις άρρωστος εν τή οικία εξ έβδομάδας και μάλιστα όταν συλλογίζεται ότι χάνη τὰ μαθήματά του. Εύτυχώς συ είσαι έπιμελής παιδίον και θα προσπαθήσθαι να αναπλήρως τας έλλείψεις σου. Χαίρω δέ πολύ, διότι κατά τήν ασθένειάν σου εύρισκεις παρηγορίαν και διασκεδάζων άναγνωσκών τὰ άραιά μου διηγήματα. Όταν μανθίνης τὰ μαθήματά σου, γράφω μου, *Ροδοδάκτυλος Αθήν*. Πολύ μ' έχροποίησεν ή είδησις ότι ή διδασκαλία σου είναι εύχαριστημένο ; προσπάθει και συ να τόν εύχαριστήσθαι. Τὰ παιδικά σου πνεύματα θα δημασιεύθωσιν αν είναι καλά. Άξιόπανος, *Κατεγή Μιχαήλ Γιάνναρη*, ή ύπέρ των

άπόρων μαθητών φροντίς σου. Και πολλοί άλλοι των μικρών μου φίλων γράφουσιν έρωτώμετες αν εγκρίνω να εξακολουθήσθαι τὰ μαθητά ύπέρ των άπόρων έπιμελιών μαθητών. Άπαντά λοιπόν εδώ, και δε τό άναγνώσασιν πάντες, ότι τόυτο άκριβώς και έγώ έσχεκτόμην, και τέλος το άπεφάσισα άφ' ού μάλιστα βλέπω, τήσιν προθυμίαν εκ μέρους των καλών μου άναγνώστων εις τό να συνεισφέρωσι τον όσολόν των ύπέρ συντηρήσεως του ώφελιμοτάτου τούτου ταμείου. Άντι μικράς διαπάνης θα έχωσι τήν άμετρον άγαλλίαν ότι συντελοούν εις τήν τέρψιν και τήν ώφέλειαν του πλείστων των. Τους άσπασμούς μου προς τον άγαπητόν αδελφόν σου. Τὰ σταλέντα έλήφθησαν. Τας λύσεις άπέστειλε όσον τό δυνατόν ένωρίτερον, *Ελπιδοφόρε*, χωρίς, έννοείται, να παραμείνθαι τὰ μαθήματά σου Βεβαίως λαμβάνονται ύπ' όφιν. Ο *Πολίαρχος* κατεμάγευσε και σε ως και τούςους άλλους ; και πού ν' άναγνώσθαι και τό μετά ταύτα. Έλήφθησιν, *Ελευθέρα Έλλάς*, και *Γυαλένις Πύργε*. Γράφετί μου όποτε έχετε καιρόν διατί εύφραίνομαι άναγνώσκουσα έπιστολάς των μικρών μου φίλων. Έλαδον, *Εικόστη ενάτη Μαίτου*, τό άποσταλέν και αν εγκρίθη θα δημοσιεύθαι. Εύχαριστώ, *Θεά Άντουβι*, δια τας εύχάς σου. Και έγώ εύχομαι να λαμβάνης συχνά τήν εύχαριστήσθαι να τό βλέπης. Η προθυμία, φίλε μου *Ι. Κρίστε*, τήν όποιαν δεικνύεις προς έμέ σε συνιστά πολύ. Έχει ύπομονήν και θα έκπληρωθή ταχέως ή εύχή σου. Έχει, *Προμηθεύ Δεσφώτα*, και ή ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ τούς μάρτυράς της, ως δεικνύεις ή έπιστολή σου. Έχει συ όύρρας, έπίμενε εις τὰ επαινετά φρονήματά σου και άρας τους να λέγουν. Εύχομαι επιτυχίαν εις τας εξετάσεις σου.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

168. Αίνιγμα.

Ἐ τὸν τοῦχόν με ἐκρέμασαν ὡς καταδικασμένον
Καὶ ἡ καρδία μου κτυπᾷ ὡσάν τῶν φοβισμένων.
Τὸ ἄψυχόν μου πρόσωπον συχνὰ πυκνὰ κυττάζουν
Οἱ μαθηταί, οἱ δουλεύοντες καὶ ὄσοι κοπιᾶζουσιν.

Ἐστία ἐκ τοῦ Π. Ἰσποκράτους.

169. Στοιχειόγραφος.

Διῶτε ψῆ και βάλε πρὶ
Τὴ παράβην τροφή!
Χωρὶς πλέον νὰ σαγκάναω
Εἰς τὴν κεφαλὴν σου φθάνω.

Ἐστία ἐκ τοῦ Μαύσουργου.

167. Στοιχειόγραφος.

Νῆσος εἶμαι τοῦ Αἰγαίου, ὅπως εἶμαι ἂν μ' ἀρήσης.
Γίνομαι θεὰ ἀρχαία, ἂν με ἀποκεφαλίσης.

Ἐστία ἐκ τοῦ Κύματος τοῦ Εὐζέλου.

168. Συλλαβιστὸν πρίγμων.

Εἰς ἐμὲ κατὰ τὸν μῦθον χρεωστεῖς τὴν ὑπαρξίν σου,
Ἐβ' ἐμοῦ κατασκευάζουσιν τὸν αὐλὸν ὅστις ἤχει.
Εἰς τὸ στόμα μου θὰ πῆσῃ ἐάν χάσης τὴν τροφήν σου,
Τὸ δὲ σχῆμα τελειώνει ἡ συνήθης μετοχή.

Ἐστία ἐκ τοῦ Ἀισοῦ τῶν Χιονοσεικῶν Ὀρίων.

169. Σταυρός.

Διὰ τῶν ἐπομένων ἑξαγράμμων σχηματισὸν σταυρὸν
ἀποτελούμενον ἐκ δύο πτηνῶν ἡδυλάλων

Α Δ Ε Ζ Ι Ι Α Ν Π Ξ Χ Ο

Ἐστία ἐκ τοῦ Ἀρκελάου Ἀλιάνου.

170. Ἀστὴρ.

Νὰ ἀντικατασταθῶσιν οἱ σταυροὶ διὰ
γραμμάτων ὥστε νὰ ἀναγινώσκωνται καθέ-
τως μὲν τὸ ὄνομα ἐνδόξου στρατηγοῦ τῶν
Ἑλλήνων, ὀριζοντίως δὲ τὸ ὄνομα πόλεως
τῆς Ἑλλάδος, καὶ διαγώνιως ἐν τῶν μυ-
στηρίων καὶ ὄνομα ὄρους τῆς Εὐρώπης.

Ἐστία ἐκ τοῦ Θεμ. Χριστοφίδου.

171. Πρὸς ἄριθμ.

Τίνος ἀριθμοῦ τὸ 1/20 αὐτῆν κατὰ 30 ἰσοῦται πρὸς
τὸ 1/8 τοῦ αὐτοῦ ἀριθμοῦ;

Ἐστία ἐκ τοῦ Φιλοκάριδος Ἰωάνου.

172. Ἐπανόρθωσις στίχων

Ἐ ἓνα βουνὸ παντέρημο
ῤιζωμένη μικρὴ βιολεττα
μένει δίχως χάρι καὶ ὄμοια
σάν ταπεινὸ χορταράκι.

Μὰ ὅταν ἔς τὴν ἀγκάλῃ τῆς νύκτας
γέρονται δειλὰ τᾶλλα ἄνθη,
αὐτὴ γεμάτη κέλλῃ ἑυπνάει
καὶ νὰ μοσχοβολᾷ ἀρχίζει.

Ἐστία ἐκ τοῦ Ἀμμαντοῦ.

173. Κρυπτογραφικόν.

- 1 2 3 4 5 6 7 8 9 4 = Ἀρχαῖος φιλόσοφος.
2 6 3 1 = Δένδρον.
3 6 4 = Νῆσος.
4 3 5 6 4 = Ἀναγκαία τροφή.
5 2 3 1 = Ἀριθμὸς.
6 2 1 4 3 4 = Μία τῶν αἰσθήσεων.
7 1 2 = Ὀρα.
8 1 2 6 4 = Πτηνόν.
9 2 1 = Θεά.

Ἐστία ἐκ τοῦ Βράχου τῶν Γλάρων.

174—176. Μεταμορφώσεις.

Α.) Ὁ μῆρὸς δι' ἐπὶ μεταμορφώσεων νὰ γίνῃ
πῶλος.

Β.) Τὸ ἄρμα διὰ πέντε μεταμορφώσεων νὰ γίνῃ
τομῆ.

Γ.) Τὸ θαῦμα διὰ τεισῶν μεταμορφώσεων νὰ γίνῃ
δαῖμα.

Ἐστία ἐκ τοῦ Χρυσοράμειδος Ἀρμενίου.

177—181. Διπλοῦν μαγεῖκόν γράμμα.

Τῆ προσθήκῃ ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ γράμματος εἰς μετα
τραπῶσιν αἱ ἐπόμεναι λέξεις εἰς ἄλλας. Ἐκ τῶν νέων δὲ
τούτων λέξεων τῆ προσθήκῃ ἄλλου γράμματος ἐπαναλαμ-
βανόμενου εἰς ἐκάστην λέξιν νὰ σχηματισθῶσιν ἄλλαι.

ῤοῦς, νέος, ὀμάς, αὐλός, ῤοαί.

Ἐστία ἐκ τοῦ Ἀναστάτου Σουαλίη.

182. Συλλαβιστὸν ἀμορσιεῖς.

Αἱ πρῶται συλλαβαὶ τῶν ζητουμένων λέξεων ἀποτε-
λοῦσι τὸ ὄνομα Δημοκρατίας τινὸς τῆς Ἀμερικῆς.

1) Πρᾶγμα δι' οὗ ἀνταρμειδεται τις. 2) Πόλις τῆς
Ἀσίας. 3) Πόλις τῆς Ἀγγλίας. 4) Πόλις τῆς Ἑλλάδος.

Ἐστία ἐκ τοῦ Χαράλαμπος Γ. Σερφέντη.

183. Ἐλλειποσύμφωνον.

α. ου—υ. ε.—ι. ε.ω.—αι.—α. ι. ο.

Ἐστία ἐκ τοῦ Φιλίππου Βύρωνος.

184. Ἀπροσδόκητον.

Πῶς δύναται νὰ χωρῆσθῃ ἐντὸς φακέλου ὀλόκληρον
δένδρον;

Ἐστία ἐκ τοῦ Βύρωνος τῶν Ἡμετέρων.

185. Γρίφος.

Ἐν τινι παντοπολίῳ εἶδον σημειωμένα τὰ ἑξῆς ἐπὶ τινος
σακχίου. Τί νὰ σημαίνωσι;

Π Π Π Π
Π Κ Π Π Λ Ο
Π Π Π Π

Ἐστία ἐκ τοῦ Πάχου.

ΑΥΞΕΙΣ

τῶν ἐν τῇ συλλάβῳ τῆς 15 Σεπτεμβρίου πνευματικῶν ἀσκήσεων.

- 94. Μῆθημα (Μ, Θ, νῆ). — 95. Ἀκάτιον, ἄκτιον.
— 96. Α Λ Φ Α — 97. ΣΤΗ—ΣΙ—ΧΟ—ΡΟΣ
Δ Ε Ω Ν ΣΙ—ΔΗ—ΡΟΣ
Φ Ω Κ Η ΧΟ—ΡΟΣ
Α Ν Η Ρ ΡΟΣ
— 98. Εἶνε ἀδύνατον νὰ μὴ διασκεδάσῃ τις ἀναγινώσκων
τὴν ΔΙΑΦΘΑΣΙΝ (Ἀναγινώσκεται ἡ ἐπιγραφὴ λαμβανο-
μένων ἀλληλοδιαδόχως καὶ κατὰ σειράν ἑνὸς γράμματος
ἐκ τοῦ πρώτου τετραγώνου καὶ ἑνὸς ἐκ τοῦ δευτέρου). —
99. Πρὸς 4 1/2 λεπτὰ ἕκαστον ὦν, ἦτοι πρὸς 9 λεπτὰ τὸ
ζεύγος. — 100. 109. 1) Σηκουάνας. 1) Δούναβις. 3)
Ἄξις. 4) Βόλγας. 5) Οὐράλη. 6) Πηνειός. 7) Ρήνος.
8) Ροδανός. 9) Τίβερις. — 109. 112. α') Ἀδάνα. β')
Πανακᾶς. γ') Δαλαμανάρα. δ') Μαδαγασκάρη. — 113.
119. Προσθετιμένου τοῦ γράμματος τ σχηματίζονται αἱ
ἀκόλουθοι λέξεις: ἀτύπος, τέμνω, ἄρκτης, τρέκος, τάρρος,
ἄλυτος, τρέχεις. — 120. Δοκίμαζε τοὺς φίλους ἐκ τῆς
πρὸ τὸν βίον ἀτυχίας καὶ τῆς ἐν τοῖς κινδύνοις κοινωνίας.
— 121. Βρέχεται. — 122. ΑΧΕΡΩΝ (1. ἈΝανίας. 2.
ΧΩριον. 3. ΕΡτων. 4. ΡΕα. 5. ΟΧρα. 6. ΝΑός). —
123. Ὁ Ἐπιμενίδης ἐκοιμήθη ἐντὸς ἄντρου ἐπὶ ἐπὶ καὶ
πεντήκοντα ἔτη.

Οἱ ἀλλασσόντες κατοικίαν συνδρομηταὶ παρακαλοῦνται νὰ γνωστοποιῶσιν ἡμῖν ἐγκαιρῶς τὴν νέαν των διευ-
θύνσιν συναποστέλλοντες καὶ 25 λεπτῶν γραμματόσημον διὰ τὴν δαπάνην τῆς ἐκτυπώσεως τῆς νέας ταβίρας.